Thundry Packets: & Attestations
28th Mar: 1782 to 3d Dec: 1794.

1783

No 1199

Relaas van Kompanies Koopman Antha Sjette,

van het geen de Koning van Koetsim met hem heeft gesproken, bij gelegenheid hij bij zijn Hoogheid is geweest op Tripantarre de 28 Maart 1782.

Dat hij Relatant laatst verleden een bood stuurde om aan het Hof van den Koning gekregen te hebben, bij zijn Hoogheid te Tripantarre te komen, alwo zijn Hoogheid door hem Zaaken van belang aan den wijlden Achtb. Heer Kommandeur te bedueden, hij Relatant daar op, met voorkennis van den Heer Kommandeur, sich naar derwaards had begeeven, en daar komende door zijne Hoogheid is gezegt, aan den Heer Kommandeur te kennen te geeven, dat hij Koning noch alwo getoomd aan de Kompanie is, als zijn voorzaat geweest is, dan hij de dat de Portugeesen van hier zijn verdreeven, en dat al schoon hij Koning nu van minder vermoge is, als zijn voorzaat van wat (?) geen zekerheid niet konde zijn gebeurd, indien de Komp: groter macht hier

Fund.

had] nochthans alles wat hij noch heeft, aan-
biedt, ten dienste van de Komp:, om gezamenderhand
tegen Komp: vijanden ~~alles~~ uit te voeren en te
bewerkstelligen, wat van het vermoogen van
zijn Hoogheid afhankelijk is; en dewijl de Komp:
thans hier te weinig Europeesen heeft, Hij
koning verzoekt, dat de Heer Kommandeur
wilde maaken, dat ten minsten een duizend
man Europeesen hier mogten koomen,
al waaren het ook maar Fransche, om daar
door het vermoogen van de kompanie te
kunnen toonen: als wenschende Hij Koning
van herten, dat alles tot voordeel van de
kompanie afloopen mag, op dat Hij, door
de hulp van de Komp:, weder mogt worden
hersteld, in de voorige luister, waar in zijn
Rijk was.

Dat zijn Hoogheid het gesprek vervolgende aan
hem Relatant verder zeide, dat vermits
de Generaal van den Nabab Haider Ali Kan,
Mahamoedoe Saiboe gen: reeds tot Panani
en Sjawakatti gekoomen is, naar alle waar-
scheinlijkheid ook koomen zal op Settua
en Caponetti, Hij koning wel wenschte dat die
twee laatste plaatzen weder onder de Komp:

werden

werden gebragt, en daarom aan den Heer Kom-
mandeur voorhouden liet, of het niet goed
zoude zijn, dat door middel van een bequaam
perzoon naar gem: Generaal te zenden, men
hem zoekte te beweegen, dat hij die twee
plaatzen weder aan de Komp: gaf, terwijl
Hij Koning aanneemt daar toe zijn uiterste
best bij gem: leeger hoofd te willen aanwenden
indien de Heer Kommandeur zulx mogt koomen
goed te vinden, en hem Koning daar van de
weet liet doen: betuigende zijn Hoogheid hier
meede voor te hebben, om door het verkrijgen
van die plaatzen, de vijanden verder van
hier af te houden.

En eindelijk, dat zijn Hoogheid met hert en ziel
wenscht en verwacht, dat Komp: macht
hier spoedig mag verscheinen, op dat Hij
en de Komp: te zaamen wreeken moogen
over hunne vijanden, en Hij Koning her-
steld worden in zijn voorige luister en
aanzien.

Aldus gerelateerd op den 29: Maart
1782. —

Relaas verleend door den moorschen Tandel Mangel Nanon

Dat nu vier maanden geleeden Hij Relatant mit de fransche vloot, sterk dertig zeilen, van Mauritius gekoomen is voor Madras, alwaar wat verre van daan eenige Engelsche Scheepen ten anker laagen dat des anderen dags de Fransche vloot onder zeil is gegaan, om op een plaats bezuiden Pondicheri, gent Mamoedbander (zynde Portonovo) te gaan, en aldaar volk aanland te zetten, om dat Haiders leger daar bij lag, wanneer de Engelsche vloot, bestaande uit twaalf Scheepen ook onder zeil ging ende Fransche vervolgde, en op de hoogte van Pondicheri koomende, dat omtrend vier uur agtermiddag was, raakten die beide vlooten slaags, en zulx duurde tot ses uur des avonds, wanneer het donker werd en de Scheepen niets meer kosten verrigten; dat in dit ingagement de Engelsche Scheepen zeer beschaadigd zijn geworden, en vele hunne masten verlooren hebben, dat des anderen dags morgens de Franschen een Schip, dat het hospitaal der zieken was, gemist hadden (en nader hand gehoord dat het door de Engelschen was genomen) doch geen Engelsch Schip meer tezien was, dat daar op de fransche vloot dien eigensten dag onder zeil is gegaan om op Mamoedbander te koomen, doch door een

Storm

Storm, die op dien dag heeft gewoedt, waar door de
Scheepen van malkander waaren geraakt, genood-
zaakt is geweest, om de Scheepen weder intewagten,
en dus twee dagen daar na op Mamoedbander is ge-
arriveerd, en eenige duizend man aan de wal heeft
gezet, nevens veele Amonietsie en Arthillerie goede-
ren met voorneemen, zoo als hij Relatant gehoord
heeft, eerst Roedeloer tegaan neemen, en daar na
naar Madras op te trekken, dat intusschen een En-
gelsch oorlogsschip, komende om de vloot van de
Franschen te bespieden, door de Fransche Scheepen
genoomen is, ook eenige ander mindere partikuliere
Sloepen en vaartuigen, onder anderen een Scheepje
van Ada Ragia van Kannanoor, dat hij Relatant
op Momoedbander heeft vertoeft omtrend een maand
lang, en gehoord heeft, dat drie mijlen van daar land-
waards het leeger van Haider lag zeer sterk, wirwaards
het fransche leeger ook vertrokken is, en ook bij ver-
trek van hem Relatant, dat heden de dertigste
dag is, heeft hooren zeggen, dat die beide leegers
in op togt waaren naar Roedeloer, relateerende hij
Relatant voorts dat na het ontlaaden van de Schee-
pen, hij permissie van zijn Kapitain heeft gekreegen
om naar zijn land tegaan, en alzoo dit heen is gekoo-
men, en voor vijf dagen hier is g'arriveerd; hebbende
zijne reise vervolgd langs Ternewellie, en door het
land van den Koning van Trevankoor als een fak-
kier of landlooper, vindende alle de landen in 't

Rijk

Rijk van mahmet Ali chan zeer gedestrueerd
en onbevolkt.

Aldus Gerelateerd binnen de Stad
Roetsiem den 26: April Ao 1782.

aan mij opgegeeven
Adriaan Boowlist
Eg klerk

Heden den 17. Mai 1782.

kompareerden voor mij Adriaan Poolvliet Boekhouder en eerste klerk van polietsie deezes Malla,
„baarsen Kommandements (: prezent de na te noemene
getuigen :) Domingo Novais geweezen kanapel in
'S Komp.s Pakhuis te Ponnekail, Komara Joeami,
zoon van 'S Komp.s koopman te Manapaar Tileana,
„jagam Poela, Waniapen geweezen Araatje te Ma,
„napaar, en Moettoe rawana geweezen Araatje
te Tutukorijn, dewelken ter requisietsie van den Wel,
„edelen Achtb. Heer Johan Gerard van Angelbeek
kommandeur en Oppergebieder dezer kuste, en door ver,
„taaling van den Ondertolk Barend Bles attes,
„teeren en verklaaren als volgd:

De eerste Attestant verklaard, dat den 22. februari
Jleeden twee Honderd man Engelsche Sipahis van
Tutukorijn op Ponekail zijn gekoomen, en hebben
hem attestant en den Tolk van Ponekail gevraagd,
of daar geene goederen waaren van de Komp. of van
'S Komp.s dienaren, dat hij Attestant en de Tolk daar
op hebben g'antwoord, ~~dat daar op hebben g'antwoord~~,
dat daar niets was, wijl in de maand Juli bevoorens
alles daar van daan was weg gebragt naar Tutukorijn;
dat die Engelsche volkeren op dat gezegden van hem
attestant en den tolk hebben g'ordonneerd een bewijs te
passeeren, waar bij zij bekennen mosten, dat geene goe,
„deren van de Komp. noch van hunne dienaaren al,
„daar gelaaten noch te vinden waaren, 't geen hij
Attestant en de Tolk hebben gedaan, dat vervolgens den

24. feb.

24 februari op Ponekail waaren gekoomen ses Engel-
sche Heeren, waar onder een maar die hij Attestant ken-
de, naamlijk de Paijmeester van Paliankotte Mr. Light,
aan dewelken, de twee dagen bevoorens gekoomene vol-
keren zeiden, dat daar niets volgens zeggen van de
aldaar zijnde menschen, van de Komp: noch van hun-
ne dienaaren waaren te vinden, dat daar op gem:
Heeren de deur van het Pakhuis hebben laaten open-
breeken, en daar in niets vindende, vervolgens het huis
van den Resident, en dat van de tweede ook hebben laaten
openbreeken, waar in insgelijx niets vindende, vervol-
gens gegaan waaren naar de vlaggestok en dezelve
hebben laaten om ver kappen, en daar na order gegeeven
hebben om alle de deuren en vensters van de gebouwen
uitteneemen, aan stukken te breeken en het daar van
koomend ijzer naar Paliankotta te zenden, zoo als ook geschie-
de, waar na die Heeren dien eigensten avond naar Tutu-
korijn zijn vertrokken, meede neemende al het volk,
uit genoomen veertien Sipahis, die daar gelaaten zijn,
voorts verklaard hij Attestant dat in zijn herwaards reize
op Manapaar koomende, aldaar heeft gevonden den Prins
der Paroeas van Tutukorijn, Dom Gabriel waas Gomes
gent, dewelke aan hem Attestant verhaalde, dat in het
laast van de Maand Januari het Opperhoofd van Tutuko-
rijn de Heer Mekern had laaten roepen in het kasteel
van Tutukorijn den Kattoponaik, die den 3 februari
daar gekoomen was, aan wien het Opperhoofd had gezegd,
dat er order van Kolombo was gekoomen om Tutukorijn
met al het geen daar bij gehoord, en daar in te vinden
was

was, aan hem Kattoponaik overtegeeven en dat hij
Opperhoofd naar Kolombo vertrekken most met 's Komp:
volk, uitgenomen een order Serjant, twaalf toepassen
en twaalf Sipahis, die daar blijven en bij zich
hebben zouden een 's Komp: vlag en eengeschrift om
ingevalle de Engelschen aldaar mochten komen, de-
zelven aan hen te vertoonen; dat de Kattaponaik
zoo dra hij die tijding van het Opperhoofd had gehoord
deszelfs volk had g'ordonneerd om het geen in het huis
van het Opperhoofd was, maar weg te neemen, zoo als ze
ook deeden, dat daar op het Opperhoofd 's avonds om
agt uur deszelfs Lessenaar had laaten weg draagen
naar het huis van den tweede, en vervolgens te elf uur
in de sloep gegaan en naar Kolombo vertrokken was,
achterlaatende den eersten resident van Manapaar den
Onderkoopman Keuneman, om de noch overig zijnde
Lijnwaaten van de Komp: aftepakken, die dan ook
daar mede op den 6 febr: gevolgd was. Dat hij Prins
denzelfden avond dat het Opperhoofd zich naar Cei-
lon inscheepte ook naar Manapaar vertrokken was,
en dat de Kattaponaik toen ook weggegaan was, doch
des anderen dags morgen gezonden had een en
twintig balons en twee toonis om alle 's Komp: en
partikuliere goederen die in het kasteel waaren af-
tehaalen, gelijk ook gedaan wierd, vervoerende daar
meede onder andere alle kleine kanons en ammo-
nietsie goederen naar Patanamadoer, en wijl de groote
kanons daar meede niet hadden kunnen worden
vervoerd, zoo waaren dezelven overland weggebragt
tot

tot den 19 febr: voorm: wanneer de Engelschen daar
quaamen en d'overrest wegnaamen, dat de Engel,
schen met hunne komste op Tutukorijn ten eersten
een begin hadden laaten maaken met het afbree,
ken van de partikuliere huisen, van de Kompanje,
meester, van de Oppermeester Dupuits, van den kas,
sier Kersse en van meer andere, en vervolgens ook van
de Hollandsche kerk en het Hospitaal, voorts de vier
hoeken van het kasteel laaten ondermeinen om
schielijk te kunnen doen springen, dat de Engel,
schen vervolgens ook de Huizen van de Inlanders had,
den willen laaten afbreeken en tot dat einde den Eu,
ropeeschen Boolmeester van Ek de handen op den rugge
hadden doen binden, en langs de straaten leiden om
aanwijzing te doen van de huizen der geener die eeni,
ge middelen bezaten, hem nu en dan op den weg
slaande om zulx te doen, voorts dat de tweede van
kilkare van Geijssel nevens zijne vrouw en eene huw,
baare dochter te dier tijd ook te Tutukorijn was, die
door de Engelschen met veele slaagen deerlijk wierd
mishandeld om de wille dat een van die ses Engel,
schen die op ponekail waaren gekoomen de dochter
van gem: van Geijssel hebbende verzocht te trouwen,
de ouders daar in niet hebben willen toestemmen, dat ver,
volgens gem: van Geijssel in dier voegen met slaagen
weg was gebragt naar Paliamkotte; verklaarende hij At,
testant met zijne oogen te hebben gezien op Kailwelha
tusschen Tutukorijn en Ponekail, dat gem: van Geijs,
sel door mishandeling zodanig af was, dat hij op een
katel

katel most worden weg gedraagen naar Paliam,
kotte, wijders dat de Engelschen eenige huizen op het
Eiland Alle lande hadden in den brand gestooken en
rondom de vlaggemast houtwerken gelegt en de
zelve dus in den brand gestooken, dat gem: Prins ein,
delijk aan hem Attestant had verklaard, dat hij over
de vijf duizend pagooden schaade gekreegen had.

De tweede Attestant verklaard, dat hij op Tutuko,
rijn zijnde den Eersten februarij dezes jaars het opper,
hoofd de Heer Mekern den kattoponaik had laaten
roepen, die des anderen dags in de tuin Mapeloer
gekoomen en daar tot den 3. februari gebleeven, en toen
des agtermiddags te vijf uur binnen het kasteel van
Tutukorijn gekoomen was. – Dat na een weinig vertoe,
vens twee stukken kanon die voor de kerk stonden
weg gebragt wierden naar buiten, en een half uur
daar na noch twee anderen, dat hij Attestant vrui,
gende werwaards die wierden gebragt, tot andwoord
had gekreegen, dat twee kanons aan gem: Naik
tot present waaren gegeeven, en de andere twee
aan Suwegerie Waniaan, dat hij Attestant ook ge,
zien had, dat eenige spiegels en stoelen wierden weg
gedragen; dat vervolgens omtrend negen uur gem:
Naik weder was weggegaan, en dat hij Attestant
smorgens daar aan had gehoord, dat het Opperhoofd
naar Kolombo was vertrokken, met alle de soldaa,
ten uitgenoomen een order serjant, twaalf toepas,
sen en twaalf Sipahis, verneemende tegelijk, dat
het volk van den kattoponaik de poort en bin,
nen

„nen het kasteel bezet hield, en dat niemand uit of
in het kasteel konde gaan zonder konsent van het
volk van den Naik, dat vervolgens hij Attestant met
den Heer Keuneman, die op Tutukorijn noch was ge-
„bleeven, naar het Pakhuis was gegaan om rijs te ver-
„strekken aan eenige oosterlingen die daar noch waa-
„ren, en op hun vertrek stonden met een sloep die dien
morgen daar was g'arriveerd, en dat onder het afgeeven
van ~~de~~ reis eenige Kattoponaikse volkeren daar
waaren gekoomen, en tegens den Heer Keuneman
gezegd hadden, dat ze ook rijs hebben mosten, wijl zij
daar den geheelen gepasseerden nagt waaren ge-
„weest, aan wien den Heer Keuneman vier pakken
rijs had laaten verstrekken, dat intusschen het volk
van den Naik de deur van de wapenkamer met geweld
had g'opend en alles wat daar in was weggebragt, naar
Mapeloer, waar over de Heer Keuneman zeer aange-
„daan geworden zijnde, daar van daan was wegge-
„gaan, dat de Heer Keuneman twee paarden had
gehad waar voor reets sestig pagooden geboden waa-
„ren, en voor welke prijs de Heer Keuneman dezelven
ook had willen overdoen, doch dat de Naik dat hoo-
„rende die twee paarden met geweld had laaten
afhaalen en wegbrengen, onder het zeggen, dat alles
wat de blanke menschen te Tutukorijn toebehoorde,
hem nu toequam, waar op hij Attestant van Tutuko-
„rijn naar Manapaar was vertrokken, alwaar een
maand daar na waaren gekoomen drie Engelsche
Heeren met omtrend dertig sipahis, onder welke Hee-
„ren

„ren was de paijmeester van Palienkotte Mr Light,
die ten eersten aan den Manigaar gevraagd had waar
of de eene jonge kanakapel van de Heer Keuneman
was, die daar op toediende, dat met het vertrek
van de Heer Keuneman hij ook weg was gegaan,
dat daar op gem: drie Engelsche Heeren de Kooplieden
hadden laaten opzoeken doch niet gevonden, om dat
ze zich schuil hadden gehouden, waar na die Heeren
hadden laaten wegneemen de kisten en oude stoe-
„len die ze daar in de Huizen van de Kooplieden
en van de Residenten hadden gevonden, en voorts
de deuren en vensters van de huizen laaten uit-
„neemen en daar van 't ijser uitslaan, zoo ook alle
het ijzer dat hier en daar aan de huizen was,
met order om alle het zelve ten eersten naar Pale-
„amkotte te zenden en de vensters en deuren in
brand te steeken, zoo als zulx ook in 't werk was gesteld,
en datze zelfs niet hadden laaten slippen een
kleene pot met poeder zuiker en een potje met
Amenieka pitten uit het huis van een Koopman
weg te neemen, en naar Paliamkotte tezenden.

De derde Attestant verklaard, dat een dag voor
het vertrek van het Tutukorijns Opperhoofd de Heer
Mekern naar Kolombo, dat geweest was in het be-
„gin van de jongst gepasseerde maand februarij hij
attestant op Tutukorijn zijnde bij den Heer Keune-
„man had vernoomen, dat gem: Opperhoofd den Katto-
„ponaik had laaten roepen, die daar op des anderen
dag gekoomen was, en dat na het houden van
een

een geheime konferentsie dien eigensten avond een honderd Sipahis van gem: Naik in het kasteel van Tu,
„tukorijn waaren getrokken, en dat hij gehoord had dat eenige kanons aan den Naik gegeeven waaren, dat omtrend negen uur de Naik weg was vertrokken, en het opperhoofd gegaan naar den Heer Keuneman, en voorts dien eigensten nacht naar boord van een Sloep die daar lag, en vervolgens naar Kolombo, dat geduu,
„rende dien nacht het volk van den Naik de goede,
„ren die in het kasteel waaren weggedraagen hadden naar Panjalang Koertje, en dat den volgenden mid,
„dag een hoofd van den Naik de deur van het rijs pakhuis met geweld had willen openen, het geen de order Serjant hebbende willen beletten, onder het zeggen dat hij zulx niet mogte doen, het volk van den Naik hem Serjant tegen de borst had gestooten, hem daar van daan weg gejaagt, en hem in arrest gesteld met noch vier Sipahis, dat vervolgens het pakhuis was g'opend, de daar in geweest zijnde rijs uitgenoomen in vaartuigen afgescheept en ook te lande verzonden naar Patte,
„na madoer dat ze ook de twee paarden van den Heer Keuneman, die aldaar waaren, weg genoomen hadden, waar teegen de Heer Keuneman zich had willen stellen, maar vrugteloos, alzoo hem daar op was toegediend, dat hij naar zijne zaaken most zien, en stil blijven, dat daar op gem: Heer Keuneman ziende de geweldenarijen van 's Naiks volk, 's Komp: Lijnwaat pakken ten eersten had

had laaten afscheepen in een Sloep die daar lag en vervolgens ook naar boord van dezelve gegaan en daar mee,
„de naar Kolombo vertrokken was, na alvoorens de twee kamer deuren van het huis van den Sekunde daar te hebben verzegeld, waar in te vinden waaren ge,
„weest de goederen van hem Keuneman en van den Heer van der wall, dat ten eersten na het vertrek van den Heer Keuneman het volk van den Katto,
„ponaik, de gem: twee kamer deuren met geweld had geopend en alle de goederen die daar in waaren weggenoomen, gelijk ook de huizen van den Heer Kramer en van Juffw Meier, roovende al wat daar in te vinden was. Dat eenige dagen daar na d'Engelschen ook te Tutukorijn waaren gekoomen en wat er van de goederen, zoo van de Komp: als van de ingezeetenen noch gebleeven was, weg ge,
„noomen hadden, dat terwijl d'Engelschen aldaar waaren een 's Komp: boot met geld, rijs, kruit en vier kanons, voor Tutukorijn was gekoomen, dat daar op d'Engelschen een Hollandsche vlag hadden laaten uitwaaien van het kasteel, en een balang met eenige Sipahis daar na toegezonden en al,
„zoo die bord ook bemagtigt hadden, waar op een Europeese quartiermeester en zeeven inlandse mattroosen geweest waaren, dat hij attestant daar op naar Manapaar was gegaan, en daar zijnde gehoord had dat er Engelschen aanquaa,
„men, op welk gerugt hij nevens meer menschen de bossen ingeloopen en daar gebleeven was tot dat

dat de Engelschen weder daar van daan waaren weg gegaan

De vierde Attestant verklaard, dat twee daagen voor het vertrek van den Heer Mekern van Futu-korijn naar Kolombo, dat geweest was in het begin van de maand febr. jl. leeden, gem. Opperhoofd had laaten roepen den Kattaponaik, dat twee dagen daar op dezelve in het Kasteel van Futuko-rijn was gekoomen, en na het houden van een geheime konferentsie met het Opperhoofd naar de tuin gent. Mapeloer gegaan en daar gebleeven was tot den anderen morgen, wanneer weder in het Kasteel gekoomen en na het houden van een nadere geheime konferentsie wederom naar gem. Mapeloer gegaan was, dat dien eigensten dag des avonds te ses uur het Opperhoofd van het Kasteel was gegaan naar het huis van den Sekunde, alwaar de Heer Keuneman was, alwaar ook quam een sendeling van den Kattaponaik die met het Opperhoofd gesprooken hebbende, wederom weg ging, dat vervolgens in dien nacht het Opperhoofd naar boord van een Sloep gegaan en daar meede naar Kolombo vertrokken was, verklaarende hij Attestant dat eenige dagen bevoorens het Opperhoofd aan den Kattaponaik had gegeeven vier kanons met eenige snaphaanen, dat op dezelfden dag het Opperhoofd was vertrokken, het volk van den Kattaponaik had begonnen de goederen van het Opperhoofd en van de Komp. van het kasteel weg te brengen overland zoo wel kanon, ammonietsie als andere goederen naar Panjalamkoertje en dat de Naik ook vaartuigen had laaten koomen, en daar meede naar Patnamadoer vervoeren andere kleine goederen als huismeubelen, planken enz.; dat hij Attestant daar op naar Manapaar was gegaan; en aldaar een mand lang gebleeven was, wanneer aldaar drie Engelsche Heeren gekoomen waaren, waar onder Mr. Light paimeester van Paleamkotte; dien de Attestant wel kende, bij zich hebbende eenige Sipahis, dat gem. Engelschen ten eersten naar het Straatje en de Kooplieden gevraagd hadden, en dezelven niet vindende, naar 's Komps. residentsie gegaan waaren, en ten eersten de deuren en vensters van 's Komps. Pakhuis en van de wooningen van den Eerste en tweeden resident hadden laaten uitneemen, dezelve aan stukken laaten slaan en het ijser daar van afneemen, en drie dagen vertoevens weeder vertrokken waaren, achterlaaten de veertien Sipahis met order om de ijserwerken van de deuren en vensters naar Paliamkotte te zenden, waar na hij Attestant hier op koetsiem gekoomen was.

Eindigende hier meede de Attestanten hunne verleende verklaaringen, die zij betuigden, de suivere en opregte waarheid te zijn, gevende voor reeden van

wetenschap

weetenschap van al het geen voorschreeven staat, al-
zo zelfs in perzoon gezien, gehoord en bijgewoond te
hebben, overzulx bereid blijvende dit hun g'attes-
teerde des noods of daar toe gevergd werdende, na-
der met eede Solemneel te bevestigen.

Aldus gedaan en Geattesteerd binnen de
stad Koetsiem ter Sekretarije van Polietsie, ten daa-
ge maand en jaare in den hoofde deezes gem^d
in presentsie van Johannes Wolff en Frans
Hendrik Nasse, klerken, als getuigen

ons prezent
Johannes Wolff
F^s H^k Nasse

Door Domingo Navais selfs / [illegible] / gesteld
door Komara Soeami selfs / [illegible] / gesteld
door Wani apen selfs / [illegible] / gesteld
door Moettoe rawana / [illegible] / selfs gesteld.

voor de Staling
[illegible]
[illegible]

In mijn kennis
Adriaan Boolvliet
Eg. klerk

1

Relaas gedaan door Thees
Pinancia en Jan Mahmet
Nagapatnam, thans hier als
Malijdsche Soldaaten, dog bevoo-
rens als zodanig geweest op Na-
gapatnam d'eerste onder ka-
pitain Alie en de laaste onder
kapitain Jabar, maar bij het
overgaan van Nagapatnam
aan de Engelschen, geplaatst op
een oorlogs Schip gen^t Worcester
met kapitain Esgar.

Dat na de verovering van Nagapatnam door
de Engelschen, ze nevens nog negen en twintig
Mallijers waaren geplaast op het Engelsch oor-
log Schip gen^t Worcester, gehoorende tot de En-
gelsche vloot, waar op kapitain was eenen gen^t
Esgar, bemand met twee Honderd en veertig man Euro-
peeschen en vijftien Mallabaaren en gemon-
teerd met twee en zeeventig kanons, dat de
tweede Relatant op dat Schip was aangesteld
als Sarang met twaalf ropijen, en de eerste als
Mattroos

Mattroos met Zeven ropijen Smaands, en aan
boord koomende twee maanden gasie voor uit
hadden ontvangen, doch seder niet meer, als
Zijnde uitgesteld tot hunne komste op Bombai,
dat vervolgens de Engelsche vloot bestaande
uit twaalf oorlog Scheepen en Seven minder
sielen naar Trinkonomaale was gezeild, iets
benoorden de baai van daar ten anker gegaan,
en aldaar volk aan de wal had gezet, en des
anderen dag het Fort van Trinkonomale verovert,
wanneer aan boord van het Schip Worcester
enige perzoonen van Trinkonomale waren ge-
„bragt, waar onder twee perzoonen van aanzien,
doch bij hens Relatanten onbekend, dat na
het veroveren van Trinkonomale geen en Schip
van de Engelschen in de baai van daar is
ingeloopen, maar de gantsche vloot was blij-
„ven leggen benoorden de baai, tot omtrend een
maand lang om brandhout, water enz: voor
de vloot in te neemen; na welke de Engelsche
vloot weder vertrok naar Madras, en aldaar
omtrend Ses a Zeven dagen Zijnde, quam de
Fransche vloot in het gezicht, sterk een en

dertig

„dertig seilen, waar op de Engelsche vloot bestaan-
„de in Seventien seilen, zeil maakte en vervolgde
„de Franschen, tot in het donker, en des an-
„deren dag smorgen de Fransche vloot niet
meer Ziende, als eenlijk een Fransch transport
Schip, werd het selve door de Engelsche genomen,
en daar van vijftien Soldaaten en vijf Mattroo-
„sen in het Schip van de Relatanten gebragt,
en des middags te twaalf uur kreegen de En-
„gelschen de Fransche vloot op de hoogte van
Pondicheri weder in het gezigt, en te een uur
aftermiddag raakte de twee vlooten slaags, en
derselve duurde tot des avonds te Ses uur, wanneer
Ze van malkanderen af deinsden, dat van de
Engelsche vloot een oorlog Schip een mast had
verlooren, op elk Schip, agt, tien a twalf perzoo-
„nen waren gesneuveld, en op het Schip van
„hen Relatanten agt, dat na die aktie de En-
„gelsche vloot geretireerd was: in de baai van
Trinkonomale en aldaar gebleeven omtrend een
en een halve maand, intusschen de gequestens
aan de wal gezet, brandhout door hun eigen
volk doen kappen en water ingenoomen, waar

na

na de vloot weder uitzeilde en naar Maddras, zon-
der op de weg de Fransche vloot te ontmoeten, dat
de Engelsche vloot op Madras koomende al
daar omtrend twee maanden had vertoeft, en
provisien ingenoomen, wanneer er tijding quam
dat de Fransche vloot op Pondicherie was, dus
de Engelsche vloot derwaards ging, maar alsdaar
de Fransche niet vindende, vervolgde de vloot
de koers naar Nagapatnam, en omtrend Tran-
quebaar ontdekte zij een schip, waar op jagt
maakende, zeilde het zelve op de wal en al
het volk ging naar land, zijnde een Hollands
schip, en wijl de Engelschen dat schip niet konde
weg krijgen, hebben ze de brand daar in gesto-
ken, het volk daar van, dat te Tranquebaar
was gegaan, hebben de Engelschen gereklameerd,
doch niet gekreegen; dat de Engelsche vloot te
Tranquebaar 18 dagen had vertoeft, en van
de Deenen Srak en Zuiker gekreegen, van
waar zij weder vertrok naar de Zuid en op
de hoogte van Nagapatnam kreeg zij de
Fransche vloot in het gezicht, en die twee vloten
hebben malkanderen vervolgd zonder tot une-

rekonter

rekonter te komen agt dagen lang, en inmiddels
op een nagt hebben zij Relatanten gezien dat
de Fransche vloot een engelsch schip en een
ketz die zij had vermeesterd in den brand
gestooken had; dat op den agtsten dag des
morgens te negen uur de beide vlooten op de
hoogte van Batikaloa aan malkanderen
waaren geraakt, zijnde de Engelsche 11. en
de Fransche 13. Zeilen sterk en het gevegt be-
gon van dien tijd en duurde tot des avonds
te zeven uur, wanneer de Fransche vloot Zee-
waards ten anker ging en de Engelsche naast
de wal voor Batikaloa, dat op het schip van
hen Relatanten de Opperstuurman, neevens ne-
gen Matrosen waaren gesneuveld, en omtrent
tien man gequest, maar hoe op de andere En-
gelsche Scheepen waaren gesteld weeten zij niet,
doch alle de Scheepen waaren aan de touwen
en Zeilen zeer beschadigt, en dat van den
Admiraal zodanig, dat hij niet konde voort-
gaan zonder door eenige Schuiten te worden ge-
boegseerd, en het schip Mamot van den vice
admiraal had twee masten verlooren, dat

en

waaren zoodanig in verslaagendheid, dat ze de
kannons niet hebben willen behandelen, zijnde
de kapitain van des Relatands schip de beide
beenen afgeschooten, en naderhand op Nagapat-
nam overleeden, een Luitenant, de opper en
onder Boodsman gestorven en zeven gequest,
dat bij die gelegenheid de Engelsche vloot
sterk is geweest 13. en de Fransche 17. zeilen,
dat na die slag de Engelsche vloot zig van
eenige gebreeken gerepareerd hebbende, op de
zevende dag naar Madras was vertrokken
en daar gebleeven drie maanden lang, intus-
schen een Engelsch oorlog schip uit kruissen zen-
dende, het welk een Fransche sloep bij Fran-
quebaar prijs maakte en op Madras bragt; dat na
die drie maanden een nieuwe kapitain op
het schip van hen Relatanten was geplaatst,
en op ider schip noch vijf en twintig man
milietsie, om naar Trinkonomaale te wor-
den overgebragt, waar meede de vloot voort
zeilde naar de zuid, op de weg zoekende
waar de Fransche vloot zig ophield, tot dat
de Engelsche vloot voor Trinkonomaale
quam

quam, alwaar zij zag dat de Fransche voor
Trinkonomaale geschaard lag, en wijl het zeer
vroeg in den morgen was toen de Fransche
vloot was ontdekt en de Engelschen niet slag-
vaardig waaren, zoo verkoosen de Engelschen
de zee en bragten daar alles in order, onder-
tusschen de Franschen hen vervolgende, raak-
ten de beide vlooten in zee aan malkanderen,
en tot een gevegt, dat des voormiddags te tien
uur begon en eindigde des avonds te ses uur,
zijnde de Engelschen toen sterk geweest sestien
zeilen, maar hoe sterk de franschen waaren, wisten
zij niet, om dat een parthij buiten en een
parthij binnen de baai lagen, en van het
kasteel zagen zij dat een witte vlag uit waaide,
dat in dat gevecht in het schip van de Re-
latanten ses perzoonen waaren gesneuveld,
en twintig gequest en een Engelsch schip
zijn drie masten had verlooren, dat dien
eigenste nagt de Engelsche vloot de koerste
rug had gezet naar Madras, alwaar dezelve
een maand lang vertoefde, zettende de ge-
questens aan de wal, wanneer van Trinko-
nomaale

„maale daar quaamen een hollands Schip en een
Fransche twee mastige Snauw, meede brengende
de Engelsche gevangenen van Trinkonomaa„
„le die te Madras aan de wal wierden gezet,
dat na verloop van agt dagen daar na Ter„
„wijl de Engelsche vloot bezig was om provisie,
water en brandhout te ontvangen en zig
van haare gebreeken te repareeren, quam
een zwaare Storm opzetten, wanneer alle de
Scheepen genoodzaakt waaren hunne An„
„kers te kappen en zee te kiesen, en alzoo
naar de zuid te zeilen, zijnde toen sterk
zeeventien zeilen, doch het Hollandsch
Schip en de Fransche Snauw bleeven voor
Madras noch leggen, dat de Engelsche vloot
op de reize naar herwaards zwaare Stormen
had beloopen waar door het Admiraal Schip
drie masten had verlooren en het Schip daar
de Relatanten op waaren, de groote en de
voorstengen, dat na een maand en twintig da„
„gen zeilens de Engelsche vloot in het gezigt
kreeg drie Scheepen met hollandse vlaggen, en
wijl de Engelsche vloot Fransche en holland„
„sche

„sche vlaggen had opgeheist, zoo quam een van
die drie Scheepen zijnde een kleine nieuwe
drie mastig Scheepje, bij de vloot, het welk
door de Engelsche werd genoomen, doch de
twee andere ontquaamen met de vlugt, wee„
„tende de Relatanten niet te zeggen wat het
genoomen Scheepje voor lading in had, dat
dat de Engelsche vloot vervolgens te Talli„
„seerie was gearriveerd, aldaar zich van
hunne gebreeken eenigsints laaten herstellen,
en aan de wal doen zetten omtrend vier
honderd zieken en gequesten, zijnde op de
reize herwaards veele gesturven; dat onder
de zieken die te Talliseerie aan de wal
waaren gezet de Relatanten zich hadden
bevonden, en wijl de Engelschen hen slegt
behandelden en daar en booven zoo als vooren
is gezegd in de tijd van een jaar en Ses
maanden niet meer als twee maanden
gasie hadden verstrekt, hebben ze Rela„
„tanten naar gelegenheid gezogt en ook
gevonden met een toonie daar van daan
te vlugten, en alzoo met groote moeite
herwaards

herwaards gekoomen.

Aldus gerelateerd binnen de Stad Koetsiem, ter sekretarije van politie den 12e Januari 1783. –

als getuige
F.H. Schuurman

F.H. Nasse

dit kruisje door Thees + / is gesteld Pinancie Zelfs

Dit kruisje Jan Ma / + / is gesteld door meth Zelfs.

In mijn kennis
Adriaan Prokhet
Eg. Klerk

Relaas van den Slaven Jongen Fenix toebehoorende den Lennist Abraham Gerrit van der Sloot

Dat hij op den 31 Januari vrijdag op het plein binnen deeze Stad voor het huis van den heer Cellarius zijnde, de Jonge van den Vaandrig Waller in naame Damon hem had gevraagd, of hij met hem wil weggaan naar het land van hem Damon, alwaar zijne moeder was en middelen had om te kunnen leeven, dat hij relatant daar op had gezegd van ja, en des anderen dag voormiddags zijnde Saturdag te tien uur, hij relatant, omtrend het ammonietsie huis gaande gem Jongen Damon hem daar weeder had ontmoet bij zich hebbende een Moqua die hij relatant bij aanzien wel kend, doch niet bij naam, wanneer gem Damon hem relatant zeide, zoo hij meede gaan wil, hem maar te volgen zoo als hij relatant ook deede en met gem Damon en Moqua naar buiten de Stad is gegaan naar Laloertij, terwijl onderweegs gem Damon aan hem Relatant had vertoond testhien ropijen, die hij in zijne zak had en op Mattan seerie koomende aan hem relatant een kleedje gaf om aan het lijf te slaan, over de broek die hij relatant aan had, zoo als gem Damon ook deede: dat zij beide, dus op Laloertij koomende aan het huis van een Loelia gem Jaaten gem Jongen Damon aan voorsch Moqua had gegeeven vijf ropijen, welke Moqua daar op hem Relatant

en

en Damon had overgegeven aan sooyck Delia en Lim gezegt,
hun lieden te brengen op Krembala, dat daar op gem Delia
hem Relatant en Damon sooyckt, in een Luik, dat naast het
Lijne staat geslooten had gehouden die avondt rijst te eeten
had gegeven, en des naachts, wanneer hij Relatant en Da-
mon lagen te slaapen, door den Delia van den staak waren
wakker gemaakt, in een vaarluig gedaan en soo naar Kr
rembala gebragt; alwaar hij Relatant en Damon des
anderen dags smorgens omtrent zeven uiren quamen, wanneer
Damon aangem Delia vier ropijen gaf, en weg ging dat
Damon en hij Relatant daar op naar een Naiet van daar
waaren gegaan, die naar het hooren dat wij drosters
waaren, tegens ons zeide, dat wij daar niet mogten
blijven, met eens aan een van Lijne dienaaren zeide
ons te brengen naar Kanyara Moetto, bij den
broeder van Damons moeder, soo als ook geschiede en
wij derwaards waaren overgebragt, dat hij Relatant
aldaar had verloft vier daagen lang, maar wijl hij
Relatant ondervond, dat aldaar slegt eeten was, zijde
hij aan Damon om doch te maaken dat hij weeder op
Koetwijk quam, maar Damon wouw daar niet aan
zeggende, dat soo hij dat deede hij Relatant in de Nat
verdrinken soude waare hij Damon was, dat hij Rela-
tant deur kleine met bewilligung van Damon daar
van daan niet zouden geraaken, hij op eenaame, dan
alle dagen te slaapen uit het huis was weggegaan en
weeder op Krembala gekoomen, alwaar een Delia

Kinde

Kinde met een vaarluig over de Rivier willende vaaren,
verzoekt hem Relatant ook over te zetten; onder voorge-
ven, dat Lijne moeder daar was. Is geen gem Delia dieder
endaar koomende en een gemeene weg vindende hij langs
denselven was gegaan, en ten laatst gekoomen op Mr Sekai
maal, alwaar hij vond twee Lascrijns van de Nat, die
klaar stonden om naar de Nat te vaaren met een vaar
luig, aan wien hij verzoekte hem mede te neemen, dat de
Lascrijns daar op aan Lem vadden gevraagt wie of hij
Allelant was, en tot antwoord bequaamen, dat hij de
jongen van Meester Daniel van der Hoot was, daar
op hij Lascrijns zeide, dat se daar gekoomen waaren
om Lem op te zoeken en wijl zij het gevonden hadden, blijven
zouden tot den anderen dags, soo als zij ook deeden en
brachten Lem Relatant den anderen dags hier in de Nat.

Actum Gerelateerd binnen de Nat Koet-
sem den 25 februari 1783. voor mij onder-
geteekenden in presentie van de beijde geteekende
getuijgen

Adriaan Lookhart
Lgkl Sz

ontspreekt
F.H. Schuurman
M.F. Stettnitz

Heden den 4 Februari 1783.

Kompareerde voor my Adriaan Poolvliet
Boekhouder en Eerste gezwoore klerk van poliet,
sie dezes Mallabaarschen kommandements/ pre,
zent de natenoemene getuigen:/ De Christen
Moelenkoetti Aura van S.to de Jaude ~~[illegible]~~
Tjoelikel Tjorie van Mattanseerie
~~[illegible]~~ Kattone,
letta Jako van Kroes de Milagre en Domin,
go ook van Kroes de Milagre, dewelken ter re,
quisitie van den Weledelen Achtb. Heer
Johan Gerard van Angelbeek komman,
deur en Opperbieder deezer Kuste, door verta,
ling van den Jongtolk Leendert Cardozo attes,
teerden en verklaarden waar en waaragtigte
weezen, gelyk doen bydeezen, dat heeden de vyf,
tiende dag is dat zy Attestanten nevens noch
agt perzoonen waaronder waaren het Araatje
tjakalete tjiekoe en een Katjena Mattai
gent, het doodlyk van een kind van de Zus,
ter van gem. Araatje van Koetsiem de Si,
ma naar de kerk van Mattanseerie wil,
lende brengen, om aldaar te begraaven, en daar
meede aan de Westkant van het Paleis van
den Koning van Koetsiem op de ordinaire
weg komende een Nairo aan de poort daar
staande hen attestanten had toegeroepen en

gezegd

gezegd met het lijk daar voorbij niet te gaan;
dat zij Attestanten en de andere lijkvolgers daar
op aan gem: Schildwacht hadden g'antwoord, dat zij
anders geen weg hadden om het zelve weg te bren-
gen, dat daar op de Schildwacht weder had gezegt dat
er een andere weg was gemaakt om de lijken
door heen te dragen, daar op door de lijkvolgers
waaren toegediend, dat zij geen order hadden om
door die weg te passeeren, en ook dat die weg niet
door te gaan was, als zijnde niet breed genoeg om
de baar te kunnen passeeren, en ook noch niet
klaar gemaakt, dat terwijl zij lijkvolgers daar
met den Nairo bezig waaren te spreeken, en de
Kassena wat voor uit was gegaan, dertig à veer-
tig Nairos van de andere kant van het Gallijs
waaren gekoomen, waar onder eenige met stok-
ken, hebben eerst de stok die de Kassena in zijn
hand had afgenoomen, hem geslagen en vervol-
gens het Araatje en eenige van de lijkvolgers
ook afgerost en daar van daan weggejaagd, waar
door zij Attestanten en de lijkvolgers ~~xxxx~~ op
eenen anderen om weg hadden moeten neemen,
en met veel moeite het lijk op Mattanseerie
moeten brengen, en aldaar begraaven.

Waarmeede de Attestanten deze hunne gegeve-
ne verklaaring eindigde, met betuiging dezelve

te

te behelschen de zuivere en oprechte waarheid
geevende reeden van wetenschap van alle het geene
voorsch: staat, alzoo zelfs in perzoon gehoord,
gezien en bijgewoond te hebben, en bereid blijvende
des noods en daar toe gevergd werdende nader
met Eede solemneel te bevestigen.

Aldus Gedaan en de Gepasseerd ter se-
kretarije van Polietsie binnen de Stad Koetsiem
ten daage, maanden Jaare voorm: in prezent-
sie van Willem de Zilva en Cornelis
Dirk Swabe, klerken als getuigen.

Ons prezent
W. de Zilva
C. D. Swabe

dit merk Aura / + / is door zelfs gesteld
Dit is de van Tjoeletkil / + / hand teekening Tjorie
dit kruis zelfs / + / door Jako gesteld
deze is van / + / de hand teekening Dominge

voor vertaling
Leen Dr. Cardozo

In kennisse van mij
Adriaan Coolwijk
Lijklerk

Heden den 10e Mei 1783. komparerende voor mij Adriaan
Poolvliet Boekhouder en Eerste gezwoore Klerk van
Jotettie dezes Mallabaarsche kommandements pre-
sent de na te noemene getuigen de Moquatsen
Kandenkora, Kotjoekonie, Kotjerie, Ramen
en Kango, alle woonagtig op Marakadde, om trend drie quart meil bezuiden deze stad naast
het Huis van het Hoofd der vissers van den koning
van Koetsiers genaamd Marakaddil Jzuren, dewel-
ken ter requisitie van den wel edelen Achtb:
heer Johan Gerard van Angelbeek komman-
deur en Opperbeeder dezer kuste Attesteerde en
verklaarden waar en waarachtig te zijn gelijk
doen bij deeze naamlijk: de twee eerste ~~Attestanten~~
Attestanten dat gisteren avond om trend half zeven uur
zij attestanten bij gem: Hoofd Jzuren zijnde, aldaar
was gekoomen een Europeesche soldaat, die door gem:
Hoofd was gevraagdt waar hij naar toe wilde gaan,
dat gem: Europeesch daar op met eenige gebrookene
Mallabaarsche woorden zeide naar Anjenga; dat
gem: Hoofd zulx hoorende aan hem zeide, dat hij hem
niet zoude laaten gaan, tegelijk daar bij had laaten
roepen een Kranganoorsche Moqua gen: Matta die daar eeven
tevoorens met een vaartuig was aangekoomen,
wijl hij wat Portugeesch verstond, om door hem
die Europeesch af te vragen zijne meening, dat gem:

Matta

Matta daar komende het koopt door Lem weder
Lad Caatje, afvraagt waar Ly naar toe gaan wilde
waar op gem: Europeest Leide naar Antjenga, en
Let koopt Lem weder Lest aan Legge dat Ly Lem
niet Laide laate gaan; en wijl gem: Europeest de Lent
verstotte dat Ly most trachte overgezet naar de
overkant van de rivier, Lo had het koopt Lem gevraagt
of hij geld bij Lich Lad om voor het over te Lez
te betaale, dat daar op gem: Europeest Lad gant
woord dat Ly geen geld had, doch Lijne kleederen
die Ly aan Lad in betaaling Laude gegeven met
an 1 wijfaude op Lijne kamistool, broek, als hemde
Lez de laste twee aangehad; dat gem: Europeest
Laude dat Ly daar wierd aangehaudt, en Lagte en
koopt Lem toe te staan naar Calverki te gaan bij
Lijne vrouw die Ly Leide aldaar nent, maar het
koopt wilde Lem Lalf ook niet toestaan en had hem
daar aangehaudt, en nevens Lez Attestanten nock drie
andere, Lijnde de drie laatste Attestanten geroepen
om op gem: Europeest te passen Lez als Ly gedagt
had dat Ly Lem Europeest binnen
Lun stad ~~zoude~~ gebragt, de drie laatste Attestanten
verklaare dat se gisteren avond om half agt uurs door
Lem koopt hier Lovengem: waare gevaagt ongezegt te
komen en ijste passen en Europeest die daar opgewa-
chtt, dat Ly daar op naar het Huis gem: Lem koopt
waare gegaan en daar hadde gegeten en Europeest, die
Ly

Ons present
Ysbrandus
Sévenhuysen

Ly nevens de eerste Attestants Laadde opgepast,
dat Ly niet weg ging, tot deuz morge dat Ly
Attestants alle de saamz met Lun koopt Lem
in de stad Lebben gebragt

waarmede de Attestants deese Lunne verleende
verklaring eindigden met de ratificatie deselve te
bekrachtigen de Lunne en op recht te waar reid gevaude
rebz, en weten Laps van al Let geen voorst:
staat alzoo Leest in Lun Loon gedigt, Ly gewoond
es verricht te hebbe en bereid Lijnende dit Lun
g'attestaude, Lez alles Lijdz det noodt, ex daar
toegevoegd wordende nader met eede, te vermeet
te bevestigen

Alzist gedaan en g'attesteerd binnen de stad
Koetkiez ter tekenaarge van Sodie Lie in
presentie van wilden de Lieva z Jo haz Lie,
gesz. Datte alt getuigz en door vertaaling
van Lz onderstaa Barend Beet.

voor de vertaaling
B. Beet

In mijz Lennis
Abraam Loppez
Ez Clerq

Heden den 10.de Mei 1783, Kompareerde voor mij Adriaan
Poolvliet Boekhouder en eerste gezwoore klerk van
politie dezer Mallabaarsche kommandements Mara-
kaddil Jzuren hoofd der visschers van den Koning
van Koetsiem, dewelke ter requisitie van den
Weledelen Achtb: Heer Johan Gerard van Angelbeek
Kommandeur en Opsergebieder dezer Kuste Relateerde
en verklaarde dat gisteren avond omtrend half zeven
uur voor het huis van hem Relatant, hetwelk staat
op Marakadde aan de noordzijde van de Moorsche
bazaar, drie quart mijl van deeze stad zuidelijk, was
gekoomen een Europeesche soldaat, eenigsints dronken, aan wien hij Relatant
vroeg waarom hij daar was gekoomen, dat daar op gem:
Europeesch aan hem Relatant had g'antwoord dat
hij naar Anjenga gaan wil, dat hij Relatant daar op
~~dat gezegde van hem, had gezegd dat hij hem Europeesch~~
~~niet zoude laaten gaan, door~~ aan ~~hem in het Malla-~~ den Europeesch, die een
weinig Malabaarsch verstond, in die taal en tessen
~~baarsch te doen verstaan en~~ ook door andere teekens,
had te verstaan gegeeven, dat hij hem niet zoude laaten gaan
~~alzoo hij Europeesch het Mallabaarsch eenigsints~~
~~verstaat~~; en vermits gem: Europeesch portugeesch sprak
had hij Relatant een Moqua genaamd Motta, die
met een vaartuig van kranganoor daar, bij het huis van hem Relatant
was gekoomen, laaten roepen, wijl hij de Portugeesche
taal verstaat, en door hem gem: Europeesch laaten
afvraagen waarom hij daar gekoomen was, dat hij Europeesch
daar op weder zeide dat hij naar Anjenga gaan wilde
en verzogte hem met een vaartuig naar de overkant

te

te brengen, dat hij Relatant daar op had doen zeggen
dat hij zulx niet mogt doen, wijl hij Europeesch
deserteeren ~~wen~~ wilde, dat gem: Europeesch op dat gezegde
aan hem Relatant had geantwoord, dat indien hij
Relatant hem niet wilde laaten overzetten, hem dan
tewillen laaten gaan naar Paloerti alwaar zijn
vrouw was; dat hij Relatant, om te zien of gem:
Europeesch eenig geld bij zich had, hem had gevraagd
of hij voor het overzetten betaalen zoude, hij daar
op had geantwoord, dat hij geen geld had, ~~maar~~ doch
geeven zoude zijn kamisool en een broek van de twee
die hij aanhad, dat hij Relatant vervolgens gem:
Europeesch daar had aangehouden en met behulp van
noch vijf andere Moquatsen gem: Kandenkora, Kotjoe
~~Kouenda~~ Konie, Kotjerie, Ramen en Kango hem
opgepast tot deezen morgen dat gem: Europeesch
hier in de stad is gebragt; relateerende ~~de~~ Relatant
nog, dat toen gem: Europeesch daar quam bij hem
Relatant zijn geweest de twee eerstgem: Moquatsen
~~Kotjoe~~ Kandenkora en Kotjoe Konie, en nader hand
door hem Relatant daar bij zijn geroepen de drie
andere om te helpen oppassen, en dat toen gem: Europeesch
in verzekering was genoomen, de drie schooten ~~uit~~
de stad gehoord waaren.
waarmeede de Relatant dit zijn gedaan verhaal eindigde
~~eindigde~~, onder betuiging het zelve te behelpen de suivere

en

en oprechte waar heid
Aldus gedaan en de gerelateerd binnende stad
koetsiem ter sekretarije van polietsie in
presentsie van Willem de Silva en Johan
August Nasse, en door vertaaling van den
onderteek Barend Blos.

ons. Present
W de Silva
J. A. Nasse

Voor de vertaaling
B. J. B. Blos

In mijn kennis
Adriaan Boekhet
Eg. Klerk

Heden den 1 februari 1784 Kompareerden
voor mij Adriaan Voolvliet Boekhouder en Eerste gezwoore
Klerk van politie deezes Mallabaarschen Gouvernements,
prezent de natenoemene getuigen de Korporaal Johan Frans
en de Soldaaten Martin Schifter en Thomas Neer,
dewelken ter requisitie van den weledelen Groot achtb. Heer
Johan Gerard van Angelbeek Raad Extra ordinair van
Nederlandsch India, Gouverneur en Direkteur deezer Kuste
attesteerden en verklaarden waar en waaragtig te weezen gelijk
doen bij deezen, dat gisteren nagt bij twaalf uur, Zij, door den
officier van de wacht, Karel Lodewijk Baron van Aebedüül
gordonneerd Zijn geworden Zig te begeeven naar de Stads her,
,berg, en aldaar den franschen officier gent Folet
die voor eenigen tijd van Ceilon hier gekoomen was, te vreede te
stellen, in Zijn Kaamer te houden en een Schildwacht voor de,
,Zelve te stellen; dat Zij attestanten met die order in de Herberg
koomende, gem officier dronken gevonden hadden voor de Ka,
,mer deur van eenige Engelschen, een groot leeven maakende
en de Engelschen uitscheldende voor alles wat leelijk was, dat
Zij attestanten hem officier hadden gezegd, stil te Zijn, de men,
,schen daar geen overlast te doen, en naar Zijne Kamer te gaan,
maar dat voorsch officier in stede van Zulx te doen, hen
Attestanten had uitgescholden, en eerst den eersten Attestant
op het lijf gevallen, en met geweld de bajonet van Zijn
geweer

geweer willen afrukken en ook de bajonet stoom had ge-
boogen, maar door tegenstand van den eersten Attestant niet
dat de loop daarvan afkrijgen, en vervolgens den tweeden At-
testant aangevallen en de bajonet willen ontwelligen, het geen
hem ook niet gelukte, door de tegenstanding van hem tweede
Attestant, doch de bajonet ingeslagen krom geboogen, en voorts
komen den derden Attestant aangeloopen, om zijne bajonet
machtig te worden, waar door denzelven afgehouden, dat zij
Attestanten zeide dat geen officier met het Attestand was
te brengen, en dat hij aldedurig de Engelschen uitschold en
begeerde zijn degen te hebben zoo als dat de tweede en naber
stand de derde Attestant naar de Hoofdwacht gegaan en
hugt den officier van de wacht kennis gegeven dat zij
niet in staat waaren om een Franschen officier daar in de
herberg te houden met aanvraagende wat zij verder met hem
doen zouden, dat de wacht hebbende officier daar op had geseg,
dat zoo de herbergier begeerde dat die Franschen officier in
arrest most worden gebragt, zij Attestanten hem dan in de
wacht konden brengen, zoo als ook is geschied en in arrest
aan de Hoofdwacht is gebracht, verklaarende de derde At-
testant dat terwijl geen Franschen officier in de arrest kamer
was en hij Attestant als bewacht daar voor stond, hij hem
Attestant had tegengeloopen en met geweld gezogt de Sabel
van hem te ontwelligen, en onder het worstelen een de wagt
hebbende
hebbende officier van Alkmaar en vervolgens de eerste Attes-
tant daar bij waaren gekomen en hem Franschen officier
weder in de arrest kamer had gesmeeten alwaar een officier
tot drie uur in de morgen groot leven had gemaakt en eindel-
lijk op de grond nedergevallen en in slaap geraakt was.

Waar mede de Attestanten deeze Buinne verleende verklaa-
ring eindigde onder de belofte deselve te bekrachtigen de Zuivere
en oprechte waarheid, gevende reden van wetenschap van all
het geen voorsz. staat, alzoo zelfs in persoon gehoord, gezien,
bijgewoond en verricht te hebben, overzulx bereid blijvende het
gebesteede eed voorsz. en daar toe gevraagd werdende, nader
met eede solemneel te bevestigen.

Aldus gedaan ende gepasseerd ter Sekretarije
van policie binnen de Stad Koekkoek den dage, maand
en jaare voorn, in presentie van Willem de Zeeuw en
Cornelis Dirk Swabe Koekkoek als getuigen.

Ons present
Wezelen
De Swabe

Johan Frantz
voor Starkin Zeets | X | schepper getekend
voor Thomas Zeets | + | Meer getekend.

In kennisse van mij
J. Adriaan Gotwijk
Eydsklerk

Relaas van de kannarijns Ananta Zoon van Gowinda Setti, Rogonat Setti, Apa Setti en Pilla Setti.

Dat de eerste Relatant op eergisteren in Zyn pandiaal op Mattanseeri Zittende, om Goederen te verkoopen, des middags te een uur aldaar quamen omtrend Vyftig inlandsche Sipahis uit ons kamp, waar van hy maar vier by aanzien kend, doch niet by naamen, dewelken tegen hem vroegen, of daar een perZoon was gekoomen, dat hy Relatant daar op aan hen had geantwoord, dat daar niemand was gekoomen, waarop die Sipahis tegen hem Relatant Zeide, dat Zoo niemand daar was gekoomen, hy Relatant het dan was, met eens hem aanvattende en Zeggende, meede most gaan naar den Drilmeester, dat hy Relatant daar op had gezegd, dat hy met hen meede gaan Zoude waar Zy begeerden, al was 't by den Edlen Heer, by den Adjudant of by den Drilmeester, dat gemelde Sipahis, onder het weg brengen van hem Relatant, (naar en anderen weg, doch niet daar de Drilmeester was:) hem geslagen en

met

met de hand op de borst gestompt en op de grond
gesmeeten hebben; dat door die geweldpleeging
hij Relatant had beginnen te schreeuwen, en daar
op bij gekoomen was de tweede Relatant Rogonat
Setti, die daar omtrend een boetiek heeft, dewelke
aan de Sipahis had gevraagd, waarom zij de eerste
Relatant zoodanig sloegen, en dat zoo er iets geschied
was, zulx konde onderzocht en afgemaakt worden,
dat daar op de Sipahis hem tweeden Relatant
hadden aangevat, en op de grond gesmeeten, en ook
geslaagen, en onder het worstelen hij tweede Rela,
,tant uit hunne handen geraakt zijnde, van
daar weggeloopen was; doch de eerste Relatant
noch in de handen van de Sipahis bleef, wanneer
twee andere kannazijns Bikoe Setti en
Naga Setti daar omtrend quamen, tegens wie
hij eerste Relatant toeriep, en zeide dat hij door
de Sipahis zonder eenige reeden werd mishandeld;
dat onmiddelijk daar bij was gekoomen een der
Sipahis, met een stok in de hand, zwaajende over
den hoop, wanneer een opening onder het volk
quam, en hij eerste Relatant geleegenheid kreeg
[illegible] daar uit wegteloopen, zoo als hij deede, en
quam voor het Pakhuis van 'Skomp: koopman
Anta Setti, alwaar de Drilmeester was, om
neli aan de Sipahis uit te deelen, aan wien hij

eerste

eerste Relatant zijn beklag deede over de aan hem
gedaane mishandelingen, en van den Drilmeester
tot antwoord kreeg, dat hij aanwijzen most de perzoo,
,nen die hem geslaagen hadden, het geen hij eerste Re,
,latant ook deede, van een van hen die daer toen
bij den Drilmeester was gekoomen, aantewijzen;
dat den Drilmeester daarop hem eersten Relatant
had gezegt, d'andere ook te gaan opzoeken, daarop door hem
eersten Relatant was geantwoord, dat hij naar die men,
,schen niet konde gaan, om datze hem weeder slaan
zouden, dat de Drilmeester op dat gezegde niets ver,
,ders had gedaan, en hij Relatant van daar naar An,
,ta Setti was gegaan, en van het voorgevallene ken,
,nis had gegeeven, en vervolgens binnen de stad ge,
,koomen en kennis gegeeven aan den Weledelen
Grootachtb: Heer Goeverneur, Relateerende
de derde Relatant Apa Setti, dat hij in het
Pakhuis van zijn Schoonvader Anta Setti
zijnde, en dat leeven hoorende naar zijn huis wil,
,lende gaan, eenige van de Sipahis bij hem op den
weg waaren gekoomen en zijn sombreel die hij in
handen had aanstukken had geslaagen, en laaten
gaan; terwijl de vierde Relatant zegd: dat hij
bij die geleegenheid van de stad naar Mattan,
,seeri gaande, en op den weg dat leeven hoorende,
daar was gegaan, en aldaar had gezien, dat een
party Sipahis den eersten Relatant vastheel,

[illegible]

den en sloegen, wanneer hij daarbij ging en verzochten zulx doch niet te doen, en zoo er iets was daar over klaagen konden; dat terwijl hij daar bezig was met hen te spreeken, een der Sipahis met een stok quam en daar onder zwaaiden, waar door het volk wat van malkanderen raakte, en hij ziende dat de eerste Relatant daar van daan geraakt was, hij vierde Relatant ook weggegaan is.

Aldus gedaan en de gerelateerd binnen de stad Koetsiem ter sekretarije van polietsie den 3e Februari 1784. —

ons prezent
Jn. Fr. Nassl
Ch. Swabe

door Antoy ge / [illegible] / Selfs stelt
door Rogonat Selfs / [illegible] / Selfs gesteld
door Apa Selfs / [illegible] / Selfs gesteld
door Pilla Selfs / [illegible] / Selfs gesteld.

voor de vertaaling
Lmd. Cardozo

In kennisse van mij
Adriaan Boekhout
Eyklerk

Deklaratoir van den Seego Maken woonagtig te Paianoer dicht bij Triporatti.

Dat in de jongstleeden maand Aug.o op eenen avond omtrent negen à tien uur, sonder te kunnen zeggen op welken dag, hij attestant met zijne familie in het huis leggende te slaapen, aan de deur van het zelve, proppen en slagen hoorende, met zijne familie wakker was geworden, en aan het preeuwen had gezet, en vervolgens hij attestant de deur had opengemaakt, en daar buiten koomende, voor de deur van zijne stoep had gezien een perzoon dagr staan die hij kende voor den Christenen Taroe, en noch twee anderen die op malkanderen op de grond laagen, dewelken hij ook kende dat de onderste was den Christen Jako en de boovenste de Moor Makaai, bezig zijnde de laaste iets los te maaken van het kleedje van d'eerste; dat hij Attestant daar op had gevraagd wat zij daar deeden, de Moor Makaai, tot antwoord had gegeeven, dat zoo hij Attestant niet stil bleef, hij Moor hem dooden zoude, dat hij Attestant met zijne familie daar op van daar weggeloopen was naar een van de familie van Pajenseere

Nairo

Nairo en aandenzelve het voorenstaande tekennen
had gegeeven, en tot antwoord bekoomen, daar dien nagt
te blyven, zoo als Ey Attestant ook had gedaan en
des anderen dag morgen naar zyn Huis gaande voor
het zelven had gevonden den Christenen Jako dood
op de grond leggende; dat hij Attestant daar op
te rugge was gekeerd naar den Pajinseerie Nairo
en daar van kennisse gegeeven, die Eem Attestant
ordonneerde naar het volk vandenNabab te
gaan en rapport tedoen, zoo als Ey attestant ook
deede en order kreeg om menschen te roepen en
het lijk te begraaven, 't geen hij had gedaan
en vervolgens zoo wel van Paienseerie nairo
„als
„van S Nababs volk g' ordonneerd wierd, naar
zyn Huis weder tegaan, gelijk Ey ook gedaan had.
Aldus gedaan en g'attesteerd binnende
stad Koetsiem ter Sekretarije van Poeliettie
den 28. Februari 1784. —

door Maken | den Seego selfs gesteld

Ons present
Jan Nasse
Dr. Swabe

voor de vertooling
Lant. Cardozo

In kennisse van mij
Adriaan Boohlert
Eyklerk

Deklaratoir van den Seego
Tjaata woonagtig te Paianoer
dicht bij Triporatti.

Dat in de Jongstleeden maand Augustus, zonder
te kunnen zeggen op welken dag, des avonds in
zyn Huis weezende een groot gepreeuw had
gehoord, werwaards Ey zig begeevende, en om
trend het Huis van den ~~Christenen Ja~~ Seego
Maken koomende op de weg had ontmoet
den Seego Tjato oeni, aan wien Ey Attestant
vroeg waar of dat gepreeuw was, en tot
antwoord kreeg, dat het volk vandenNabab
daar na toe was gegaan, en dat Ey Attestant
daar naar toe niet moste gaan, dat Ey
Attestant daar op had gezegd, dat niet na
laaten kon derwaards tegaan, wijl zij alle buuren
en daar onder ook Christenen waaren; dat Ey
vervolgens tot voor het Huis vanden Seego
Maken was gegaan en toen geen Preeuwen
„meer
„had gehoord, maar gezien had dat een per
zoon bebloeid en dood op de grond lag, zonder
iemand anders daar bij, dat daar op hij
Attestant weder naar zyn Huis was gekeerd,
en aldaar koomende, ook daar quam de

Christen

Christen Taroe, die aan hem Attestant ver-
haalde dat de Moor Makaai zijnen oom den
Christenen Jako had vermoord, dat hij Attes-
tant daar op met gem: Taroe was gegaan
naar het Huis van den Seegoe Oenerie, en
aan denzelven van dat geval te kennen
gegeeven, alwaar gem: Taroe bleef, en hij
Attestant naar zijn Huis te rugge keerde, en des
anderen dag had gehoord dat het lijk was weg-
gebragt en begraaven.

Aldus gedaan en de gattesteerd binnen
de Stad Koetsiem ter Sekretarije van
Politie den 28e Februari 1784. —

Ons prezent
Jn ft
Jet Nasse
Swabe

door
Tjaata

den Seego
selfs gesteld

Jn Kommissie van mij
Adriaan Bosvliet
Eyklerk

voor de vertaaling
Lieut: Cardoza

klagt de posietie van den
Christenen Taroe woonachtig
te Paianoeroe digt bij Tripo-
ratti.

Dat in de Jongstleeden maand Augusto, zonder te
kunnen zeggen op welken dag, des avonds omtrend
zeeven à agt uur, zijnen oom gent: Jako, bij wien
Ey deposant inwoonende was, te Huis quam met
een Seego gent: Tjato-oeni, beide bedronken, doch
gemelde Jako meer als de Seego, dat ze beiden
daar hadden gegeeten, en naar het eeten gem:
Jako in zijn Huis willende slaapen, zeide de
Seego, dat Ey daar niet moest blijven slapen,
maar gaan moest naar het Huis van den
Seego Maken dat daar naast aan stand,
dat gem: Jako daar op met gemelde Seego
naar dat Huis was gegaan en Ey deposant
zijn oom was nagevolgd, en aan dat Huis koo-
mende de deur geslooten vindende, op de stoep
waaren gaan zitten, en door dronkenschap
voorst: Jako niet kunnende houd, op de
schoot van Eem Deposant was gaan leggen;
dat terwijl Ey Jako op de schoot van Eem

deposant

de Depofant lag, de Seego Fjato oeni eenige ftoffen toebragte aan de deur van voorfz: Seego Maken, die daar op ftreeide en leevez maakte, wanneer daar quam een Moor, Makaai genaamt Daianger die na bij ook woonde, en vroeg wie daar was en met eens den oom van hem Depofant bij der hand vatte de Zeide, laat de Seego Fjato oeni daar blijven leevz maaken, komt gij maar met mij; dat de oom van hem Depofant daar op opgeftaan en wou den gem: Moor Makaai volgende, de Moor Zijne hoinver, die Hij bij Zich had opliehte en een kap aan den hals van den oom van hem Depofant toebragte, die daar op nederviel en de geeft gaf, en de Moor ten erften uit het kleedje van het Depofants voor naam tien goude fan: die aan het zelve gebonden waaren; dat vervolgens gem: Moor Een Depofant bij de arm had gevat en op het ftreeuwen dat hij deed; een zwaare flag op Zijn aangezigt toegebragt, en voorts Een Depofant mede genoomen naar Huis van Een Moor, alwaar hij die tien fanams aan Zijne Moeder overgaf, en hem Depofant vroeg waar het geld van Zijn verworden aan was, dat hij Depofant daar op Zinde niet bewerkt; dat gem: Moor daar op aan Zijne Moeder had gevraagd of hij hem Depofant ook naar Zoude doodez, doch van Zijne Moeder tot antwoord kreeg van neen, wijl hij maar een Kind is; dat hij Depofant Zijnde dat Een Huis van gem: Moor Makaai, was gegaan Gloeyen, ende anderen dag des morgens gegaan ging naar het volk van den Kabab, het welke de klaagtie aanhoord, en dit geval te kennen gegeven had, en tot antwoord te geeven, dat hij Depofant meenftein Zoude Dooden en het lijk laten begraaven, Zoo als Hij Het ook deede; dat toen hij Depofant weder in Zijn oom Huis quam, de twee Kinderen die daar in het Huis waaren tegen hem Depofant Zeiden dat de Seego Fjato oeni de vorige nagt daarin Huis was gekoomen en weggenoomen had het geen in Het Huis was, als Koperе pieering en Koperе Gindi, tiwel kleedjes, een roemaal, en drie Hoenders.

uit Het Huis weder was weggegaan, hij van daar weggeloopen was naar den Seego Fjato en aan hem het geval verhaald had, en vervolgens met Een beiden gegaan naar den Seego de, nerie en aan Een ook daar van Ken nis had gegeevz, alwaar Hij Depofant dien nagt bleef

Aldus gedepoteerd binnen de Stad Batavia ter Secretarije van Policitie den 28 Februari 1784. — door Faroe

de Christens Selfs geteld.

Ont ontvangen
J. de Wasch
Ch. Probe

voor de vertaaling
Leendert

Ter Requifitie van mij
Adriaan Cornelis
Eijkman

Aan Den WelEdelen Groot Achtbaaren Heer
Johan Gerard van Angelbeek
...ur van Nederlands
...ur en Direkteur
...abaar

Attestaatsie van
den tolk van Settua
Lourens de Faria

Ter ordre van den Kommandant van Settua de Moor Paynoer Makaay gebragt zynde werd hem gevraagd waarom hy hier te lande zoo veel baldadigheeden gepleegt had met de huizen in den brand te steeken, en de menschen te vermoorden, waar op hy g' antwoord heeft, dat hy de Leyden die tegens hem gaand gepleegt hadde wrak ge...

...baare
...Heer!

...den ondergetekende
...t de gedaane klagte
...Zoldaat Karel
...aarheid behelst
...e ter voldoening
...wel als voormelde
...aagt en gebruykt
...den eene als van
...llen, als.
...aaren geleden zy
...Moeder uyt Haar
Huys opgepakt is, dog halver weg zynde, Haar Moeder heeft laten gaan, maar Haar gebragt te Koilan bij den toepasse Zoldaat Paskoal de Rosairo dewelke Haar vervolgens bij voormelde Karel Lodewyk gebragt hebbende ses Ropyen genooten heeft

Aan Den WelEdelen Groot Achtbaaren Heer
Johan Gerard van Angelbeek
Raad extra ordinair van Nederlands
Indien, Gouverneur en Direkteur
[illegible]abaar

[illegible]baare
[illegible]e Heer!

[illegible] den ondergetekende
[illegible] of de gedaane klagte
[illegible] Zoldaat Karel
[illegible] waarheid behelst
[illegible]nde ter voldoening
[illegible] wel als voormelde
[illegible] vraagt en gebruijkt
[illegible] van den eene als van
[illegible] stellen, als.
[illegible] Jaaren geleden Zij
[illegible] Moeder uijt Haar
[illegible] Zijnde, Haar
[illegible] Haar gebragt te
Koilan bij den toepasse Zoldaat Paskoal de Rosairo
dewelke Haar vervolgens bij voormelde Karel
Lodewijk gebragt hebbende ses Ropijen genooten
heeft

noomen had, voorts [illegible]
hem gevraagt of hij [illegible]
St Thomees kristen [illegible]
vermoord, waar op hij ge-
antwoord heeft van ja
ik heb hem vermoord
voorts wierd hem nog
gevraagt om wat reeden
hij die man [illegible]
vermoord had, hij
antwoorde [illegible] baar op
om dat die kristen zijn
moeder voor alles wat
leelijk was had uitge-
scholden en dat is de
reeden

reeden dat hij het leeven
van die man genoomen
had, nog wierd hem
gevraagd of hij op iemands
order die moord begaan
had waar op hij antw:
van Neen ik heb zulks
uit mijn eigen gedaan
vervolgens is hem nog
gevraagt waarom hij
geweigerd had de pepen
gerechtigheid aan de komp
te betaalen, en de geene die dies invorde
[illegible] gedaan had te dry
[illegible] haar [illegible] te [illegible]
[illegible] der zelver [illegible]

in den brand te [illegible]
op heeft hy g' [illegible]
dat heb ek niets gezien
maar wel dat den [illegible]
staat te koomen binnen
eenige daagen [illegible]
de gerechtigheid zonder
moeten betaalen en [illegible]
hy zulx mi deed hy [illegible]
belde zonder moeten opbrengen
en dat hy zoo gek [illegible]
om dat ten doen en verzogte
hem los te laaten dat hy die
keeper geregtigh.d betaalen
zonde. gelt: by den tolk
voorm. voor de Translatie Koopen
den 20 feb: 1784.
S.V. [illegible]

Aan Den WelEdelen Groot Achtbaaren Heer
Johan Gerard van Angelbeek
Raad extra ordinair van Nederlands
Indien, Gouverneur en Direkteur
ter Kust Mallabaar

Weledele Groot Achtbaare
Hoog Gebiedende Heer!

Uw WelEdele groot achtb: aan den ondergetekende
opgedragen hebbende te informeeren of de gedaane klagte
van de meyd Katharina tegens den Zoldaat Karel
Lodewyk bij wien ze inwoond in waarheid behelst
dan niet; Zo heeft den ondergetekende ter voldoening
aan die g'eerde ordre, de meyd zo wel als voormelde
Karel Lodewyk naauwkeurig ondervraagt en gebruykt
de vryheid het voorgeeven, zo wel van den eene als van
den ander hier nevens ter neder te stellen, als.
De Meyd, betuygd, dat nu twaalff Jaaren geleden zij
door een Mallabaar nevens Haar Moeder uyt Haar
Huys opgepakt is, dog halver weg zynde, Haar
Moeder heeft laten gaan, maar Haar gebragt te
Koilan bij den toepasse Zoldaat Paskoal de Rosairo
dewelke Haar vervolgens bij voormelde Karel
Lodewyk gebragt hebbende ses Ropyen genooten
heeft

heeft, dog zo veel Haar bewust is nooyt eenig bewijs van eigendom heeft bekoomen; voorts betuygd ze dat ze uyt aanmerking, dat dezen Karel Lodewijk en zijn overleeden Huijsvrouw Haar opgebragt heeft, gaarne bij denzelven wild blyven dienen zo lange Hij leeft, mits Hij nooyt tragte Haar tot slaaf te maaken.

Den gemelden Zoldaat Karel Lodewijk zegt daar entegen, dat nu vijftien Jaaren geleeden de meijd in dezen gemeld werkelijk gekogt heeft van den Joepatte Zoldaat Paskoal de Rosairo voor Ses en Eenhalve Ropyen, dog dat Hij de ola van Haar verlooren heeft, en daar na geen werk heeft gemaakt om een brief van slaafbaarheijd te bekoomen, vermits Hij nooyt gedagten had Haar te verkoopen, maar zedert de dood van zijn Huijsvrouw zij zeer obstinaat tegens Hem toonende, en Hij bedugt is, datze zomtijds van Hem zoude wegloopen, zo heeft Hij goed gedagt na een brief van slaafbaarheid te tragten; beroept zig verder op de Heer Rosier ende Jolk van Koilan, dewelke van de gedaane koop kennis zoude hebben.

Voorts heeft den ondergetekende bij lieden die op Koilan gewoont hebben nopens de zaak geinformeert en heeft de volgende informaatsie bekoomen.

Den ondermeester alhier Pieter van Wullen bevoorens op Koilan geweest zijnde betuygd, dat Hij van den Jolk aldaar gehoord heeft, hoe den Zoldaat Karel Lodewijk veelmaals getragt heeft een ola van eygendom voor de meijd hier voorsz: te laten passeeren, dog dat Hij Jolk zulx nooyt heeft willen doen, alzo Hij daar in swarigheijd gevonden had.

Den

Den Kristen Miguel bevoorens bij voorm: Karel Lodewijk op Koilan gedient hebbende zegd ook, dat Hij veelmaals in Huijs gehoord had, dat dezen Karel Lodewijk dikwils bij den Jolk geweest is om een ola van eygendom voor even gezegde meijd te doen passeeren, dog telkens door den Jolk gewijgert is.

Den Kristen Gaspar de Kroes betuygd, dat Hij te Koilan prezent is geweest, wanneer de meijd voorsz door eenen bekende Nairo die toenmaals met slave negotie omging bij den toepas Paskoal de Rosairo te koop is gebragt, dat Hij toen van gemelde Paskoal de Rosairo vernoomen heeft, dat gezegde meijd nevens Haar Moeder door voorm: Nairo met goede woorden uyt Haar Huijs gehaald zijn, dog digt bij de fortres komende door een omweg de dogter het gezigt van de Moeder ontrokken is.

Om alle welke reeden den ondergetekende (: onderkorrektie van wijzer gevoelen:) vermeend, dat de meijd voorsz: een vrij mens zijnde dog gestoolen en verkogt is, waarom ook den Zoldaat Karel Lodewijk geen bewijs van eygendom kan produceeren.

Hiermeede verhoopt den ondergetekende aan uw welEd: groot achtb: intentie voldaan te hebben, zo heeft Hij de eere met alle schuldige eerbied te onderschrijven.

Kosiem
den eersten Maart
1784.

Wel Edele Groot Achtbaare
Hoog Gebiedende Heer!

Uwer weledele Groot Achtbaars
Zeer gehoorzame en onderdanige
dienaar

J. Bos

Berigt
nopens de klagte van de meijd
Katharina

Relaas van de Christenen
Kannanpalli Kitto, Koeri
singel Seeria, Naddoemoe
ril Antoni, Kanddatil
Batte, Kaddel Barki,
Kaddel Paili, en Bedde
erte Baboe

Dat zij Relatanten ~~alle~~ nevens noch
meer Menschen gisteren, tegen den avond ~~voor uur~~
half ses uur ~~agtermiddag~~ bezig zijnde te Kattella
om eene balk op de wal te haalen
dewelke den Waandrig der Christenen
Kattatara Loona toebehoord, en die
daar ook present was, aldaar waaren
aangekoomen drie Europeesche soldaa
ten, die daar een vaartuig aan de
kant van de rivier vindende, met
een Poelia daar in, naar het zelve
waaren gegaan, en de Poelia die
menschen daar in zijnde stappen, weg
liep, waar op die drie Europeezen
het vaartuig van de wal afzetteden

en

en met de riemen en pangaai het vaartuig
naar de overkant willen zetten, de Relatanten
met de verdere menschen en den boven gem:
vaandrig Loona malkanderen toeriepen
en zeiden dat die drie Europeesche de-
serteurs waaren, en tegelijk in de rivier
en agter het vaartuig liepen tot bij
na een mans diepte en greepen het
vaartuig, wanneer die drie Europeesche
in het water sprongen, doch door de
Relatanten en meer andere perzoonen
wierden opgevat en aan de wal met ge-
weld gebragt, dat zij Europeesche aan de
wal gebragt zijnde, alle geweld deeden
om weg te geraaken, wanneer zij Rela-
tanten en de verdere Menschen genoodzaakt
zijn geweest hen de handen te binden,
en zodanig te brengen bij den Kapi-
tain der Christenen Mattaai, dat
geweest is des avonds te tien uur, wanneer zij bij den kapitain quaamen dat
gem: kapitain daar op gem: deser-
teurs de handen had laaten los maaken,

en

en de beenen aan ijzere kettings laaten
sluiten, en voorts te eeten en te drinken
gegeeven en gehouden tot deezen morgen,
waanneer gem: kapitain en zijn Re-
latanten, nevens noch meer andere
menschen, een uit de ketting genomen
en hier in de stad gebragt hebben,
en aan de hoofdwacht overgelee-
verd. —

Aldus gedaan en Gerelateerd binnen
de stad Koetsiem ter Sekretarije
van politie op den 11e Maart 1784

als getuigen
J. Hardegen
D. Swabe

door Kan zelfs	+	nanpalli kitto gesteld.
door Koe zelfs	+	risingel seeria gesteld.
door zelfs	+	Naddoemoevil Antonie gesteld.
In mijn presentie door		kanddatii Batte zelf gesteld.
dit is de teekening kapit.		
door zelfs	+	Kaddel Baaki gesteld
door zelfs	+	Kaitel Paili gesteld
door zelfs	+	Beddeerte Babre gesteld.

voor de vertaaling
Land: Cardozo

Inkennisse van mij
Adriaan Boodlick
Eg. klerk

Deklaratoir van den Sipaki Rama Soeamie onder de kompanie van Kapitain Sekmiera.

Dat ui voor twee jaar Ey een Meisje had getrouwd van omtrend agt jaaren, en met haar had geleefd tot ui voor omtrend vijf maanden zonder de plichten van zamenleeving met haar tehebben verricht; dat intusschen Ey bij den een en ander eenige schulden had gemaakt van dertien ropijen, en die aan den Broeder van zijne vrouw gegeeven, en wijl gem: zijne vrouws Broeder, die ook hier Sipaki is geweest onder Kapitain Sek Ismaël Mangaloor, van hier is weggeloopen, om dat Ey gehoord had naar Batavia zoude gaan, "schoon onder die kondietsie in dienst was gebleeven, konde hij deklarant geen middelen vinden, om die dertien ropijen aan zijne kreditenrs te betaalen, dewelken hem sterk aan maanden, dus Ey aan zijne vrouw gezegd had, dat wijl Ey door zijne krediteurs sterk aangemaand wierd, Ey zal moeten wegloopen dan wel haar verkoopen, dat gem: zijne vrouw daar op niets had g' antwoord, en hij haar hier inde

Stad

Stad had gebragt en verkocht aan den Heer Majoor
van den Busch voor veertig ropijen, waar van
dertien ropijen met den interest had voldaan
" aan zijne Krediteuren
" en de rest gehouden; dat toen hij zijne vrouw
bij den Heer Majoor te verkoopen had gebragt
~~dat~~ de vrouw van den Heer Majoor hem De-
klarant had gevraagd, of zij een gekochte
slaaf was, hij tot antwoord had gegeeven
van ja, en gem: Juffrouw voorts de vrouw
van hem Deklarant gevraagd, wie zij was,
tot antwoord van haar kreeg, dat zij door de
Deklarant was gekocht; dat vervolgens de
Heer Majoor hem Deklarant met zijne vrouw,
door een Laskorijn en een Jongen had gezonden
naar den Tolk Bles, die onder het examineeren
van haar, het zelfde antwoord kreeg, als de
vrouw van den Heer Majoor; dat gem: Tolk
Bles hem Deklarant daar op had gevraagd
naar de koopola, en tot antwoord van hem
Deklarant bekoomen, dat de ola verlooren
was, op de weg van Nagapatnam naar herwaards,
en voorts door den tolk gevraagd of hij eenige
getuigen had van dien koop, tot antwoord had
gediend van neen, en dat de geenen die daar
van weeten op Nagapatnam waaren, en

dat

dat zodanig was hij Deklarant een ola had
laaten schrijven en geteekend hebbende aan den
" Heer Majoor
" ~~tolk~~ had overgegeeven, die dezelve aan den tolk
had gezonden door zijnen Laskorijn, dat omtrend
twaalf uur des middags was, en dien agter-
middag hij Deklarant weder bij den Heer
Majoor was gegaan, het geld had ontvangen.

Aldus gedeklareerd binnen de Stad
Koetsiem den 17. Maart 1784. ter sekre-
tarije van politie

als getuigen
D. Swab
H. Martensz

dit merk
Joeamie

door Rama
zelfs gesteld

voor de vertaaling
Salomon Roez Netto

In kennisse van mij
Adriaan Boolwlist
Eg. Kluk

Relaas van den Siphai Sek Mamoth, bepreiden te Settúa, en Ordonnants van den Komman-dant vandaar.

Dat het nú ses-endertig dagen geleeden is, dat de Kommandant van Settúa Vonitsullertz Een Relatant gezonden had naar de noord om naar tijdingen te verneemen, onder te kunnen gewing dat Aidros Koetti naar Kalikoet ging, en hij Relatant verneemen moest wat zijn voorneemen was dat hij op dien zeltdendag op Sjawakat-ti koomende, verkleed met een gemeene kleedje, ~~gezeid~~ gehoord had, dat ~~de~~ Aidros Koetti gereed stond om naar Kalikoet te gaan, met een gevolg van zeevenhonderd gewaapend volk ~~man~~, meedeneemende eene Tijger om prezent te doen aan den Kommandant daar, dat hij Relatant onder het volk zig gevoegd hebbende des anderen dags ook naar Kalikoet was gegaan, en aldaar na verloop van vier dagen koomende, gezien had, dat Aidros Koetti na zijn kompliment te hebben afgelegd en de Tijger tot prezent had gegeeven aan Kanasaibo, wordende de Goevorneur van Kalikoet zoo genaamt, zij beide waaren gaan zitten, en onder het vraagen van Kanasaibo, hoe met de landzaaken van Sjawakatti en daarom her, stonden, zeide Aidros Koetti ~~dat~~ alles wel was, doch dat vande landen van Settúa, dewelken de voorige Nabab aan hem Aidros Koetti ter bestéering had overgegeeven, en alle de inkomsten intevorderen, niets inquam om dat de Hollanders daar van, zich weder had den Meesters gemaakt, met verzoek om assistent-

zie

sie van volk en oock permissie, om die landen weder
te nemen; dat de Gouverneur Rana Saibo daar op
had g'antwoord, dat hij Zulx niet doen konde Zonder
eerst daar over aan de Nabab Jipoe Sultan
te schrijven en qualificaatie te erlangen,
dat Aidrus Koetki daar op Rana Saibo had
aangeret om een Redenigen brief aan den Nabab
te schrijven, maar Rana Saibo gepoogt had, om
tot Draalende te houden, door op het aandringen
van Aidrus Koetki, Rana Saibo den eersten
een brief aan den Nabab had geschreven, en het
gezegde van Aidrus Koetki bekend gemaakt,
dat na verloop van tien a twaalf dagen het antwoord
daar op vanden Nabab wal gekomen, niet
deze instructiën; dat die Zaken niet aan
gingen Rana Saibo noch Aidrus Koetki, en daaron
geene hostiliteit, aldaar moten gepleegt,
maar dat dezelven den Nabab raakte, en
derhalven hij persoonlyk Zelfs Koomen
Zoude, indien het nodig mogt Zijn, om die
af te maaken: Zeggende hij Relatant, dat hij den
gem: brief van Nabab in presentie van veele
menschen had voorgelezen, wijl aldaar geenerley
saken niets in het geheim word gedaan, maar
alles publiek, dat na verloop van dertig
dagen overtoevent van Aidrus Koetki de Kalikoet,
hij weder te rug met gekeerd naar Sjawakatti

met

* zijnde hij Aidrus Koetki
door het verlies van die
Landen, veel staande te
doen wat om Neli als
geld

met maar drie honderd man omdat Rana Saibo
hem Aidrus Koetki had gezegd, dat het niet noodig
was dat hij Zeeven Honderd man Trecke
Relaterende hij Relatant verder, dat terwijl hij op
Kalikoet was, eenen brief had hoorende Zulx, dien Rana
Saibo had ontfangen, behelsende dat op Jaffi
Seerie van wegens de Engelsche waaren
gekomen 1200. Sepaiers; voorts dat hij gehoord
had, dat wijl de Engelsche met den Koning Jamma
bij een akkoord had aangegaan, om wanneer de
Engelsche hem Jammorijn wilde, in Zijn Rijk weder
herstellen, hij Jammorijn dan alle de peper in Zijn
Land vallende, aan den Engelsche Zoude geeven, den Nabab
daar over had gezonden om alle de peper van
in het Jammorijnsche Rijk, te vernielen; en dat hij
Relatant met Zijne te rug Komst van Kalikoet
Zulx op de wegen ook had gezien, dat de peper
van en voor gekapt waaren en op de grond lagen,
en dat de eigenaars van de Zelve bij hoopen naar
Rana Saibo liepen om de verzoeken dat Zulx niet
mogt geschieden. Dat hij Relatant op Zijne te
rij komste, heden de Zeevende dag Zijnde, op Jenoor
had gezien den Europeesche rapportganger van den
heer Sekrinde Van Horn, met eenen Zilvertent naar
Kalikoet gaande, en van de Sepaiers die een mede
namen gehoord, dat gem: rapportganger op Sjawa
Katti in arrest was geweest, en toen naar Kalikoet
word overgebragt. Dat op Kalikoet alleen
stant Zijn Duizend Ruiters, en Zeevenduizend Sepaiers,
met een menigte Kornetsche volk
waar onder omtrent twintig Europeesche Zijn, en

dat

dat op Sjawakatti twintig Ruiters en eenhonderd man voet volk zijn.

Aldus gerelateerd binnen de stad Koethem op den 18e April 1784.

dezeis de teekening sek / [illegible] / hand van Mamoth

voor de Staling
[illegible]
eg. Str.

In kennisse van mij
Adriaan Poolwlet
Eg. Klerk

Relaas van den Kannarijn
Narana Porboe.

Dat heden den 19de dag is dat hij Relatant van hier vertrokken was met eenen brief en eenige presenten van den weledelen Groot achtb. Heer Goeverneur Johan Gerard van Angelbeek voor Kana Saibo Nababsen Goeverneur te Kalikoet, dat op den sevenden dag hij Relatant overland zijne reise vervolgende te Kalikoet was garri„veerd, en aldaar vernoomen had dat gem: Kana Saibo twee „dagreisens ~~mijlen~~ landwaards van Kalikoet was gegaan, om alle de Sandel boomen en peper ranken te doen vernielen, dat hij daar op aan den Joodskoopman Isaak Surjon die op Kalikoet zich bevond, van zijne komste kennis gegeeven hebbende, met hem Isaak Surjon zamen naar Kana Saibo was gegaan, en twee dagen daar na, bij denzelven quam, en aan hem den brief met de presenten gaf; doch „dat Kana Saibo den brief wel had ontvangen maar de presenten niet, onder het

zeggen

zeggen, dat hij de brief wel wilde ontvangen
maar de presenten niet, om dat hij als
een Bediende vanden Nabab zijnde, geen
presenten konde aanvaarden, en dat noch
in een zaak waar in hij niets konde doen
of uitvoeren, zonder bevel vanden Nabab,
zeggende verder, dat toen de Engelschen tot
bij Kranganoor gekoomen waaren, de koning
van Koetsiem aan hem Kana Saibo
had geschreven om volk tot Kranganoor
te zenden, te beletten dat de Engelschen
daar niet quaamen, zoo als hij ook ge-
gedaan had, maar nu de Kompanie met
de Engelschen vrienden geworden zijn, is het
volk van de Komp:, zonder een woord te
laaten weeten, te Sekua gekoomen en heeft die
plaats en het fort in possessie genoomen,
het geen niet billijk is, en hij daar in
niets doen kan zonder speciaal bevel
van den Nabab; met verdere uitdrukking,
dat te Nagapatnam de Nabab aan de
Komp:

Komp: assistentsie beweezen en aldaar
vier à vijf duizend man, dat de Kompanie
verlooren had, en thans zoo drade vrede met
de Engelschen gemaakt was, de plaats van den Nabab had genoomen,
't welk nu alles aan den Nabab bleef
om daar omtrend naar goeddunken te ordonneeren, vervolgens
aan hem Relatant had gezegd,
dat hij het antwoord op de brief geeven
zoude, en hij Relatant en Isaak Surjon van Kana Saibo
weg waaren gegaan, weder de presenten die hij aangeboden had, dat hij
weder bij Kana Saibo gegaan zijnde, van
hem tot antwoord kreeg dat hij dien dag
geen tijd had, en den Relatant den anderen dag weder verwachten
zoude; dat hij Relatant 's dags daar op
bij Kana Saibo koomende, eenen brief voor
den weledelen Groot achtb: Heer Goeverneur
had erlangd, en daar meede te Kalikoet te
rug was gekoomen, mede brengende de pre-
senten die hij voor Kana Saibo had meede
genoomen

+ en Aidrot koetti die bij Kanasaibo ~~was~~ in de bovenlanden geweest was — ~~Dat~~ wyders verklaard de Relatant

genoomen, koomende met hem Relatant meede
Isaak Surjon + ~~dat hij Relatant te kali-~~
~~koet een dag had vertoeft~~, Dat toen Kanasaibo
de brief aan hem ~~Relatant~~ overgaf, Aidrot
koetti daar ook present was, en hij Relatant
gehoord had, dat Kanasaibo aan Aidrot
koetti zeide, geen groote onkosten tedoen, met
veel volk te houden, ~~dat~~ vijftig man ge-
noeg was, om te Sawakaki te blyven,
en op de beweegingen van de Nairot te letten;
en omtrend Sekkua geen de minste bewee-
ging te maaken, tot er order van den
Nabab zoude zijn gekoomen; dat hij Rela-
tant op Kalikoet koomende, en aldaar een
dag uitrustende, gehoord had van eenen Patta-
re, die nevens noch twee anderen en een
Moor, ~~is g~~ ~~die~~ bevoorens te Sekkua was
geweest, toen Skomp: volk daar van
possessie had genoomen, dat hij "Patare" en de gem:
drie andere perzoonen op ontbooden waaren,
te Patna te koomen, en zich te verant-
woorden over de zaak van Sekkua, wijl zij aan
den Nabab hadden bedeeld, dat Skomp: volk met
geweld

geweld Sekkua had genoomen, en daar en teegen
van Koetsiom geschreeven was, dat 's Nababs
volk ~~dat~~ fort verlaaten hebbende, het
volk van de Komp: possessie daar van
had genoomen: dat Isaak Surjon aan hem
Relatant had gezegd, om hier aan den wel
edelen Groot achtb: Heer goeverneur te zeggen
~~dat~~ met over en wederschrijven, deeze zaak
niet zal kunnen ten einde gebragt worden,
daarom allerbest is ten eersten twee ge-
kommitteerden tezenden naar den Nabab,
ter afmaaking van dezelve; dat Sloon
~~Gijn~~ hem van ~~hier~~ Koetsiom niets is aange-
schreeven, hij echter zijnen dienst aanbiedt
om alles te doen wat in zijn vermoogen
is, om de kompanie te dienen; voorts dat
Johan Barendzoon nu ~~op~~ te Kalikoet
is, en hij Surjon dus verzoekt van den Edelen Heer Goe-
verneur te moogen weeten, of hij ~~Isaak~~
~~Surjon~~, het geld dat ~~hij~~ Barendson aan zijn Edele
noch.

noch schuldig is, van hem zal mogen af-
vraagen; dat hij Relatant ~~dit~~ naar eenen
dag ruistens te Kalikoet, de reize dit heen
~~had~~ ondernoomen, meede brengende te rug
de presenten die hij voor Kanasaibo had
meede genoomen, met eenen brief van Eenen
Kanasaibo voor den Edelen Heer Goever-
neur, en alzoo gisteren Eur is gearriveerd
Relateerende hij Relatant wegens de ver-
nieling van de Sandel boomen en peper
ranken, dat hij, op zijne reize naar den
Kanasaibo in de binnen landen, gezien
had, dat alle de boomen van Sandel
en peper ranken weggekapt worden, en dat
hij van de Menschen daar en op Kalikoet
had gehoord, dat de Nabab strikte order
gezonden had, om alle Sandelboomen en
peper ranken in alle zijne landen te
vernielen, om dat, zegd, de Nabab, om de
wille van de zeven de Europeesche oorlog
tegen hem zoeken, en trachten zijne landen
te

te vermeesteren.
Aldus gerelateerd binnen de Stad
Koetsiem den 24. April 1784. —

deze is de
van Narna / [illegible] / handteekening
Porboe

In kennisse van mij
Adriaan Boowlies
Eg. Klerk.

Relaas, overgegeeven door
den Tolk Salvadoor Rodri„
gues Netto en Narana Porboe

Den 12e dezer gingen wij te weeten den
ondergeteekende, Isaak Surion en Narana Por„
„boe den Goeverneur van Kalikoet Anaseda
Beekkhan ontmoeten, bij welke geleegenheid
heeft den ondergeteekende hem het kompliment
van weegens Uweled: Groot Achtb: gedaan, en
naar desselfs welstand vernoomen, geevende de
Brief over die Uweled: Groot Achtb: aan hem
geschreeven had, en naar dies ontvangst vroeg
hij naar de welstand van Uweled: Groot Achtb:
den ondergeteekende antwoorde hem; dat Uweled:
groot Achtb: redelijk gezond was, en naar dat
hij de brief geleezen had vroeg hij aan ons drie
of wij gekoomen waaren om naar Pattana
te gaan. Wij gaven hem tot antwoord van Ja,
en dat wij een brief hadden, om aan de Heer
Nabab te bestellen, en toen verzogt Isaak
Surion aan gem: Heer Goeverneur konsent om
ook meede na Pattana te gaan alzoo de gewig„
„tigheid van zaake zulx vereischte, daarop ant„
„woorde gem: Heer Goeverneur dat hij zulx niet

toestaan

toestaan konde, veel min aan de menschen die daar gekoomen waaren om naar Pattena te gaan, Ja selfs geen stap hier van daan verder na boven, wijl hij ordre bekoomen had, om Settúa en Paponetty door den oorlog weeder te herneemen met bijvoeging dat de Heer Goeverneur van Koetsiem verscheide brieven aan de Heer Na„bab geschreeven zonder het minst antwoord daar op te erlangen dit genoeg was om te begrijpen dat den Nabab gaarn zag dat de kompanie Settúa en Paponetty kwam te verlaaten, en zonder zúlx te doen al schrijft men brieven op brieven, en doet alle moeite van de weereld het niets helpen zoúde, want de Nabab heeft hem geschreeven ordonneerende dat hij Settúa en Paponetty zoúde inneemen dús de Nabab, en d'kompanie in onvriendschap zoúde raaken, en dit zal oorzaak zijn tot meer onlústen op andere plaatsen en koetsiem zal ook daar bij gevaar loopen: en heeft toen die brief aan Isaak Súrion vertoont, seggende teegen ons beide om ten eersten naar koetsiem te rúg te keeren, alzoo wij door geen andere weegen konden ver„der gaan.

Vervolgens gaf hij ons een brief om aan uweled: Groot achtb: te intrigeeren, en daar bij

te

te zeggen, dat zoo Uweled.e Groot achtb: Settúa en Paponetty met goedheid wilde overgeeven het wel zoúde zijn, dat dan de vriendschap zoude blijven als van oúds, dog in kontrarie gevalle Uweled: Groot achtb zig klaar en gereed konde houden en kruid en lood mitsgaders andere benodigtheeden versamelen om den oorlog te voeren, rekommandeerende ons vrijders Uweled: Groot achtb te zeggen dat hij úit genegenheid die hij tot welzijn van de kompanie heeft oordeelde het best was die plaatsen overte„geeven tot konservatie van de vriendschap, dat anders de arme Inwoonders veel zoúde moeten lijden en de komp.e ook groote schade, Eindelijk seijde hij dat wij aan Uweled: Groot achtb.re zoú„de voorhouden dat hij tot den 20: van de mal„labaarse maand ofte 30: kourant naar dit antwoord zoúde wagten, en zoo die manschappen van Settúa en Paponetty te rúg getrokken worden uweled: Gr: achtb: als dan de Embassadeurs senden konden welke hij maaken zal datse wel ontfangen wer„den, en goede úitslag verkrijgen zúllen. —

Waarmeede wij met de úiterste veneratie verblijven,

Uweled.e Groot achtbaare ootmoe„dige en zeer gehoorzaame Dienaren,

Salv.or Rott.m Netto

Koetsiem
den 19. Mai 1784.

Relaas van de Malleid-
sche Mattroosen gent. Sekier,
Drans, Mahometh, Troena,
Karia, Jozo, en Bonkot, alle
bescheiden geweest op het Par-
tikulier Hollandsch Schip Kon-
kordia, het welk nu voor drie
en een halve maand verongelukt
is, op deszelfs reise van Ba-
tavia naar Masquetta.

Dat voor ses maanden zij Relatanten met
bovengemelde Schip Konkordia, waar op als
Kapitain Kommandeerde een Fransman gent.
Toronje, van Batavia waaren vertrokken naar
Masquetta, hebbende het Schip tot inlaading
poeder- en Kandij-Zuiker alleen; doch hoe groot
de quantiteit daar van is geweest; weeten de
Relatanten niet; Dat na twee en een halve
maand reizens, op eenen middag zij land
hadden ontdekt, en tegelijk een Storm gekreegen,
waar door het Schip onder de wal raakte, en
kort daarop de wind zoo stil wierd, dat het
Schip niet weeder in zee konde geraaken, en wijl
de Kapitain het anker niet liet vallen, maar

alleen

alleen zogte om de steng op te heissen, en de zwaare
deining het schip nader naar de wal sloeg, is
eindelijk het schip, omtrend drie uur des agter-
middag op strand geraakt en vervolgens aan-
stukken geslaagen; gissende de Relatanten, dat
de plaats, waar het schip gebleeven is, wel
veertien dag reizens over zee, bezuiden Mas-
quetta legd, dog de naam van die plaats hen
onbekend; zijnde de bewooners van dezelve
menschen die naar wilde menschen en roovers
gelijken, door dien verscheide van de scheepelingen
die aan de wal waaren komen zwemmen, door
hen vermoord zijn geworden, en de Relatanten
met loopen ontquaamen, laatende aldaar
eenige kisten van het scheepsvolk, en eenige
vaaten die de zee had aangespoeld, en zij Re-
latanten bij malkanderen verzameld hadden;
dat nevens de Relatanten aan de wal waaren
gekoomen eenige meer van hun geslagt, als
ook tien Europeeschen, waar onder waaren
twee stuurlieden gent. Garangejoe, en Rok-
kis, de quartiermeester Teis, de Mattroos en
Pieter, Albar, Engelsman, Portugees en Mar-
kus, de Bottelier Lijn, de Kalfater Jan, doch
waar

waar zij gebleeven of beland zijn, weeten zij
Relatanten niet, wijl door de vervolging van
het lands volk, ider, een goed leen, komen gezogd hebben
in de bosschen; dat vervolgens over bergen en daalen
verdwaald geraakt, quaamen eindelijk de drie
eerste Relatanten, na omtrend twee en een halve
maand reisens over land, te Masquetta, wijl
zij steeds bij malkanderen waaren gebleeven,
en drie daagen daar na de vier laatste Rela-
tanten; dat zij Relatanten op Masquetta
koomende van den Sultan daar hadden ge-
hoord, dat vijf daagen voor hunne komste
daar, vier van haare makkers met een Hol-
landsch schip naar Batavia waaren vertrok-
ken, voorts dat zij Relatanten daar te
Masquetta hadden ontmoet den quartiermees-
ter Teis, en den Mattroos Pieter, dewelke,
op de vraage van de Relatanten, waar de
overige Europeeschen waaren, zeiden, dat zij
niet wisten waar zij gebleeven waaren, wijl
zij van malkanderen afgeraakt waaren, en
dat hij quartiermeester en Mattroos niet
naar Batavia wilden gaan, maar bij de Engel-
schen in dienst ~~hadden~~ waaren getreeden, op een
twee

twee mastige ~~Kitchen~~ vaartuig hetwelk ~~die~~ aldaar lag.
Relateerende de eerste Relatant noch, dat hij het laatste was, dat van het Schip af ging, als zijnde op de tweede dag, na dat het zelve op Strand geraakt was, dat even voor hij naar de wal zoude gaan, de Kapitain zijne vrouw, die hij voor eenige maanden te Batavia getrouwd had, aan den quartiermeester Teis had overgegeeven om haar naar de wal te brengen, het geen gem quartiermeester getragt had te doen, maar niet mogelijk zijnde, zij in zee verdronken is dat hij Relatant, aan den Kapitain had verzogt, om ook naar de wal te gaan, maar van hem tot g'antwoord bekoomen, dat hij in het Schip sterven wil, en dus aan boord gebleeven was; denkende hij Relatant voor vast, dat de Kapitain verdronken is, neevens nog een oude Stuurman met eenige gezonde en zieke Europeesche Mattroosen; dat hij Relatant aan de wal koomende aan Strand gevonden had het lijk van de vrouw van den Kapitain, het welk hij met den tweeden Relatant en den Mattroos Pieter aldaar begraaven had.
Eindelijk verklaaren de Relatanten, dat het een groot Schip is geweest, gemonteerd met twaalf Kanons, en vijftig Snaphaanen, en tot Scheeps gebruik een partij ijzer en Lood, in hadj dat na tien dagen vertoevens te Masquetta, zij Relatanten gelegenheid hadden gekreegen met een dauw herwaards te koomen, en daar meede op gisteren hier aangekoomen waaren met voorneemen om weder naar Batavia te rugte keeren.

Aldus Gerelateerd binnen de Stad Koetsiem op den 25. Oktober 1784.

In mijn presentsie
Adriaan Boolwijk
Pr. Secret.

voor de vertaaling
uit het Maltydsche in
het Hollandsche.
Albertus Pluvaart

Relaas van Matthijs Batist, van Hoornhoven als quartiermeester jongst bescheiden geweest op het partikuliere Hollandse schip De Concordia, het welk van Batavia naar Maskette gedestineerd was en voor omtrend 4 maanden op zijne Reize bezuiden Maskette verongelukt is en nu voor 6. daagen met het Engelsche schip hinnikenbroek van Bombai alhier is aangekoomen.

De Relatant verhaald dat gem. partikuliere schip Konkordia toegehoord hebbende aan zijn Hoogedelheid den Heer Goeverneur Generaal Alting, den Edelen Heer Boeses en den Kommandeur van Batavia de Heer Schrijver den 29 Mai deezes jaars van Batavia naar Maskette gezonden

„Zonden is, dat dit Schip gekom„
„mandeerd is„ geweest door een fransman
Toronje genᵗ„ en bemand met
22. Europeeschen en volgens des
Relatants gissing 20. Javaanen
belaaden met 3000. ~~Kandijlen~~ Kapotjes
Poeder Zuiker, dat na dat cirka
1½ maand gezeild hadden op den
11ᵉ Juli des morgens om 10 uur
land ingezicht hadden gekreegen
en zoo als de Relatant van den
Kapitain en Stuurlieden had
hooren noemen de Kaap ~~Mu„~~
„~~Drakka~~ Matraca bezuide Maskette
geweest is, zeilende met een
stijve bramzijls Koelte, dat
de bramstengen, die 's daags
bevoorens om de wille van
zwaare weer, het welk hun be„
„loopen was, gestrooken waaren
toen op last van den Kapitain
wierden opgezet en de bramraas
opgebracht, dat ook gereedheid
gemaakt

gemaakt wierd om de touwen
in de ankers te steeken, dat in
die tusschen tijd de wind begon
te schraalen en een schielijk groote
stilte ontstond, zoo dat het Schip
door de stroom die in de wal
liep naar de wal wierd gedreeven
dat dit tot om streef ½ vier
in de achtermiddag geduurd had
wanneer de Kapitain het over„
„staag wilde wenden, zijnde toen op 9. vaam
water, doch dat het Schip zoo
door de stilte als sterke stroo„
„men, en brandings niet meer
naar het roer wilde luisteren
en dus niet door de wind kon
koomen, dat daar op het bak„
„boords anker, waar op reets een
windsel lag en men noch bezig
was het tweede te voltoien
zonder uitsetten maar van de
boeg werd geworpen, doch dat de
zwaare branding ~~sloeg~~ het zelve
door

doorgeslagen had
~~door~~, en het Schip ~~raakte~~ weeder
aan het drijven, genaakt was ~~en nader aan~~
~~de wal~~ tot dat het eindelijk stootte
dat daar op, de masten gekapt
zijn om het Schip te ligten,
doch dat de Zee het Schip
meer en meer in de grond vast
gewerkt had.
Dat daar op de Nacht ingeval-
len zijnde, de Javaanen met
vier Europeeschen, de eene voor
de andere na het Schip verlaaten
hadden en naar de wal gegaan
waaren; Dat den 12.e het Schip
reets gekraakt zijnde de Ka-
pitain des middags om een
uur den relatant en een Matroos
Pieter Meier genaamd zijnde
een Deen van geboorte, gelast had,
naar land te gaan en van de
Zeilen die noch aan de ~~masten~~
vast zaaten en reets aan strand
laagen, een tent op te slaan,
dat

dat zij beiden op een vlot het
welk zij gemaakt hadden van
2: hoender hokken en 2: veertien
guldens kisten van boord gegaan
waaren en de vrouw van den
Kapitain meede genoomen hadden,
doch dat de Kapitains vrouw tot
twee maal door de brandings
van het vlot afgeslaagen, doch
weder geholpen is, maar dat
zij voor de derde maal van een
branding van het vlot geraakt
zijnde, daar in ook gesmoord is,
dat de Relatant met zijn mak-
ker tegen ligt en donker aan land
gekoomen ~~waaren~~ was en dien nacht
gevolgd is, gewonden van den Derdewaak
rookis, die ten eersten de
Javaanen opgestookt hebbende
van daar te gaan; ook met hen
met het aanbreeken van den
dag vertrokken was, zonder
naar iemand te willen wachten,
waar

waar over de relatant met deezen
Derdewaak nochtin woorden
twist geraakt was; dat het Schip
~~begon~~ den 13. 's morgens begon te bree-
„ken en het overige volk zoo
Kapitain, Stuurlieden als Mat-
„troos ~~verlieten~~ het zelve verlaaten en ~~quamen~~
in den agtermiddag aan de wal
gekomen waaren
uitgenoomen een zieke Mattroos
die verdronken is; dat kort daar-
na om 2 uuren het Schip van mal-
„kander gevallen was en dat zij
toen 20. Europeesche en 2 Javaanen
sterk gewacht waaren, dat het lands-
„volk dat zij daar aan troffen
en ~~en die zij voor~~ Arabieren moeten ~~erkenden~~
~~gewacht zijn~~
daar bij koomende, hen met
scherp op de borst, alles afge-
„noomen en van daar verdreeven
had.
Dat zij Noorden op, twee mijlen
lang langs zee strand voortge-
„gaan en toen daar de Nacht
af-

afgewacht hadden en des ande-
„ren dags den 14.e hunne reise
langs den zelven weg tot 's achter-
„middags vervolgd hadden
wanneer de onderstuurman
wiens naam de relatant
onbekent is, nevens noch eenige
mattroosen door onmacht waa-
„ren blijven leggen; dat zij verder
opgaande tot den 16.e water
gevonden hadden, in aldien
tijd niets anders te eeten
gehad hebbende dan een weinig
vaderlandsche gezoute spek
en rauwe aardappelen die zij
noch meede genoomen hadden:
dat de Kapitain toen daar
gebleeven was, alzoo hij niet
verder gaan konde en dat zij
hunnen weg vervolgende, dan
eens langs zee strand, dan
weder door het bosch gegaan
waaren, zonder in den tijd van 20 dagen ~~in al dien tijd~~
~~niet~~ iets

~~niet~~ iets anders te eeten, dan Krabben
blaaderen en gras, en dat ver-
mids zij niet over al water
vonden somtijds zeewater en
ook nu en dan hun eigen water
hebben moeten drinken, dat gedu-
rende deezen weg ~~zijn~~ dagelijk
een of twee van zijne makkers
zijn leggen gebleeven om dat ze niet
verder voortkoomen konden, dus
op het laast de Relatant met
noch eene genaamd Pieter
Meier, zich boven gemeld alleen gebleeven en voort-
gegaan is tot den 29. dag
wanneer zij eenige Menschen
ontmoet hebben met Kameelen
die hen tammer en visch te
eeten gegeeven en naar Maskette
meede genoomen hebben, alwaar
zij elf dagen daar na aangekoo-
men en gegaan waaren bij den
Hollandschen Konsul zijnde een
persiaan, dat zij aldaar omtrend
3. weeken gebleeven en kost
en

en eenige Kleederen van denzel-
ven bekoomen hadden, dat
de Konsul willens geweest
is om hen naar Batavia
te zenden, maar wijl hen de tijd
te lang viel zij geresolveerd
hadden met een Engelsche Snauw
naar Bombai te gaan om ver-
volgen van daar op Koetsiem te
geraaken; dat zij ook met een
Engelsche Snauw van daar naar
Bombai waaren vertrokken
alwaar zij door d'Engelschen
gedwongen wierden in hunne dienst
te gaan waar toe des Relatants
Makker zich had laaten verleiden
door het aanneemen van 50. rop.
handgeld, maar dat de relatant
tot hunnen dienst geen genegen-
heid gehad hebbende, eenige
dagen aldaar rond gezworven
en vervolgens geleegenheid ge-
kreegen had, om op het Schip
Hine

Hinekinbrook bovengemeld
Sluipender wijs te geraaken
Zonder weeten van den Kapitain,
in vertrouwen de Kost voor het
werk te zullen krijgen en op
Koetsiem koomende aldaar aan
de wal te geraaken, zoo als hem
zulk ook gelukt is, door mid-
-del van een briefje het welk
hij relatant op eergisteren
van boord aan den Edelen Heer
Goeverneur geschreeven heeft
alzoo hij daar op gisteren van
boord afgehaald is geworden
Aldus Gerelateerd binnen
de Stad Koetsiem op den 6.
November 1784
dit merk is / + / door den
Relatant / / zelfs gesteld.

voor het ten papiere
brengen deezes
Arnold Lünel
Eg. klerk.

No. 1.

Verhaal van den laskorijn
uit de Barak gent. Mata

Vrijdag den 29. oktober jongstl: 's avonds om
om streek van 8: uuren ben ik van den
Engelsen Kapitijn woonagtig tot mutanserij
weggegaan om naar mijn huis leggende
agter 's E: komp: tuin tegaan, en omtrent
de woonhuis van de vrouwe Ariata anna
(die ik na de ontstaane oproer haar heeft hooren
noemen) komende, kwam een vrouw wiens
naam ook mij in 't eerst onbekent was, en daar
na heeft hooren noemen Koenhij maria
suster van Ariata anna mij in de weg
te gemoet en bad om Gods wille ~~om~~ met
haar mede tegaan en haare swager die
wat bedronken is en met zijn vrou een
leeven slaat tedoen bedaaren, dog ik uit
meedelijden bewoogt zeinde gong met haar
en de man en vrou tot bedaartheit gebragt
en haar beide versoent hebbende buiten
getreeden om naar mijn wooning te be-
geeven, als wanneer een man bij mij kwam
(die ik ook in 't eerst niet gekent en daar
na heeft hooren noemen Bati buerman van
Ariata anna:) en onder het uiten van hoor
kint teegen mij gevraagt wat gaat jou aan
om te gaan versoenen laat zij malkander
bij de kop vatten en kapot slaan en zoo
met eens mij bij het haar gevat om op de
grond te smijten, waar op ik ook onder 't zeg-
gen deezer woorden vrouw en kinderen
hebben wij altemaal uit meedelijden heb
ik haar verzoent is dat zoo een kwaat,

egter

rij

egter het Zij hoe het wil gij hebt geen reede,
om mij Littel Schelden, heen ook aangevat
dat mij op de grond gevallen was, en aem
het voor Stelen Zeude verschenen, alwaar
eenige mannen en vrouwen die mede ge-
trapt en geklagen hebben dat ik op het Cas-
genood Zaakt was te voeten vlugten. Zijnde
een daags hebben Zijne vrinden heen op een
Kooij gelegt en bij D'heer Fiskaal gebragt
en verklaagt dat ik heen geslagen had,
in tusschen ik ook daars verschijnende heeft
D'heer Fiskaal na het verhoor heen naar de
Kooij doen opstaen en voeren Banken be-
valt om Zijne getuigens te brengen, en
daarmede na Cuiten gegaen. Zaags daar
op Zeude geweest Zondag den Caasten Oktober
jongstl: Zaags 8 uren agt tijren ik voor de
woning van den Engelse Kapitijn tot na
tenSrij tedig staande, Zag ik daarkomen
den krijsten gevondene Sego Kotjoe Kouben,
met de Krijsteen Poutji, en Pali, en mij
aangevoepen hebbende gevraagt of ik met
haar wilde een gaen om te kijken, die ik
daar op gedagt heb mijd het tijd begint te voor,
om een naar huis te gaen Doe Zat ik met
haar wat gaen diverteeren, en intusschen
naar binnen gegaen en mijen wapen
daar in het huis van den Kapitein afge-
legt en vervolgens in haar gesellschap
begeven; naar Kouende voor de deur van
de vrouwe Ariaan' aanad die naast de weg

Staat

Staat, heeft den Krijsten gevondene Sego
Kotjoe Kouben haar voor de deur Zijnde
gevraagt waar Zijn Sister was. Stok ant-
woord te Kouben dat Kouki Carido mijne
Cieraan haar weggebragt heeft, daar op
de Kouki Carido tegenwoerdig en voor de deur
staande heeft Kotjoe Kouben aan Zijn
moeder gevraagt waar Zij Zijn Sister ge-
laaten had en of Zij haar niet afgeeven wil.
gsdient dat zij bij den Kapter te vinden is.
dat Kotjoe Kouben daar op toegepast had
het goat mij niet aan loopen en haar
op Zoeken gij lieden hebben haar wegge-
bragt, vervolgens na dat toegepaste van
daar weggegaan en verder op te gaan naar
delen, kwam toen Kouki Carido aan loopen
en tegen Kouben gevraagt of hij Zijn
Sister weggebragt en verschuilt had, op
de bijvoeging dat het niet gepermitteerd
was om met Zijne Vrinjes binnen te komen
reeden voeren wanneer hij niet te huis
is, voorts reeder te ring geheart dat daar
op mij voortgestapt hebben, dog kamende bij
de Kerk is aan waterSrij kwam gen: Ko
uki Carido ons tegemoet en wat afgedaan
dert van ons Staande hard voor tied toop
roepen, op welke toeroep wij enige persoo
nen met Stokken gekomen waaronder de
ons hebben aangetast met Stokslagen. Dat
ik genood Zaakt wond in en Segos huis
te moeten inloopen en in ondwagt naar
raden.

mij

vallen van waar zij mij weder uitge-
haalt de kop aan stukken geslagen
en bij koenhi barido gebragt en aldaar
bewaart tot 's anderen daags morgen dat
uit de stad volkeren zijn gekomen en
mij na de stad weggebragt hebben.
Koetsiem den tweeden november 1804.

in ons prezentie

[illegible]

Salv. [illegible] Nitto

N.o 2.

Bekentenis van den in S.E.
komp.s dienst zeinde kristant
onder de naam van koetsiemse
sipaij genaamt kotjoe Bati

Sondag den laasten oktober jongstl. savonds om
half seeven van de wagt naar mijn huis tot
matanserij gaande om te eeten, heb ik den
laskorijn van de barak gent. maten digt
bij de kerk van matanserij om de noordkant
zien staan, en zonder een woord met hem
te spreeken voortgestapt naar mijn huis
en gegeeten hebbende door een ander weg
weder naar mijn wagt gekeert, dog van de voorge-
vallene bakkijslag tot matanserij heb ik
zoo in het afkoomen als terug keeren
na mijn wagt niets gezien nog gehoort,
onder deeze bijvoeging dat de vrouwen
ariata anna, en koenhanna van ma-
tanserij beide zein vijanden zein.

N.o 3.

Bekentenis van den in
S.E. komp.s dienst zeinde
kristant onder de naam
van koetsiemse sipaij gent.
tjori.

Sondag den laasten oktober j.l. savonds om
half seven ben ik met mijne maats
de meede kristenen kotjoe Bati en
tomen van de wagt naar het huis van
den kristen koenhi barido tot matanse-

rij

rij gegaan om te Eeten /: als Zeinde het
Schaf huis van mij en mijne maat tomen
en digt bij 't Schaf huis komende is Kotjoe
Bati van ons geweeken en naar Zein
huis die wat verderop lag gegaan ook om
te Eeten. Kort daar na weeder te rug komen
de ons geroepen /: dat intussen mij ook klaar
hadde met eeten :/ en met ons drieijen
tezamen naar de wagt gegaan, dog on
derweegens nog ter plaatse van 't Schaf
huis Zoo in 't afkomen als te rug kee
ren na de wagt hebben wij geen de
minste remoer gezien nog gehoort.
maar in vrijdag den 29. Zeinde twee da
gen voor Sondag den laasten oktober
jongstl: Savonds na 6: uuren op de ver
kreege vrijnagt ben ik en mijne meed
maats Kotjoe bati, en tomen tege
lijk van de wagt afgegaan, en om
streek van 8: uuren bij 't Schafhuis
voorengemeld komende gezien, dat er
eenige perzoonen bij 't Schafhuis stingen
toetekeiken, en door ons bijnaderende gezien
dat de Swager van mijne maat Kotjoe
Bati op de grond als een leik neerlag,
dat daar op mijne maat voorgemeld gevraagd
had wie hem geslagen had, door de toe
zienders geantwoord de vrouwe Koenhan
na heeft hem door de laskorein van

den

den Wel Edelen Groot agtb: Heer gou
verneur laaten slaan, daar op door mijne
maat weeder afgevraagt waar is Koenhan
na, door de mij van gem mijne maat
geantwoord hier digt bij Zelfs in een
huis en met eens het huis aangeweezen,
waar op mijne maat Kotjoe bati met
den Kristen Koenhibarido mijne Schaf
baas na toegeloopen en haar opgevat
hebbende buiten gebragt, en door mijne
maat gevraagt wie heeft mijne Swager
Bati geslagen? door haar geantwoord de
laskorein van den Wel Edelen Groot
agtb: Heer gouverneur die den Engelsman
dient. na dat gezegde heeft mijne maat
meermeld aan den Koster van matanseri
die daar bij sting versogt om getuigen
teweezen van dit geval, voorts mijne
Schafbaas Koenhibarido aan de vrouwe
Koenhanna willende slaan, hebben de
perzoonen die daar gestaan hadden toete
keiken belet. voorts bekenne dat ik en
mijne twee maats voorschreeven dien
nagt op matanserij bij mijne Schafbaes
geslapen en sanderen daags smorgens
opstaande naar de wagt gegaan Zein

No. 4.

Bekentenis van den in
S.E. Komp.s dienst zeinde
Kristant onder de naam
van Koetsiems Sipoij
gen.t tomen.

Op vrijdag den 29: oktober jongstl: savonds na
6: uuren ben ik en mijne maat tjori uit
van de wagt naar het schafhuis tot
matanserij bij den kristen Koenhi barido
gegaan, bij gem: huis komende gezien
dat den kristen Bati als een leijk op
de grond neerlag, en voorts gehoort dat
een van de toezienders tegen den
ander vroeg wie hem geslagen had.
op dat vraag g'antwoord, de laskorijn
van den wel Edelen groot agtb: Heer
gouverneur met nog twee andere heb-
ben hem geslagen, vervolgens in 't
schafhuis ingegaan en gegeeten hebben
de naar mijn wagt gekeert.
maandag morgen de moeder van
mijne schafbaas Koenhi barido aan de
wagt komende om eenige fant die zij
van mijne maats hebben moest in te
vorderen, heeft als toen aan mij ver-
haalt dat gister avond den laskorijn
van den wel Edelen groot agtb: Heer
gouverneur

gouverneur met den kristen Pali en den
kristen gewordene Sego Kotjoe Koenhen te
zamen haar soon geslagen had.

No. 5.

Uit de bekentenis van de
laastgem: twee kristanten
tjorie en tomen ontwaarden
de dat den eerstgenoemde
kotjoe Bati geen suivere
konfessie gedaan heeft, zo
hebben wij ondergeteeken-
dens hem daar van voor-
gehouden en teffens ver-
maant om een waare
bekentenis te doen van
het geen hem bewust
is, die hij daar op bekent
heeft op de volgende wijze,

Twee dagen voor sondag den laasten ok-
tober jongstl: zijnde den 29.e savonds een
vrije nagt krijgende ben ik alleenig van
de wagt gegaan naar mijn huis tot
matanserij, en aldaar zeinde om streek
van half 10: uuren te hooren gekreegen
dat eenige kristanten uit het huis van
de vrouwe ariata anna uitgegaan
en aan mijn swager Bati geslagen
hadden

hadden waar door hij in onmagt gevallen
was, op dat gehoorde ben ik na toegegaan
om te zien en vernemen hoe het in
zijn werk toegegaan was, en aldaar
komende gevonden mijn swager voor de
deur: van Ariata anna neerlijgen met
eenige der buuren rontom staan, onder and-
ren den Kristen Koenhibarido Schafbaas
van mijne wagt maats tjori en tomen, mit-
gaders de evengem: mijne twee maats, dat daar
op ik aan haar gevraagt had wie mijn swa-
ger Bati geslagen had door haar geant-
woord uit het huis van de vrouwe Ariata
anna zien eenige uitgekomen en aan
jou swager geslagen hebbende weggeloo-
pen, zoo ben ik daar op na de koster van
de kerk van matanserij gegaan en den
koster afgebragt hebbende aan hem ver-
toond, vervolgens naar mijn huis begee-
ven, en smorgens opstaande naar mijn
wagt gekeert

Koetsiem den 4: 9ber: 1784:
in ons prezentie
B.d Bleek
Salv.r Rodz Nitto

N.o 6.

Beketenis van de vrouwe
Ariata anna van matan-
serij, vrouw van den geas-
senteerde kristen Barido

In de gepasseerde vrijdag den 29: oktober
jongstl: savonds om 7: uuren ontsting tus-
sen mij en mijn man over huislijke zaa-
ken een verschil die mijn man daar
op met de handen eenige slagen aan mij
toegebragt heeft. mijne suster gen.t Koenhi
maria die met mij tezamen gewoond had
zulx ziende is daar op uitgegaan en den
laskorijn van den wel Edelen groot agtb:
Heer Gouverneur gen.t mata gebragt, den
welken mijn man met soete woorden
tot bedaartheit gebragt en over en weer te
vreede gestelt hebbende afscheit genoomen om
weg te gaan, zoo verscheen voor de deur van
mijn wooning mijne buurman den Kristen
Bati en aan den laskorijn mata uitge-
scholden voor een hoer kint, voorts gezegt
wat gaat jou aan om hem tot bedaartheit
te brengen laat zij baklijen en malkander
doodslaan, dat den laskorein daar op gedient
heeft vrouw en kinderen hebben mij altemael
dus heb ik haar beide weder verzoent, maar
jeij hebt geen reeden om mij uitteschelden
onder dat zeggen een stoot aan Bati toe-
gebragt, op welke stoot heeft Bati den las-
korijn bij 't haar gevat en op de grond ge-
smeeten dat zij beide daar door aan het wor-
stelen zijn geraakt, als toen aldaar ver-
scheenen waaren drie kristaanten die in

S Ekomp.t

J.E. Kamp, dient onder de wapens te staan,
met naamen Kotjoe Bati Soeager van voor
melde Bati, Tjori, en tomen, uitgaande
de Kristenen Koenkii Carido met naam Kotjoe
Bati, Paijlo, Odapali Carki, en
vrouwen Minga Sister van Kotjoe Bati
Pantjitka, moeder van Koenkii Carido en
Wakapoli anna moeder van Kotjoe Bati,
en altemaal op gem: Casteinjen mata
gevallen en hem geslagen dat hij had moe
ten vlugten, het gene hij egter niet gedaan
had. Zonder eerst een Klap aan Bati toete
brengen dat hij mergevallen was, waar op
alle de aangekomene per Zoomen Zoo mans
als vrouwen altemaal in mijne huis
ingeloopen en aan mij als aan mijne
Sister bij het haar gevat en naar buiten
gesleept hebbende getrapt en met handen
geslagen, voorts weeder in het huis in
geloopen en alles wat Zij voorhanden ge
kreegen hadden Zoo potten, pannen, als
postelijnen aan stukken gesneeden en
enige linnen goed van mij als van mijne
Sister en de vrouwe Koenkama die voor
bij mij woonagtig was weggebragt, onder
dit ik en mijne Sister gelegenheid krij
gende te vlugten heb aan mij ons huis
plaats gebragt in de waght huis van de
overcant die niet ver legt van mijne Hu
ning, en daar Zijnde gezien dat een Bri
tant die in dienst onder de wapens staan
gent. Kotjoe Bati Soeager van Bati met

Zijne

Zijne neef Koenkii Carido na de kosten van de
Kerk van Cavetanberij gegaan en hem afge
haalt hebbende weet hem tegelijk aan het
waght huis te komen en aan voormelde
vrouwe Koenkama die voor mij in het
huis gevlugt was opgevat en naar de
plaats daar Bati lag gebragt en onder
het drijven van te Zullen staan gebragt
het lijk van Bati die zij en de andere twee
vrouwen hadden latten Kapot staan op de
papeen; dan Kosten Zeide dat Zij aan het
drijven was gem: vrouwe Koenkama te
staan, Zoo heeft hij haar beet en drijft
woegt gekeert, waar op Zij aan Bati ge
lijk en naar binnen gedragen hebben
de de vrouw Koenkama naar het huis
van Koenkii Carido weggebragt. alle
welke gezegde ik in mijn huis en na het
vlugten in de waght huis van de over
vaart Zeide behoorlijk gezien ende ge
hoort heeft, en Zaneveen daags Smorgens
ben ik bij d'Heer Fiscaal gegaan en
mijne beklag tedoen over het onregt
dat mijne door voorwelde per Koomen
aangedaan was, Zoo heb ik daar kennis
de gezien dat aan voorschreeven Bati
op een Kooij gelegt daar gebragt was ge
worden; aan den welken d'Heer Fis
Raad door de Europeese meester had
laten uitleeveren en vervolgens van

de

de Kooij heeft doen opstaan en te voet boven
komen die hij ook behoorlijk gedaan heeft.
Wijders bekenne en verklaare ik bij deze
zen dat mijne man naar de ontstaane
"ruezie uit het huis weggegaan en tot
nog toe niet terug gekomen.

No. 7.

Volgens den inhoud van de boven
"gemelde konfessie van de vrou
"we ariata anna bekennen
"haare suster Koenhi maria,
en de vrouwe Koenhanna ook
op een dezelfde wijze met zoo
"danige alteratie als hier onder
"volgt.

Koenhi maria bekent dat zij niet meer
weeten optegeeven dan het geen haare
suster bij de voorengem: konfessie alreeds
gedaan heeft met deeze verandering dat
toen zij uitgegaan was om iemand op te
"zoeken die haare swager tot bedaartheit
"koste brengen, niet ver van haare woon
"huis in de algemeene weg heeft ontmoet
den laskorijn van de barak gen: ma
ta aan den welken zij om Gods wille
"gebeeden en versogt heeft om met haar
meede te gaan en haare swager tot
bedaartheit te brengen, die den laske
"rijn

"rijn uit meedelijden ook gedaan heeft.
De vrouwe Koenhanna zegt dat zij uit
het huis van ariata anna gevlugt
was toen de kristenen zoo mannen
als vrouwen na de toegebragte slagen
aan den laskorijn voormelt, in het
huis van ariata anna ingeloopen
waaren om de vrouwlijden optevatten, dus
zij van het gepasseerde niet verder weet
optegeeven dan van het geen gedurende
de haar aanweezen aldaar in het huis
"voorgevallen was, waar van alreeds door
de vrouwe ariata anna gedaan is, en
voegende nog bij dat Kotjoe bati en Koenhi
barido in 't huis van Koenhi barido koo
"mende aan haar verzogt hadden, om
"te getuigen wanneer de zaak voor d'Heer
fiskaal komt dat den laskorein mata
aan hunne swager Bati geslagen
had, welke verzoek door haar uit vrees
van slagen g'akkordeert hebbende
van daar gevlugt en in een segos
huis verschuilt.

Roetsiem den 5. november 1784.
in ons prezentie
B. v. Blek

Salv. Rec. Netto

No. 8.

Bekentenisse van de kris-
tenen Poutji, Pali, en Kotjoe
Koenhen van matanse-
rij.

In de vergange Sondag den laatsten
tober Jongstl: Savonds om half 8 uuren
is den Kristen gewordene Sego Kotjoe
Koenhen broeder van de Kristen vrou-
we Koenhanna bij ons twee aan huis
gekomen en geroepen om na de oost-
kant of na de Zeide van de roomse ter-
mitatsie die bij de kerk van matan-
serij staat te gaan kuiren, welke ver-
zoek g'akkordeert hebbende, hebben wij
met Kotjoe Koenhen tezamen aan
het kuiren begeeven, en komende
bij de brug van de Hermitatsie in
de aldaar staande Schaggerije inge-
gaan en een a twee Sopies gedron-
ken, van daar weeder na een an-
der huis die niet ver van daar
legt gegaan, en tot half agt aldaar
gezeeten daar na weeder opge-
staan en zuider op begeeven door
de algemeene weg langs de rivier,
doo komende voor de woning van den
Engelsen

Engelsen Kapitein den laskorijn
van de barak gent. mata ontmoet,
den welken aan ons gevraagd had
waar de reijze na toewas: g'antwoord
dat wij een kuirtje gaan afleggen.
op dat gezegde is den laskorijn met ons
meede gekomen, en wat verder begeeven
tot aan de deur van de vrouwe anata
anna, alwaar komende heeft Kotjoe
Koenhen aan haar gevraagt waar zijn
Suster was: door haar g'antwoord mijn
Cuerman Koenhi Barido heeft haar
weggebragt, die wij daar op na Koenhi
Barido hebben begeeven en voor de deur
staande door Kotjoe Koenhen gevraagt
teegen de moeder van meerm: Barido waar
zij zijn Suster gelaaten had: gedient dat
zij bij den koster van de kerk te vinden
is, dat Kotjoe Koenhen daar op toege-
past had het gaat mij niet aan om over
al te gaan opzoeken vermits gijlieden
haar weggebragt hebben, en zoo
weeder terug gekeert om verder op
te gaan wandelen, als toen Koenhi
Barido bij ons gekomen was en gevraagt met
een harde uitspraak of hij de hoeder
van zijn Suster was en wat wij sa-
vonds in zijn huis te doen hadden
wanneer hij niet prezent is, mitsgaders
wie

Nº 9:

Attestatie van den Koster
Natij van de Kerk van
Matanserij

In de gepasseerde Vrijdag den 29. octobr
ppa. tusschen 10. en 11. uuren den
Cat Korijn die in 't Kompt onder
de wapen Staat gaat Kotjoe Cati met
Kaaitibaribo van Andaasteri teghlijk bij
mij komende hebbende aan mij opzeght en
dat tegen de tegaadsen een perZoon
die op Toin Sterfte tegh te beZoeken.
welke verZoek volgens kerkelijke ordening
ik niet te Binderkuiven afstaan Zoo ben
ik met haar mede gegaan op den patsient
te Zien en den Chirurgijn kennisse te geeven.
hoog komende ter plaatse daar gen: twee per
Zoonen mij gebragt hebben, bevonden dat
den Kristen Bati buitenaan van de rood
we ariata ouwa op de natte grond tus
met de ruck van Toeri waar ik gesegt heb.
dat hij aan de natte grond niet te laaten
leggen en naar Binnen te dragen anders
dat hij aan de beenbreuk [illegible] Kan, Soo
Zij mij daar op geantwoord hebben de rood
wen ariata ouwa en Kaitibaribo hebben
hem laten staan, dat voorts na de
waagh huis van de overvaart gegaan die
daar digt bij Zelfs staat en de vrouw Kot
tibaribo opgehaalt en daar gebragt hebbende
wij Ende op Cati onder het drijven van te

Zullen [illegible]

Nota bene

Wie dan ons geperuitteerd hadden om met
Zijn luidgeluiden te praaten, dat Kotjoe
Kaaitibaribo daar op onder het verlaaten van
Cap Kust gezegt had ik ben daar geweest
om na mijn Suster te vernemen en dat
met ons vieren voortgestapt, doch Komende
bij de Kerk van Matanserij bespeurden
weeder Cati Kaaitibaribo, en Toon
een woort te spreeken hard overluid tegen
roepen, dat daar op agter a negeen perZoonen
met Stokken Zijn komen aanloopen en
ons geslagen, dat wij hadden moeten vlugten
door een weg. Sanderen daags smorgens
met vroeg gehoort dat den Cat Korijn voor
mels door een Slagen de Kop aan stukken
gebrooken bij Kaaitibaribo leght, en dat
op die tijding den eerste Konfaf Sant Soutyn
na toegegaan en hem bevlogtigt hebbende
en de Stad aan den vaandrig van de
tarak Kennis gegeeven, dat daar op volkeren
van de Stad gekomen Zijn en den Cat
Korijn weggehaalt, welke de Layde den
eerstgenoemde Soutyn ook bekent de waarheid
te weeten, en vervolgens weeder als te voo
ren onder egaale Stemmen bekennis en ver
klaaren van de aangekomene perZoonen
met Stokken niemant anders te kennen dan Kaaitibaribo, Kotjoe Cati en Cati, Swager van
den een als zoon van den ander.
Kot Sicum den 6 octobr: 1704.
en ons prezentie

B B Blok

Salo Pelt Nolot

Zullen slaan en onder het uiten deezer
woorden gij hebt hem laaten slaan, ge
segt past nu het lijk op, dat daar op ik haar
belet en gesegt heeft het zal niet goed
zijn wanneer gijlieden vrouwen slaan
willen en vervolgens aan haar ver-
sogt om te gaan slapen na mijn
huis gekeert. voege nog bij dat toen
Kotjoe bati en Koenhi barido mij gebragt
hebben ter plaatse daar bati gelegen
had, gezien dat daar bij stingen de moe-
der van Kotjoe bati en de vrou van
bati, mitsgaders nog twee a drie perzoo-
nen die ik niet gekent heb. Zulx in
waarheit behelsende blijve ik altoos
bereid met Eede te bevestigen deeze mijne
verleende attestatie. -

Koetsiem den 6 9ber 1784.
in ons prezentie
B. Blek
Salv. Roe. Netto

No. 10.

Attestatsie van den hoofd
der hijdense vissers gent:
Kotjoe moepen onderdaan
den Koning van Koetsiem
woonagtig tot matanserij

In de gepasseerde vrijdag den 16: van de
maand toelam ofte 29. oktober jongstl:
savonds om agt uuren is den lasko-
rijn van den wel Edelen groot agtb:
heer gouverneur, wiens name is mata
bij mij gekomen ter geleegentheit dat ik
sliep, en mij wakker gemaakt hebbende
gezegt dat de vissers altemaal afge-
komen waren om hem te slaan,
op dat gezegde ben ik met hem te
gelijk na de revier kant gegaan om
te zien wie het waren, als toen be-
vonden dat de vissers altemaal aan
de revier kant stingen, en daar op
haar gevraagt waarom zij den lasko-
rijn geslagen hadden, door haar ge-
antwoort wij hebben hem niet ge-
slagen, dat den laskorijn ook daar
op gedient had neen deeze zijn het
niet die mij geslagen hadden, voorts
mij geleit na de plaatse daar de ba-
klijslag voorgevallen was, alwaar

komende

Komende vroeg twee laskorijns die in
S.E: Komp.s dienst onder de wapens staan,
welkers namen mij niet voorstaat, met
den Kristen Koenhibarido, wel moeper
komt gij ook om de partije van den
laskorijn optevatten, en na dat gevraag-
de in het huis van de vrouwe ariata
anna ingeloopen en haar buiten
gebragt hebbende geslagen, voorts
voor de tweedemaal ingeloopen alle
haare goederen aan stukken gesmee-
ten en geschenrt; zulks siende heb
ik tegen den laskorijn gesegt om
van daar te vlugten, die hij ook ge-
doan heeft, daar op ben ik na mijn
huis gegaan. welke getuigde in waar-
heit behelsende houde ik mij altoos
bereid met eede te bevestigen.

Koetsiem den
6: 9ber: 1784.

N.o 11.

Attestatsie van den
Hijdense Sego of boom
tijver Atjuden van
matanserij onderdaan
van den Koning van
Koetsiem.

In de gepasseerde Sondag den 10: van de
maand toelam ofte laasten oktober jongst
savondsom streek van agt huren, is
den laskorijn mata van den wel

Edelen

Edelen groot agtb: Heer Gouverneur voor
uit, door slagen de Hijning van mijn
tuin ingebrooken hebbende in mijn
huis komen inloopen en op de grond
aan de stoep neergevallen, dog agterna
met een groote toeloop eenige perzoo-
nen onder het maken van een
groot geraas ook in mijn huis wil-
lende inloopen, heb ik uit naam
van mijne Koning haar belet, waar
op zij mij gedreigt had hadden mijn
huis te zullen aanstukkend trappen
wanneer ik den laskorijn niet
kwam buiten te stellen, dat hoo-
rende heb ik uit vrees hem buiten
gestelt, intussen aan gem: laskorijn
mijn oogen latende overgaan bevonden
dat zijn hoofd gewond en sterk aan het bloe-
ijen was, voorts de agterna toegeloope
perzoonen hem buiten het huis krij-
gende heeft een van haar gen.t Paijlo
drie slagen met de hand toegebragt,
dat ziende heb ik weeder uit naam
van mijne Koning belet om binnen
mijn bestek zulx niet te doen, die
zij daar op zonder de handen te ligten
hem weggesleept hadden.
van de perzoonen die agter den las-
korein mata zijn komen toeloopen

Kenne

kenne ik niet meer dan twee perzoo-
nen, een den Kristen Koenhibarido
van Matanserij en het ander den
Kristen Pawotil Karo Paijlo. welke ge-
tuigde blijve ik altoos bereid met Ede
te bevestigen.

Koetsiem den 6: 9ber: 1784:

in ons presentie

B. Bles

Salv. Rodz. Netto

Relaas van de tolken Barend Bles, en Salvador Rodrigo Netto.

De baklij slag dat op den laasten oktober Jongste
Sondag Savonds op Matanserij voorgevallen was
waar door de kop van den laskorijn uit de
Barak genaamt Mata aan stukkend ge-
slagen is, hebben wij ondergeteekende relan-
ten naukeurig ondersogt en bevonden, dat in
vrijdag den 29: Savonds de rúnzi begonnen
was, en g' eijndigt in Sondag avond, blijkens
verhaal van den laskorijn Mata gemerkt
No. 1: en bekentenisse van de kristanten die
in JE: komp: dienst onder de wapens staan
met namen Kotjoe bati, tjori en tomen
gemerkt No. 3: 4: en 5: als van de vrouwen
ariata anna, koenhimaria en koen-
nhanna gemerkt No. 6: en 7: mitsgaders
de attestaatsie van den hoofd der vissers
genaamt Kotjoe moepen gemerkt No. 10:
en voorts volgens bekentenisse van de
kristenen Pontji, pali, en Kotjoe koe-
nhen gemerkt No. 8: en attestaatsie
van de heidense Sego atjuden, gemerkt
No. 11: waar van hier onder met ver-
schuldigde Eerbied van dies oorspronk
en eijnde Spesifikelijk zal worden

aangemerkt

aangeweest en als volgt

Volgens verhaal van gem: Cat Korijn en de vrouwe Koentimaria ontstond in vrijdag avond
" om 7: of 8: uuren bij de vrouwe Ariata auna
Suster van Koentimaria tusschen man
en vrouw een Krakeel, dat bij die oppassing
gem: Cat Korijn afkwam om naar Zijn
huis te gaan door de pad leggende ontrent
het huis van Ariata auna, en bij het huis
van gem: vrouwe naderende kwam de eerst
ste gemelde vrouwe den Cat Korijn te ga"
" maeken, en versogte om Gods wille met haar
" mede te gaan en haare swager die uit
drouken schap met Zijn vrouw een Cadaan
Slaat te bedaaren. Den Cat Korijn met ont"
" stemnisse teruggt Zeide is met gem: vrou"
we mede gegaan en de man en vrouw
" verdoent hebbende gekeert om naar Zijn
huis te gaan, als toen daar voor de deur
gekomen Was Den Cheeman van
Ariata auna gen: Cati, en aan den
Cat Korijn voorseen hoer Kinh uitgemaakt
om raden hij de man en vrouw verdoent
heeft, en vervolgens daar door in hand
gemeen geraakt, Blijkens de in Cerbiat
hier bijgevoegde verhaal van den Cat Ka"
reim gemerkt N°. 5. en Cekentenis Wan
" voorschreeve vrouwen gemerkt N°. 6: en 7:
Sanderen daags Smorgens Zeide gemeldt
Saterdag den 30. oktober heeft gem: Bati
heen

heen op een Rooij Caatem dragen na
de steer Fiskaal, en aldaers aan den
Cat Korijn verklaagt dat hij aan heen
gestagen had waar door hij in onmagt
gevallen was; agter na den Cat Korijn
ook daar Komende heeft den steer Fis.
Raal door den Sikirgijen aan heen Cat
" Caatem visitatie, en vervolgens van
de Rooij doen opstaan en te voet voor
Komen om des Zaak te onderzoeken,
die hij ook Cekoorlijk gedaan heeft,
verrolgens na de verhooring tiden Cat
en weggesonden om Zijne getuigen te
brengen, waar in Stede van Cat Kost te
doen heeft hij met Zijne Swager Kotjo
Cati, de Kristenen tjori, en tonen,
die in dienst van D.E Kompe onder de
wapens staan, uitgaders de Kristenen
Koentji Carido en Paijlo te Laanen den
Cat Korijn voornalt in Sondag avond den
Caapten oktober, bij gelegentheid dat den
Cat Korijn met Zijne maats te Zamen
tot huizen had begonnen onderweegens ge
" attakeert, en met Stokken geslagen
" dat de andere de vlugt genoomen, hebben
en hij Cat Korijn alleen in haar huis
den voorgebleeven. was, dat hij na haa
" re Collegen heen hebben vervolgt vol
" gens

"gent verhaal," van meermalen de Cat Korijen ge
merkt N.o 1: en Cekentenisse van de Krist
"tenen Pontje, Pali, en Katjoe Koenkeun
gemerkt N.o 8: mits gaders Attestaatsie
van den Sego atjiben gemerkt N.o 11. —

Vleiders is uit de Cekentenissen van de
vrouwen gemerkt N.o 6: en 7: als uit de attes
taatsie van den koster Patoij gemerkt
"N.o 9: te vermoeden, dat de Cakij Hang uit
Haan wat voornamentlijk om de wille
van de vrouwe Koenkanna, dog Schoon
dit gesegde ten volle niet kan bewe
Zen worden, nogtans de con Sprouk van
de ontstane verschil, als van de mis han
delingen van de Cinezen tegens deze
vrouwen in overweging nemende, blijkt
dat den Kristen Cati voor de eerste keer
uit een jalousie den Cat Korijen aangedaan
heeft, egter om deze vermoedingen te pur
geeren, door de relatanten aan de vrou
wen afgevraagt wat de hoofd reden was
dat Cati eerst den Cat Korijen, en daar
na door Kaantji Carido de vrouwen aan
gedaan en haar mishandelt hebben?
geantwoord dat de Cinezen van Canga
teijt af aan gezocht hadden aan haar
kwaat te doen, om reeden. Zij in de wee
ring van dronk tapperije meer malen

hebben

hebben dan de Cinezen, dus blijkt daar
uit dat deeze vrouwen simpel de naam
voeren van getrouwde vrouwen, waar
haare levens opvoering in verdenking
bestaat om door toevlugting van man
pen Zoonen goed vertier in haare wee
ring te hebben. —
"De relatanten hebben voorts de drie
Kristanten die in dienst onder de Gra
"pen staan met namen Katjoe Cati,
tjori, en tonem, ieder in het bijzon
"der afgevraagt, en daar bij vernaam
om in Luisere waarheits te bekennen
van het geene haar bekend Zijn, waar
op Katjoe Cati in het eerst een Confessie
gedaan heeft dat gemerkt in N.o 2: Zonder
ieto uitlatenis, egter Zoo veel heeft
te verstaan gegeeven, dat hij meermalen
Cat Korijen in Zondag avond bij de Kerk
van instantserij heeft gehaalt, en daar
na bij Zijne tweede Confessie gemerkt
N.o 5: onder een onverdelijke ver
ring eenlijk of openbaart het geval
"van vrijdag avond, dat hij in Zijn
huis Zende gehoort heeft dat eenige
Kristenen Komende uit het huis van
voorsch: vrouwe creatuer aan Zijn

Swager

Ge

Swager bati geslagen hadden, en
op dat tijding hij na toegaande aldaar
gevonden had zijn Swager op de grond
leggen en onder de toezienders zijne
wagt maats tjori, en tomen, mitsga-
ders den gevlugte koenhibarido, daar
tjori bij zijne konfessie N.o 3: anders
spreekt namentlijk, dat hij met zijne
maats kotjoe bati en tomen tegelijk
van de wagt weggegaan waaren, en
bij het schafhuis komende gezien hebben
Bati op de grond neerleggen; en tomen
verhaalt bij zijne bekentenis N.o 4: dat
hij met zijne maat tjori alleen van de
wagt waaren weggegaan, en bij het
schafhuis komende bati op de grond
heeft zien leggen, vervolgens dat hij
na het eeten weeder na zijn wagt begee-
ven had, dog tjori spreekt daarom-
trent weeder teegen en zegt, dat hij met
zijne twee wagt maats kotjoe bati en
tome, dien nogt bij hunne schafbaas ge-
slapen hadden, en 's anderen daag smor-
gens maar eerst na de wagt gegaan,
en kotjoe bati zegt dat hij den koster
heeft afgehaalt van zijn huis en
aan hem zijn Swager bati vertoond

hebbende

hebbende weeder na zijn huis gegaan
en aldaar geslapen had, strijdig tee-
gens dat gezegde van kotjoe bati, zegt
weeder tjori dat den koster daar ter
plaatse waar bati geleegen had ge-
staan heeft; en den koster verhaald
bij zijn attestatie N.o 9: dat kotjoe
bati, en koenhibarido hem had koo-
men roepen. gelijker weis dien zij-
ner nog meer een teegen het ander
strijdende woorden en reedenen bij de
bekentenisse van de drie kristanten
tevinden, waar uit men klaar en
duidelijk zien kan dat kotjoe bati,
tjori, en tomen met de gevlugte per-
zoonen bati, koenhibarido, en pauj lo
beneevens nog eenige die nog niet ontdekt
zijn tezamen meermelde laskorijn
geslagen hadden.

Koetsiem den 13: november 1784:

B.d Blek

Salv.r Roi L. Vetto

Translaat Relaas van Tu-
„diparambil Iswaren Barky
van Bardella. –

In anno passato 1784. hebben de gezamentlyke ketting jongens van het materiaal huis afgesprooken om wegteloopen, en ten dien einde een goede okasie afgewagt hebbende, hebben Zij in de maand Junij pass.o op Zeekeren dag in de middernagt gegraven en een gat in de muur van het vertrek daar Zij in bewaart waaren gemaakt, en door dat gat gekropen na de naast aangrensende koper slagers kamer, en daar uit een dikke touw genoomen en de venster opengesneeden hebbende, naar buiten op de plaats getreeden, vervolgens de noorderlyke muur van de smits winkel opgeklommen, een de touw vast gemaakt hebbende sestien persoonen naar buiten afgedaalt, en de overige altemaal binnen gebleeven, daar van eenige de muur meede opgeklommen; dog Zoo dra de sestien Persoonen afgedaalt waaren, heeft de schildwagt die buiten de poort van de materiaal huis sting (gewaar werdende) daar op

ge

geschreeuwd, die den Relatant met de overige vijftien koppen (die tegelijk wegge loopen waren) daar op in de Sloterdijk ingesprongen en langs de kaaij tot aan de boompoort en zoo voorts langs onder de nieuwe wals muur verder op tot aan de nieuwe brug die naar Kalwettij gaat hebben gegaan, en aldaar in 't water gesprongen en overgeswommen hebbende, met alle schielijkheid de vlugt genomen naar Paloertij. Van de vijftien Perzoonen die met den relatant tegelijk weggeloopen waren, eene weet den relatant bij naam niet optenoemen, en de overige veertien Perzoonen worden genaemt aldus.

1. Barkij van Kombelata
1. Paijlij van Konbelon
1. 't Jorie van Maliporta
1. Ande van Moenddenwellie
1. Andorinjo van Angekaimaal
1. Aura van Repolin
1. Matoe van Angekaimaal
1. Karrumben van Angekaimael
1. Toemi van St. Louis
1. Manden Barkij van Illabadaka
1. Matoe van 't Jereatoe
1. 't Japa Barkij van Marottij
1. 't Jorie de 't Jellaij van Paloertij

} alle Christenen.

1.

1. Den Moor Markar van Settua.

Alle deeze Perzoonen hebben van Paloertij ider haars weegs ingeslagen, en den Relatant heeft naar Troe begeeven in een Segos huis en aldaar des Relatants kettingen uit de beenen laeten losklinken, en van daar naar Bardella begeeven. De overige Perzoonen houden tans op ieder in haar kerspel; van Bardella is den relatant naar Warapolij gegaan en dus langen teit aldaar in een Christen gewonde ne Segos huis gent. Baddakagatta Bastiaan gewoont; dog nu vier maanden geleeden is den relatant tot Bolgatte aan gekomen en van daar op den 10. deezer savonds naar het huis van den toepas Joan Mendes gekeert, en aldaar een Poeliase meid bij de hand gevat, op welkers geschreeuw en kermen den relat: van daar vlugtende heeft Mendes met nog eenige agterna gevolgt en den Relatant opgepakt en landeren daags binnen de stad gebragt. Dit alles behelst in waarheid zoo als het

toe.

toegegaan was, (onderstond) Koetsiem
den 12.e February 1785. (was geb:) met een
kruijsje door den Relatant.

voor de translatie
B. Bleek

Heden den 21.sten April 1788. kompareerde voor
mij Adriaan Poolvliet Sekretaris van Colietsie
dezes Mallabaarschen Goevernements, de Joods
koopman Salomon Kessar woonachtig buiten
dese Stad, dewelke ter requisietsie van den
weledelen Grootachtb. Heer Johan Gerard van
Angelbeek Raad extraordinair van Nerlandsche
India, Goeverneur en Direkteur dezer Kuste
attesteerde en verklaarde, dat hij gisteren morgen
vroeg van een Moorsche Priester, die op eergisteren
agtermiddag van Kalikoet hier is aangekoomen
met een thoni van den Joodskoopman Isaak
Surjon, heeft ontvangen een brief van den Moorsche
Seidoe of Groot Priester, van daar Abdala Aidroes, waar
in onder anderen gem: Aidroes zegt, dat aangaande
de berichte van den Nabab, de brenger van gem:
brief aan hem Attestant mondeling zoude ver-
haalen; dat hij Attestant daar op gem: Moorschen
Priester of brenger van gem: brief heeft gevraagd
naar de tijding van gem: Nabab, en daar op tot
antwoord bekoomen, dat gem: vorst tot op den
17.e dezer noch te Kalikoet was met een macht
van 7. à 8000. voetvolk en 200. ruiters; dat Kana
saiboe Goeverneur van Kalikoet door den Nabab
is gordonneerd met de troepen die bevoorens te

Kalikoet

kalikoet hadden geleegen bestaande uit twee adriaani-
zend man, naar de Zuidkant van kalikoet, of
naar de kant van Setua en Caponetti te gaan,
zoo als ook is geschied; dat tot noch toe geene
vande kooplieden, voor den Nabab is verscheenen uit
groote vreese, dat ze qualijk mochten worden
behandeld; dat gem: brief bestelder noch verder
heeft verhaald, dat hij te kalikoet had gehoord
dat een groote macht van den Maratta in het
rijk van den Nabab was verscheenen, en niet
ver van Patana al reeds was, en dat de Nabab
groote haast maakt om weder naar Patana
te rugge te keeren; en dat kanasaiboe reeds weder
te rug ontboode is naar kalikoet.
Aldus verklaard binnende stad Koetsiem ten
dage, maand en jaare voorm.

[illegible]

In mijn kennis
Adriaan Coolvliet
Sekret.

Heeden den 10:e November 1787:,
Kompareerde voor mij Arnoldus
Lunel, eerste gezwoorene klerk alhier,
prezent de naatenoemene getuigen,
de Sipai genaamd Perie Jambi,
van Settua geboortig, beiden, dewelke
bekende en verklaarde, dat op den
1: deezer 's avonds om ses uur naa het
rolleeden, de Komparant en een ander
Sipai genaamd Audekali Jrittuapoli
uit de wacht gegaan waaren om naar
huis te gaan eeten, dat Audekali
toen voorgeslagen had eerst naar
Mattanseeri tegaan, om een soopje te
drinken, dat zij bijde dit gedaan hebben,
de gegaan zijn in een kroeg staande
aan deeze kant van de Roomsche kerk
daar een sjego tagar verkoopt, doch
die de Komparant niet bij naam
maar van aanzien kend, dat toen
zij beide daar aanquamen, ook te-
gelijkertijd daar gekoomen zijn, de
Sipai genaamd Ambrosius, en twee
Malabaaren; dat Audekadi daar
drank geeischt hebbende, zij allen
gedronken hebben, dat daar niets ge-
sprooken is, dan alleen dat Audekadi
aan den Komparant gezegd heeft
op de beide Malabaaren wijzende, deeze

zijn.

Lijn Menschen tüt mijn land, Ly Lölles
over en paar dagen weder weatrekken.
dat de Kompanant van „die Kapapen
Lij gedronken had, Lodaaring te pikoekes
gewonden was, dat hij niet weet wat
daar verder is voorgevallen, en ook
niet hoe hij in de mandjoris gekom,
men is, dat de Kompanant de een
weering tüt de Lebwelmedeid genaakt
Lijnde en dies op tet water in een
Mandjoris vindende, gewaard had
wat doen wij hier en hoe kom ik
hier, ik moet naar de wakt,
want tet is taal donker, de voor,
melde Fipaid Andekadi en Am,
broffiid, en de twee Malabaaren met
een derde Malabaar die in de
Mandjoris waaren, aan den Kompa,
nant gezegd hadden, geen leven te
maaken als hij voor de thüin
van den Edelen Heer Gouverneüren
maanen en de wacht die daar is van
Lily Lande toonen Londe, met Bedrei,
ging den Kompanant in tet water
te smijten; dat de Kompanant verder
begerende naar de wal te gaan,
Ly hem de Lede annen op den rüg
nigge gebonden en de mond dicht
gerolden hebben. Dat hij verder voort,

„gaand.

„gaand Lijnde, „toen tet dag geworden
was, den Kompanant weder losgemaakt en
„gaan waaren tot altoos een tet
weest van strand gekomen Lebben
en tegen den avond aan de wal zie,
„gaan Lijn en daar awele /: getamyste
rijstt gegeeten Lebbende, weder in tüt
vaatüig gegaan Lijn een van de Mala,
„baaren, die een schaamet bij zich
hadde, den Kompanant en de andere
twee Fipaid Andekadi en Ambafiid
de Kweveld afgeschaaven had; dat de
Kompanant toen gewaard had, waar,
„om Ly dit deeden en waar Ly naar
toe gaan wilden, Andekadi en Am,
„bafiid geantwoord hadden, dat Ly
naar Koilang gingen, en dat daar
hün familie was en daar ook bestie
was; dat de Kompanant daar op
gezegd had, ik ben een inwoner
digt bij Kaetjiers, en dat ik daar
aanvoede hebbe gehaden, heb ik in
dienst bij de Kompanie genoomen
en ben daar wel, gij: wat Lalf
dat mijn Koning /: de Jaiad van
Kantamana /: mij weder ontboden
heeft, niaar dat ik niet hebbe
willen gaan, waarom brengt gij
mij dan naar Koilang, wat Lal
ik daar doen; doch dat Ly beide

gaad.

en dat toen Ande-
kadi van den
komparant, het
geld dat hij bij
hem hadde af-
genoomen had.

quaad wordende gezegd hadden, gij zijt
gek, gij kunt op koilang beter lee-
ven als daar — Dat zij weder in
de mantjouw gegaan en voortgeroeid
zijnde, de tweede dag 's namiddags
te Ponka aangekoomen, ~~zijn~~, en in
een huis van een Christen gegaan zijn,
dat Andekadi, aan de drie Malabaaren
drie rapijen gegeeven hebbende, zij
met de mantjouw verder naar de
huid gegaan zijn. Dat de kompa-
rant en zijne beide Makkers ge-
geeten hebbende waaren gaan slaapen,
en dat de komparant toen zij beide in
slaap geraakt waaren, stil opge-
staan ~~was~~ en langs strand naar
herwaards gekoomen was.

Eindigende de komparant enz.

Aldus gedaan en verklaard, in de
stad Koetsiem, dag maand en jaare
voorsz. in perpetuitie van Cornelis
Dirk Swabe, en François Martens
klerken als actuizen.

Ons prezent
Dirk Swabe

Franç. Martens Z.

W. [illegible]

In mijn kennis.
Arnold Lunel
Eg. klerk.

Voor de vertaling
Leend. Cardozo

Heden den 2e Januari 1788.
kompareerde voor mij Arnoldus Lu-
nel, eerste gezwoore klerk van Politie
alhier, prezent de natenoemene ge-
tuigen, Tjadeujis ~~de~~ karga en gezagvoerder van
een Bombara van Maskatte Salam
Sawaai ~~in naame Tjaddeujie~~, toebe-
hoorende den koopman van Maskatte
Pimjie, dewelke tot voorstand der
waarheid en ter requisietsie van den wel-
edele Grootachtbaaren Heer Johan Gerard
van Angelbeek, Raad extra ordi-
naire van Nederlands Indien, Gouverneur
en Direkteur dezer kuste, ~~bekende~~
~~en verklaarde~~ mitsgaders door vertaa-
ling van Skomp. koopman Anta
Setti bekende en verklaarde waar en
waarachtig te zijn, Dat de attestant
met bovengemelde Bombara van
Maskatte tot op de reede van
Koetsiem ~~gekoomen~~ geaccrueerd en daar ten an-
ker gekoomen is, mitsgaders een
Nachoda en een klein karani naar
de

de wel gezonden had, met vijf Per-
sies, die meede gekoomen waaren en
ses pakken Suratsche lijwaaten
van dezelven. Dat hij daar na met
de Bombara onder zeil gegaan en
naar Porka gezeild was, dat hij zijn
laading, bestaande in tweehon-
derd, ses en twintig balen kapok,
aldaar aan de Onderdaanen van
den koning van Grevankoor verkocht
en weder van hen gekocht en in
de Bombara geladen had twee-
honderd vier en dertig pakken
peper, dat ook noch twee Bomba-
ras te Porka eenhonderd pakken
peper geladen hebben: Dat de at-
testant aan den Rasiadoor van
den koning en aan een kanarijn
Raagapoi genaamd gevraagd had,
of hij ook iets meer doen moest tot
het laaden van de peper, ~~en~~ ook dat zij
beide aan den attestant gezegt hadden
dat

dat zij aan den Resident van Porka
gewaarschuwd en permissie bekoomen
hadden om de peper in het vaartuig van
den Attestant te laaden. Verklaaren-
de de Attestant wijders dat ook deeze
peper dicht bij de Residentsie voorbij
gedraagen en vlak voor dezelve in het
vaartuig geladen is, dat de Atte-
stant daar na van Porka naar
Alepe gezeild is en daar eenhon-
derd en sestig pakken koppera
ingenoomen ~~heeft~~ had, mitsgaders van
daar naar Eerwaards gekoomen
~~is~~ was.

Eindigende de Attestant enz.

Aldus gedaan en verklaard
binnen de stad Koetsiem ter sekre-
tarije van Polietsie ten dage, maand
en jaare voorm: in prezentsie
van Frans Hendrik Schuurman
en Cornelis Dirk Smit
klerken als getuigen

Ons prezent
F. H. Schuurman
Dienst
L. K. Smit

In mijne kennis
Arnold Lunel
Eg. klerk.

voor de Vraaling

Heden den 28.e Januari 1788. kompareerde voor
mij Adriaan Poolvliet Sekretaris van politie
dezes Mallabaarschen Gouvernements present
de naarte noemene Getuigen de Portugeese vrijman
Manoel da Kosta inwoonder, alhier te ~~Tallisseeri~~ Mattansteeri
dewelke ter requisitie van den Weledelen Groot
achtb: Heer Johan Gerard van Angelbeek Raad
extraordinair van Nederlandsche India, Gouver-
neur en Direkteur dezer Kusse attesteerde
en verklaarde waar en waarachtig te zijn,
dat hij op eergisteren van Tallisseeri over zee met
een tooni herwaards koomende, tusschen Tallisseeri en
Mahe een partij Nababsche volkeren aan land had gezien,
dewelken daar waaren gesteld om de kommunikaatie
tusschen die twee plaatsen te beletten; dat hij attestant
oordeeld dit zijn oorsprong te hebben over het geen
hij noch te Tallisseeri zijnde had gehoord, ~~doch zonder~~
~~grond van waarheid~~, dat de bekende Moorsche koopman
Moesa ~~eenige~~ wat rijst aan eenige binnenlands Volkeren
had verkocht, en dat 's Nababs Bedienden ~~door~~ deze verkooping ~~de Nababsche~~
qualijk ~~af~~ genoomen en arrest zouden gelegd hebben, op die rijst ~~en daar~~ waar op van Tallisseerie
eenige sipais waaren gezonden, om dat ~~het~~ arrest ~~'t volk~~
~~'s nababs volk daar op gelegd~~ had te verhinderen.
Aldus gedaan binnen de stad Koetsiem
ter sekretarije van politie in presentie van

François

Francois Martsz: en Pieter Joost Kabbes
als getuigen

Ons Prezent
Fran.s Martensz
C. J. Kaffes

Jn mijn kennis
Adriaan Boolvliet
Secret.

Relaas gedaan door Zeekern
Martin Geetze van Dürlach
die van Talletsieri hier
aangekomen is

Dat de Relatant in het Jaar 1752: als Zoldaat
onder een Regiment Zwitzers in Engelsche
dienste in Indien gekomen is en Zeder bij
den Nabab Mahemet Ali gedient heeft, doch
nu Zeder vier Jaaren buiten dienst is, dat
hij wijl twee Zoons van hem bij den Nabab Haider
Ali gevangen geraakt waaren, naar dezelve
was gaan Zoeken, en hen te Seringapatnam
gevonden had, dat de Relatant nu met een
Leger van den Nabab Tipoe Sultaan groot
6: a: 7000: Man ~~hetwelk~~ onder Commando van
den Generaal Said Jaffar ~~Zuid Kaffer~~ naar de Zuid was
afgekomen om bij de Engelschen te komen
Zynde gemelde Troepen twee a drie dagen rei-
„sens agter Talleseri gearriveerd en heeden twee
Maanden en drie dagen dat den Relatant
met gemelde Armee vertrokken is van Serin-
„gepattnam, dat een halve Maand voor het vertre-
van hem Relatant van Seringa~~pattnam~~patnam eene
Armee onder ~~Zuid~~ Said mahomet Kommandant Ka-
„saldaar naar Pallikatseri en na het vertre-
van den Relatant Tipoe Patscha met de groo-

Armee

Armee Zich op marsch heeft begeeven naar
Kalikoet, dat hij Tipoe ook bij Zich heeft den
Fransen Generaal Mons.r Lallé met 1500: man
onder Zijn Kommando, daar onder 150: Europeesen
en 2 Kanons, dat al wat naar de Zuidmarscheerd
bestaan Sal in bij na 100000 Man, die in drien
verdeeld aanmarscheeren, waar van een Kleen
leger twee uuren achter Talletseri legt, het ander
bij Palkatseri en de hoofd Armee bij Kalikut;
Dat de Relatant Zowel van het gemeene volk als
van eenige Grooten gehoord heeft, dat het voornee„
„men van den Patcha is, om het Rijk van Trevan„
„koor te vermeestern en het Zelve teglijk te over„
„vallen als aan den Kant van Pallkatseri en die
van Settua en andere plaatzen van den Trevan„
„koor aan de Noord Kantliggende, dat weeder an„
„dere nog daarbij voegen, dat het Oogmerk van
hem is om ook Koetsiem en Talletseri te neemen
dat hij Relatant, ongeacht het geene hij heeft gehoord,
ontwijffelbaar verseekert is, dat hij Patcha iets
van belang Sal onder neemen, door de groote
aanvoering van Artilleri goederen, waar van
hij de Kleene Artilleri alreeds op Kalikut heeft
wordende de Zwaare agter aangebragt, bestaande
de Kleene in geschwindstukken en de groote in
24: 18: en 12: ponders, nevens verschijde Mortiers
doch Zonder Bommen, als werpende daarmeede
eenelijk Steenen; Dat de Relatant van Talletseri
gegaan is om door het land van Trevankoor naar

Ankat

Ankat tegeraaken en daar noch een Zoon
en een Dochter van den Relatant op te Zoeken
die bij de Engelschen Zijn, al Zoo hij door de Ka„
„nenais of andere wegen geen Mensch passeeren
Kan

Aldus Gerelateerd
in de Stad Koetsiem den 2: Maij: 1788

voor het ten passieren
brengen [illegible]
Arnold Kuiel
E.K. Kerk

dit Kruis
Geetze / X / door Martin
Zelfs gesteld

Relaas gedaan door den kleen Moepa van de kompenie Sjegos kranganoor in naame Mamoeni van Wittejekadoe, die den brief van den Edelen Heer Goeverneur deezer küste voor Tipoe Patscha naar kalikut gebragt heeft.

De Relatant verhaald, dat hij met een Orderserjant van de Malaiers, door den kommandant van kranganoor gezonden is met een brief voor Tipoe Patscha naar kalikut, dat zij den 21.' April van kranganoor vertrokken en te Settua aangekoomen zijnde, de Amaldaar van die plaats, hen een wegwijzer meede gegeeven had tot Sjawekatte, dat het Hoofd van deeze plaats hen door twee perzoonen had doen geleiden naar kalikoet, dat zij den 28.' April 'savonds daar gearriveerd en door hunne geleiders te agt uur naar de katjeri van den Patscha gebragt zijn. Dat de Amerkan van den Patscha (: de geene die, een ider bij den zelven aandienen moet:) ten eersten bij den Relatant gekoomen was en gevraagd had, waar hij van daan quam, en wat hij hebben moest, dat de Relatant geantwoord had van koetsiem te koomen, en een brief meede gebragt te hebben, dat de Amerkan na den brief gevraagd hebbende hij geantwoord had, dat hij den brief zelfs aan den Patscha moest bestellen, dat de Amerkan gerepliceerd had. dat zulx niet konde geschieden en dat de Relatant den brief maar aan hem afgeeven moest, dat hij daar op denzelven overgegeeven had en dat de Amerkan dien naar binnen gebragt en weder buiten komende gezegd had, dat de Relatant daar wachten moest, dat 'sanderdags 'smorgens de Amerkan bij den Relatant ~~ge~~koomende ~~en~~ gevraagd had, of hij niet twee brieven voor Jzaak Surjon had meede gebragt en dat hij dezelven aan hem afgeeven moest; dat de Relatant toen beide de brieven die hij van den Edelen Heer Goeverneur en van den Kommandant van kranganoor voor Surjon meede genoomen had, aan hem had overgegeeven, dat de Amerkan tegen den

middag

middag buiten komende aan den Relatant gezegd had, dat hij met zijn makker maar konde heenen gaan, vraagende tegelijk waar zij hun verblijf neemen zouden, dat zij geantwoord hebbende bij Surjon tezullen blijven, de Amerkan hen twee stokkendraagers meede gegeeven had, die den Relatant en zijn makker bij Surjon gebragt hebbende weder terug gegaan waaren. dat de Relatant aan Surjon gezegd had, dat hij twee brieven voor hem had meede gebragt, doch dat de Patscha hem dezelven had laaten afvraagen, dat Surjon toen geantwoord had, het is wel, ik zal de brieven van den Patscha wel vraagen, gijlieden kunt bij mij blijven.

Dat den anderen dag 'smorgens vroeg Surjon door een stokkedraager bij den Patscha geroepen en hij daar naar toe gegaan was. dat Surjon een kleine tijd daar na weder terug gekomen zijnde gezegd had, dat hij van den Amerkan zijne brieven gevraagd had, maar dat deeze geantwoord had, dat ze bij den Patscha waaren, en dat de Patscha hem Surjon had laaten roepen; dat terwijl Surjon dit zeide, twee Pattanies daar gekoomen waaren en Surjon geroepen hadden bij den Patscha tekoomen, dat Surjon ten eersten meede gegaan was en dat de Relatant daar na gehoord had, dat de Patscha de veertigduizend ropijen die hij Surjon opgelegd had tebetaalen van hem gevraagd, doch deeze betuigd hebbende dezelven niet tekunnen betaalen, in de katjerie had laaten in arrest zetten.

Dat twee dagen daarna Surjon uit de katjerie naar zijn huis gebragt en daar in een opkamer gearresteerd is met een schildwacht met blooten sabel voor de deur, dat Surjon dien zelfden dag den Relatant bij zich geroepen en aan hem gezegd had, Ik ben om de wille van de brieven die gij voor mij hebt meede gebragt gearresteerd en uu begeerd de Patscha dat ik ook gelijk andere kooplieden doen moeten, 40000 ropijen zal betaalen, blijft gijl

niet

niet hier, want hij zal ulieden de kop afslaan laaten, gaat daarom maar weder terug; dat Surjon toen ook vijf ropijen aan den Relatant gegeeven had, dat de Relatant geantwoord had, wij kunnen zonder antwoord niet terug gaan, want wij zouden daar over gestraft worden.

Dat ses dagen daar na Surjon van de opkamer naar beneeden in zijn huis gebragt en daar gearresteerd is, met een schildwacht met blooten sabel, die altoos bij hem moest blijven, dat de Relatant en zijn makker gedurende al dien tijd 'smorgens naar de katjeri gegaan en 'savonds weder tehuis gekoomen zijn, zonder dat imand hen heeft aangesprooken, en dat de Relatant verscheide maalen aan den Amerkan om een antwoord gevraagd hebbende, hij altoos gezegd had, het antwoord tezullen geeven.

Dat den 7e deezer de tenten van den Patscha weggenoomen wordende, de Relatant daar na gevraagd had en dat hem toen gezegd was, dat er een brief van Patna gekoomen was, en dat de Patscha vertrekken zoude. dat den anderen dag 'smorgens om agt uur de Patscha met zijn zoon vertrokken is, dat de Relatant gehoord heeft dat de Patscha naar Tamarasjeeri zal gaan, van daar naar Palkatcheeri en van daar naar Patna, en dat er ook gezegd word, dat hij van Tamarasjeeri direkt naar Patna zal gaan. dat de Relatant ook vernoomen had, dat de Maratta, de helft van de tribut die de Patscha ten achteren was had laaten vraagen, en dat de Patscha daarom naar Patna vertrokken was, dat de Relatant den Patscha ziende vertrekken, aan den Amerkan gevraagd

had

had of hij geen antwoord op den meede gebragten brief
Zoude krijgen, maar dat deeze geantwoord had, als Gij
antwoord wilt hebben, kunt Gij te Batna komen.

Dat de Relatant te kalikút gevraagd hebbende hoe
sterk het legea van den Cattcha daar was, Zulx hem
heel zuim was opgegeeven en Zelfs tot Seventigduizend
Man, maar dat de Relatant redonderstelt dat het
Zelve Zoo veel hij kunnen Zien, in dertigduizend
Man in het geheel Zal bestaan, aan infanterij ka-
vallerij, Artillerij en alle de arbeidslieden en koelies
die bij het legea gehooren, en dat het geschut in
30. of 35. bestaat, doch niet Zwaarder dan van 8. &.
kalibers. dat twee fransche Heeren in het legea Zijn,
beide onde lieden, die over vijftienzend Sipaais kommanderen,
en dat geene andere Europeesche in 't legea Zijn, dan
6. of 7. bij de Artillerije; dat van dit legea wel drie
quart gedeelte met den Cattcha meede gegaan, en het
overige te kalikút gebleeven is, dat verscheidene
van de Sipaais van den Cattcha aan den Relatant
verhaald hebben, dat Zij van hun bekolding niet meer
dan twee maanden ontvangen hadden, en het overige
niet krijgen konden, dat de Travankoor met een groote
macht aankukte en dat Zij Voor niet, van honger en
door het Zwaart Zullen moeten vergaan; dat Zij gaarne
wanneer het mogelijk weeken konde, bij de Hollanders
wilden dienen; dat de Relatant hen altoos daar op geant-
woord had, dat hij daar van niets weeten wilde.

Dat de Relatant en Zijn Makkea, naar het vertrek
van den Cattcha, bij Suajon gegaan Zijn en deeze
aan hen toen gezegt had; Gijl: Zijt alleen met een brief

gekoomen

gekoomen, wat kan de ritmeesters, de sekunde
van Tallecheri, een heer van Mahe en de Bibi
van kananoor Zijn hier gekoomen, en hebben veel
geld meede gebragt, als nu ook twee blanken van
Koetsiem hier gekoomen waaren en rijkelijk geld
meede gebragt hadden, dan Zoude de Cattcha wel
tevreden geweest Zijn. de Cattcha is ook misnoegd
om dat een Raziadoor van Travankoor bij den Edelen
Heer Goevaneira geweest is, en om dat de Goever-
neira beloofd heeft den Travankoor naar de noord
te Zullen laaten passeeren.

Ik denk derhalve niet dat gijl: een antwoord krijgen
Zult, gaat gij daarom maar weder naar Koetsiem,
en laat uw makkea hier, als er een antwoord
komen magt, Zoo Zal ik het met hem Zenden; dat
Surjon aan den Relatant ook gezegt had dat de
Cattcha Zeeven berichten had dat te Koetsiem vele
rijke Menschen Zijn, ~~waaronder de Heer Goe-~~
~~veneira, waaraan de Heer Gabbinde en meer Heeren~~, en dat
hij daarom voorneemens geweest is, eerst kaianganoor
en daar na ook de Stad Koetsiem te neemen,
dat dit door den koning van Koetsiem aan den
Cattcha bericht was, dat deeze koning heel
wel bij den Cattcha staat, en van al wat te
Koetsiem omgaat omstandige berichten aan denzelve
Zend.

Wijders verhaald de Relatant dat de Cattcha na
Zijne komste te kalikút, den kanesaib met

eenduizend

eenduizend Man naar het gebergte gezonden had om den koeroekel die zich daar heeft opgehouden opte„vatten, dat hij ook gekreegen en bij den Nabab ge„bragt is, en gekonfesseerd hebbende waar zijne rijkdommen waaren, de Patscha dezelven heeft laten brengen en hem koeroekel ook bij vertrek meede genoomen heeft, dat hij ook al het vermogen van Aidroos koetti heeft laaten aanslaan en zijn zoon met zich naar Patna heeft genoomen.

voorts verhaald de Relatant dat nu dertig dagen geleeden twee slaaven van den Heer Pakhuismeester Cellarius die van hier weggeloopen zijn te Sawe„katti door het volk van den Patscha opgevat en naar kalikut gebragt zijn, dat op een dag, de Relatant en zijn Makker door een Bediende van den Patscha geroepen en bij denzelven gebragt zijn, doch dat de Patscha hen ~~zoude~~ ziende, ge„zegd had, deeze zijn ze niet, ik moet de twee hebben, die van Sawekatte gebragt zijn, dat de twee slaaven toen daar gebragt zijnde, de Patscha hen had laaten besnijden, ider een muits had laaten opzetten en in zijn dienst gehouden heeft.

Aldus gerelateerd binnen de Stad Koetsiem den 13e Mei 1788. —

[signature]

Voor het ten papier brengen deezes.
Arnold Lunel
Eg. Kerk.

Vr. de vertaaling.
Salvr. [illegible] Natte

Relaas gedaan door
Oesman, orderserjant bij de
Malaitsche Komp: van Kapi-
„tain Siding Kampong, in gar-
„nisoen te Kranganoor, die ne-
„vens den Moepen van de Sjegos
Mamoeni, met een brief van
den Heer Goeverneur naar Kali-
„kut geweest en gisteren den 25.
deezer wederom gekomen is

De Relatant Konformeerde zich ten vollen
met het relaas van Mamoeni van den 13de
deezer, hetwelk hem duidelijk voorgehouden
werd, met de volgende alteraatsie en ampli-
„aatsie

1./ Dat de veld artillerij in 't leger van den Patscha uit drie
en veertig stukken bestaat van kleen kaliber

2./ Dat het leger volgens zeggen van een Europeesch
die voor agt jaar van Kranganoor gedrost en thans
daar als soldaat in dienst is, uit de volgende
Manschap bestaat.

tien kos sipais ieder van 4000. Man dus te zaamen - - - - - - - - - - -	40000: sipais
drie kos kaitokkes of inlandsche krijgers met lontroers, dus - - -	12000. —
het koor van Lalle - - - - - -	10000. —
Dus te zaamen	62000. —

Dat

Dat onder deeze 62'000. Koppen, 1000. Kavalaristen waaren, die onder de voorm: Kooren verdeeld zijn, dat er ook 1000. blanken zijn, doch dat de Relatant denkt dat er op zijn hoogst 500. weezen zullen onder het Koor van Lale

3/ Dat Izaak Surjon valschlijk opgeeft, dat hij over de twee brieven van den Heer Goeverneur en den Kommandant von Müllertz: die zij lie„ „den mede gebragt hadden gearresteerd is, want dat zijn eigen zoon aan den Relatant verhaald heeft, dat de Patscha vergramd was en zijnen Vader die boete opgelegt had, wijl hij toen de Engelschen Kalikut veroverd en eenige Schepen van den Nabab verbrand hadden, het oud ijzer van dezelven, en teffens ook een vaartuig ge„ „kocht en naar Koetsiem gezonden en verkocht had.

Wijders verklaard de Relatant, dat hij na 't vertrek van Mamoeni te Kalikut gebleeven is, tot dat de Kommandant von Müllertz: hem heeft laaten weeten, dat hij terug most komen; en dat Izaak Surjon toen tegen hem gezegt heeft„ Ik wilde gaarne aan den Edele Heer schrijven, doch durve niet, als zulk een brief bij u ontdekt wierd, zouden wij alle beide onge„ „lukkig weezen, zeg mondeling aan zijn Ed: dat hij vooral moet op hoede zijn, want dat de Patscha het op Koetsiem gemunt heeft, en

voor

voorneemens is, de Komp: aan te tasten als de zwaarste regens voorbij zijn, zeg hem verders, dat hij vooral met den Koning van Trevankoor diend vereenigd te blijven, want dat daar het behoud van de Malabaar van afhangt„

De Relatant zegt verders, dat hij te Kalikut veel heeft hooren mompelen, dat de Patscha de Kompanie beoorlogen wilde en dit uitgesteld had, tot na het moorsche nieuw jaar, het welk in de maand Juli valt, om dat als dan de zwaar„ „ste Regens voorbij waaren, en d armé dan gras en water voor de paarden, Kemels en Elefanten vinden zoude en wij geen hulp van buiten krijgen kosten.

Dat de Relatant voorleeden woensdag den 21e van Kalikut vertrokken is en dat toen daar tijding was, dat de Patscha te Palkatseeri was gearriveerd en dat daar ook gezegd wierd, dat hij de wegen liet visiteeren, zoo wel naar de zuid, als naar Tritchenapali

Aldus Gerelateerd binnen de Stad Koetsiem den 26e Mai 1788.—

voor het ten papier brengen deezes.
Arnold Lund
E.G. Plenk.

[signature]

Rellaçaõ que fáz o Interpre de Coulaõ Salvador Rodri-
-guez Netto, da encontra e das praticas que teula com ô
Rey de Travancor no Pallaçio ou Pagodio chamado
Annama Nade em os 29 de Mayo de 1788

Entreguey a sua Alteza a Carta, da sua Nma Snria interpretan-
-do de tudo do que disse ô Sargento Mallayo VSMÃN, ficou a sua
Alteza muito Contente com as ditas emformacoens, alem das que
eu por ordem de sua Nma Snria tinha emformado a sua Alteza, de que
muito satisfeito e agradeçido e me disse sua Alteza para fazer sci-
-ente a sua Nma Snria, que a sua Alteza tbm tem as mesmas Noti-
-cias que veo de Madure, em como tem chegado quatros Barcos de
Europa em Tutucorÿ com prassas dos Soldados &ca e que â Holanda
e â Ingleterra se praticaõ huma aliança muito boa, do qual a sua
Alteza estima muito.

O Rey de Cochim pella noticia que a sua Alteza tem, que
foy á encontra com o Tipu Parcha no seu exercito que se acha em
Pallacattacheira aos 14. do mez Mallabar Edavamazam, que
saõ 24 de Mayo pellas 9h horas de noite, foy só o Rey com ô
Tirumupadu, aos 15 do Mallabar, 25 do nosso mez, foy outra-
=vez odito Rey, Palheta, Terumupadu e Govinda Menon Sarruady Cari-
-acarra á encontrar com o Tipu Parchá, de lá recolheraõ para
á Tattamangalaõ, lá estaõ, dizem que hade vir para Pirxu-
áperur em os 26. do mez Malabar que saõ aos 5 do Junho
mez vindouro das praticas que houve entre o Rey e Tipu, naõ
se sabe por hora, havendo sua alteza mandará participar, e
que sua Nma Snria havendo qual quer noticia que á sua alteza
espera o mesmo.

O Rey de Cochim como seja a Neixo a Nª Compª
a Companhia deve ajudar ao dito Rey com todo o possivel por

que

Geeva

por que o inimigo he poderozo, pode ser que por esta vez recolherá desfarcando o Tipu com seu exercito, com tudo, não deixará de tornar, porisso deve tomar grande cuidado.

Sua Alteza, foy ver a Aycotta e Paliporto, e ficou muito agradado da queles lugares por estarem bem seguros, e disse taõbem que o Izac Suryaõ foy castigado pello Tipu e acabou a seu porssaõ por 12000 Rupias; no mais á Sua Alteza se recomenda a sua Nina Suria com Lembrancas Cochim 31 de Mayo de 1788 —

Salv.or Rodz. Netto

Geeva

1/

Heeden den 2e September 1788.

kompareerde voor mij Arnoldus Sunel, Eerste Gezworene klerk alhier, prezent de natenoemene Getuigen, de Tolk van koilang Salvador Rodrigues Netto, dewelke tot voorstand der waarheid en ter geeerd requisit van den Weledelen Grootachtbaaren Heer Johan Gerard van Angelbeek, Raad extra ordinair van Nederlands Indien, mitsgaders Gouverneur en Direkteur deezer küste Malabaar, bekende en verklaarde waar en waarachtig te zijn:

Eerstelijk dat in het Jaar 1784. toen hier de geschillen tusschen de Roomsche Priesters, de Moequas en Moendoekares van Koilang onderzocht werden onder andere Menschen, die beschuldigd waaren, ook eene kotje Francisco door den Heer Gouverneur, van Koilang ontboden was, doch dat het E. Opperhoofd Rosier alle de ontbodene perzoonen herwaards gezonden had, behalven kotje Francisco, onder voorgeeven

„geeven dat hij daar niet te vinden was.
Ten tweeden: dat in het Jaar 1786: op de
klachte van den Sabandaar alhier dat
verscheidene Mansjouws van Koi-
„lang direkt naar Talleseeri voeren,
zonder Koetsiem aantedoen, en daar
passen te neemen, en dat hij een
Mansjouw van eene Silvester Rodri-
„gues achterhaald had, dieze van Koi-
„lang ontboden en door het E. Opperhoofd
Rosier ten eersten herwaards gezon-
„den was, dat hij Rodrigues toen
verklaard hebbende, dat meer perzoo-
„nen zulx deeden en daar onder ook
voorm: Kotje Francisco, dieze
toen mede van Koilang ontboden
was, doch dat het E. Opperhoofd
Rosier toen mede geantwoord had,
dat hij te Koilang in Skomp: li-
„miet niet te vinden was. Dat
„echter de Attestant die ter zel-
ver tijd met een boodschap aan
den Koning van Trevankoor gezon-
„den was en Koilang passeerde, voor-
„melden

„melden Kotje Francisco in Skomp:
limiet aangetroffen had, en ook toen
de Attestant van den Koning we-
„der te rug gekomen was.
Ten derden: dat in het Jaar 1787 den
9e Juli een order van hier aan den
Vaandrig te Koilang Frederik
Treiter gezonden was, om voormel-
den Kotje Francisco op te vatten
en herwaards te zenden, dat de Vaan-
„drig op een voormiddag na den ont-
„vangst van die order twee Sipa-
„his gezonden had, om Kotje Fran-
„cisco die aan de Strand, digte bij het
„huis van den Attestant was, op te-
„vatten. Dat Francisco deeze Sipa-
„his ziende aankomen langzamerhand
na de limiet scheiding geretireerd
en zijn familie en Slaaven mitsga-
„ders twee Nairos, die allen daar digte
bij waaren bij zich geroepen had, dat
de beide Sipahis hem noch op Skomp:
limiet aangevat en tot digte bij
het fort gebragt hadden, doch dat
zij

zij hem Francisco hadden moeten los
laaten om de Slagen te ontgaan, die zij
toen van de twee Nairos en de fami-
lie en Slaaven van Francisco kreegen
dat hij Francisco daar op over de
limiet geloopen was.

Ten vierden: dat eenige dagen daar
na een fransch Heer Duprat ge-
naamd die van Pondiseeri te koi-
lang aangekomen was, om naar Ma-
he te gaan, een balang van kotje
Francisco gekreegen had en dat het
E: Opperhoofd Rosier aan den Atte-
stant bevolen had, agt roeiers daarop
te geeven. Dat de Attestant daar
op aan den E: Rosier geantwoord
had, dat kotje Francisco een on-
gehoorzame en van Skomp: limiet
geweeken was, dat de Attestant
derhalven geene koelies op zijn vaar-
tuig geven konde, wijl zulx bij den
Edelen Heer Poeverneur bekend
wordende, konde qualijk genoo-
men worden, dat zijn E: dus de

agt

2/

agt koelies zelfs gelieffde te gelasten om
op die Mansjouwte vaaren of den At-
testant expres daar toe te beveelen
wanneer hij de agt roeiers geeven
zoude; dat de E: Rosier toen gere-
pliceerd had, wat heeft de kompenie
veel over de inwooners te zeggen, wilt
gij geen koelies geeven. Het is wel.
Dat dit voorgevallen is in teegen-
woordigheid van den Luitenant de
Paradis en dat kotje Francisco
toen zelfs de koelies buiten Skomp:
limiet bezorgd heeft.

Ten vijfden: dat eenige dagen na
dit geval kotje Francisco van
de kerk komende met eenig in-
landsch musiek door het dorp bin-
nen Skomp: limiet gepasseerd is,
dat de Attestant den anderen dag
aan den E: Rosier gezegd had,
dat het niet goed was, dat diergelij-
ke dingen gebeurde, en de E: Rosier geant-
woord had, daar van geen kennis
te hebben, dat de Attestant

daar

daar op gerepliceerd hebbende, dat hij immers diergelijk buiten voorkennis van zijn E: niet doen konde, de E: Rosier, daarop niets geantwoord had.

Dat dertig dagen daar na Kotje Francisco met eenigen van zijne familie en een Dienaar van den Bisschop weder met musiek binnen de limiet gekomen was, dat de Attestant toen daar van ten eersten aan den E: Rosier kennis gegeeven had, en dat zijn E: toen gerepliceerd had, Ik weet daar niets van, laat hem maar gaan, die Jongen is Jek. Ten Sesden: dat de Attestant den 23e Juli laastleeden van hier te koilang aangekomen zijnde, kotje Francisco aldaar en in zijn huis gevonden en toen vernomen had, dat hij in de maand Juni reeds daar gekomen was, met de bediening van Arajen van wegen den Koning van Trevankoor met de naame van Palpenaden

Wali

Wali Arajen of Groot Arajen van Skompenies limiet, en dat hij ook de eerste vier of vijf dagen een Sipahi van den koning bij zich gehad had. Dat deeze Francisco de eerste is, die als een komp: onderdaan de bediening van Arajen van den koning aanvaard heeft, en dat hij ook als Arajen in Skomp: limiet gewoond en de hoofdgelden en gerechtigheid van Vischnetten enz: ingevorderd heeft en zulx op eigen gezag, daar echter volgens oude gewoonte, wanneer een komp: onderdaan nalatig bleef, in het op brengen van zijne Schatting, de Arajen bij het opperhoofd klagen moest en deeze dan zodanigen onwilligen door den Tolk tot de betaling liet konstringeeren; Dat de Attestant eerst deeze nieuwigheid ziende, vermeend had, dat het opperhoofd daar tegen geprotesteerd, en daar van kennis aan den Edelen Heer Gouverneur gegeeven had, doch ziende, dat dit

gedoente

gedoente bleef voortduuren, daar aan
had beginnen te twijfelen en derhalven
een brief aan den Tolk Truijens
geschreeven en verzocht had, daar van
aan den Edelen Heer Poeverneur ken-
nis te geeven. Dat daar op den 12e
Aug: de ordre te Koilang ontvangen
is, om Kotje Francisco te arrestee-
ren en alle zijne goederen in beslag te
neemen. Dat het E: Opperhoofd
Rosier toen den Attestant bij zich ont-
boden en gezegd had, dat zodanige or-
dre ontvangen was, vraagende, waarom
de Attestant aan zijn E: geen kennis
gegeeven had, dat Kotje Francisco
in de limiet was. Dat de Attestant
geantwoord had, dat reets vijf en twin-
tig dagen voor zijne komste, Kotje
Francisco in de limiet gekomen was
en dat zulx zijn E: niet onbekend konde
weezen, dat indien Kotje Francisco bij des
attestants aanweezen daar gekomen was, hij
niet gemankeerd zoude hebben, daar van
rapport te doen, gelijk hij At-
testant bevoorens twemaal

Gedaan

gedaan had, toen Francisco in de li-
miet gekomen was. Dat het E: Opper-
hoofd toen gerepliceerd had, ik dachte
dat de Edele Heer Kotje Francisco
reets lange vergeeten ~~was~~ had, hoe komt
het, dat zijn Edele weder daar aan ge-
dacht heeft. dat de Attestant toen
weder geantwoord had, dat de Edele
Heer Poeverneur, dit ligt konde weeten
dat immers den 6: Aug: de Laskorijn
Anthoni bij zijn E: was komen kla-
gen, dat Kotje Francisco hem ge-
last had, naar Koilang de Sima
bij den Meelwisaripoekaren te
gaan, om zyne bewijzen daar te vertoo-
nen, dat hij niets schuldig was, en
dat zijn E: deeze Laskorijn toen bij den
Attestant gezonden had, om te vragen
of hij naar Koilang de Sima gaan
moest, of niet, wanneer de Atte-
stant aan den Laskorijn gezegd had,
dat vermits hij een komp: Dienaar
was, het E: Opperhoofd zelfs aan hem
ordre geeven moest, om te gaan of niet,

Dat

Dat de E: Rosier toen geantwoord had,
hij heeft kotje Francisco niet ge
„noemd, doch dat gem: Laskorijn Anto„
„ni geroepen en gevraagd zijnde, deeze
aanstonds verklaard had, dat hij tot drie
maal toe aan den E: Rosier gezegd
had, dat hij door den Groot Aratjen
kotje Francisco gelast was, naar
koilang de Sima te gaan. – Dat de E:
Rosier toen den Attestant gelast had
te verneemen, waar Francisco zich
ophield en waar zijne ballangs, netten
en andere dingen waaren, dat de At„
„testant dien zelfden namiddag om
half drie uur aan den E: Rosier ge-
rapporteerd had, dat Francisco in
zijn huis was, en dat zijne ballangs en
netten binnen de limiet waaren, en dat
hij somtijds bij zijn Schoonmoeder, die
naast hem woonde, ging zitten. dat hij
ook dien dag door zijn Mokadon den
Laskorijn Antoni had laaten roepen,
om hem te vragen waarom hij niet naar
koetsiem de Sima gegaan was. dat

de E:

de E: Rosier daarop geantwoord had, ko-
„tje Francisco heeft van den Samboerdi
veel magt verkreegen, het is „dus niet goed,
hem nu te laaten opvatten, alzo zulx
veel opschudding maaken ~~zoude~~ zal en de
afbreng van levensmiddelen belet ~~zou~~„
~~de~~ worden, laat het blijven tot den
avond, dan kunnen wij hem laaten
opvatten.

Dat den anderen dag of den 13.e de
Attestant naar den E: Rosier willen,
„de gaan ook door een Slaven Jongen
bij zijn E: geroepen was, dat de At„
„testant daar komende de E: Rosier
gevraagd had, zijn de netten van Fran„
„cisco al aan de Strand, dat de Attestant
geantwoord had, dat hij op weg geweest
was om rapport te komen, ~~doen~~ dat
de ballangs en netten reeds daar waa„
„ren en dat Francisco zelve aan
Strand was en daar op een omgekeerde
mansjouw, ~~zat~~, dat de E: Rosier
daarop gerepliceerd had, Ja, ik hebbe
bericht, dat hij te huis, is, doch het is
onmogelijk om hem op te vatten, want

ik

ik weet, dat hij niet gekregen word. hij
weet ook, dat er ordre ~~van~~ aan den Vaan-
drig en ~~van~~ aan uw is, om hem optevatten
en naar Koetsiem te zenden.
Dat de Attestant den 14e Smorgens,
weder bij den E: Rosier geroepen zijnde
~~en~~ hij aan zijn E: gerapporteerd had, dat
Kotje Francisco bij zijn Schoonmoeder
zat, en dat de E: Rosier, daar op gezegd
had, als wij zijne ballangs en netten
arresteeren, zullen wij in duizend onge-
leegenheeden geraaken, eerst moeten
wij hem zelfs hebben, en hij kan niet
dan Savonds opgevat worden; in den
nacht zal mijn Benediktus /: zoon
van Lantjiko en Dienaar van den E:
Rosier:/ mij komen waarschuwen,
wanneer Francisco slaapt, dan zal
ik den Vaandrig laaten weeten om hem
optevatten en in het fort te brengen.
Dat den 15e de Attestant weder bij
den E: Rosier geroepen was, en dat
zijn E: toen ook zodanig gezegd had,
als Sdaags bevoorens.—
Dat den 17e alle de Wallekares bij
den

den Attestant gekomen waaren en een Ola ge-
toond hadden, die de Torrekaren aan hem ge-
schreeven had, behelsende, dat de Palpenawen
Walia Arajen van de limiet geklaagd had,
dat men hem opvatten en in het fort opsluiten
wil, dat de Tolk en eenig volk daar toe zich
gereed houden; dat de Wali Arajen van
den koning aangesteld was, om de Gerechtig-
heeden van de Vasallen van de limiet in-
tevorderen en hij dus niet opgevat konde
worden; dat zoo iets tot zijn laste was,
daarom kennis moest gegeeven worden,
aan hem Torrekaren, dat het dus niet
recht was, om hem in het fort te arresteeren,
dat indien de Tolk door hun behulp hem
arresteerd, zij zulx naderhand van den koning
wel gevoelen zouden. Dat de Attestant hier
van aan den E: Rosier kennis gegeeven
hebbende, zijn E: gezegd had, hij is een stoute
jongen, morgen is het Maandag, laten alle
de Wallekares dan op het rapport komen;
Dat de Attestant Sanderen daags Smor-
gens te zeeven uur met de Wallekares
naar den E: Rosier gegaan was, en toen
ook

ook rapport gedaan had, dat kotje Fran-
„cisco Sdags bevorens met een Sabel in de
hand en noch vier Mooren met Sabels
bij zich in de limiet geweest is, dat de E:
Rosier daarop gezegd had, dat geloof ik
niet en door den Attestant verzeekerd zijn-
„de dat hij hem zelfs gezien had, daar op
niets geantwoord, maar den Vaandrig laaten
roepen en met zijn E: gesprooken en aan den
Attestant gezegd had, kotje Francis-
„co, oefend zijn ampt niet binnen de li-
„miet, maar daar buiten, dat de Atte-
„stant gerepliceerd had, Ja, hij oefend
zulx binnen de limiet, en vorderd de
Gerechtigheeden daar in het geen hij niet
doen mach, de Heer Rosier „weder„ neen
Tolk buiten de limiet, en de Attestant
Ja binnen de limiet. de Wallekares
kunnen dit zelfs getuigen. Dat de
Wallekares gevraagd zijnde, mede ver-
klaard hadden dat Francisco zulx
binnen de limiet dede. dat daar na
de Wallekares gezegd hebbende, dat
het tijd was, dat de netten te huis gaa-
„men

„men, de E: Rosier gelast had, dat hij heenen
konde gaan, en dat de Attestant ook toen
gevraagd hebbende of er iets van zijn E: dienst
was, hij ook zijn afscheid gekreegen had, en
weggegaan was.
Dat de Attestant den 25: Smorgens aan
den E: Rosier gerapporteerd had, dat hij
bericht hadde, dat kotje Francisco
naar de Noord vertrokken was, en zijn
E: gerepliceerd had, mogelijk is hij bij
den Samboerdi gaan klagen, ik weet ook
niet, wat hij groot misdaan heeft, hij
heeft niemand dood geslagen, een Moorde-
naar zal ze niet gezogt worden, de
„tijden zijn thans zoo slecht, „wat macht heeft
de komp: over het volk alhier, de Trevan-
„koor zoekt telkens Meester van deeze
„plaats te worden, heeft de Heer Poever„
„neur geen beeter begrip daar van.
„Wijders verklaard de Attestant, dat hij
gehoord heeft, dat de E: Rosier tweemaal
kotje Francisco ontmoet en eenmaal
met hem gesprooken heeft. Schoon de E:
Rosier dit zoekt te ontkennen, dat
zijn

zijn E. ook wel geweeten heeft, dat hij in het
dorp geweest is; dat de E. Rosier de fa-
milie van Pantjiko zodanig protegeerd,
dat hij voor dezelve alles zal onderneemen,
dat derhalven ook alle zaken te koilang
van tijd tot tijd verwaarloosd worden,
want dat niet de E. Rosier maar de fa-
milie van Pantjiko aldaar regeerd. —

Dat zeder niets voorgevallen is, dat den
29e ordre ontvangen zijnde, dat de Vaandrig
ende Attestant naar koetsiem moesten
komen, zij beiden den 30e vertrokken en ges-
teren hier aangekomen zijn.

Eindigende de Attestant deeze zijne
gegeevene en verleende verklaring met
betuiging dezelve te behelsen de zuivere
en oprechte waarheid, geevende voor
reeden van weetenschap als in den text;
overzulx bereid blijvende het geatte-
steerde des noods nader met Eede
te sterken.

Aldus Gedaan ende Geattesteerd
binnen de Stad koetsiem, ter sekretarije van
polietsie, ten dage, maand en Jaare
voormeld, in prezentsie van

Frans

Frans Hendrik Schuurman en
Carel van Leeuwen, klerken
als Getuigen. —

Salv. Roz. Netto

Opprezent
H. Schuurman

Ja mijn Kennis.
Arnold Lunel
Eg. Klerk

C. D. Leeuwen

1/

Heeden den 3e September 1788.

komparerde voor mij Ar-
noldus Lunel, eerste Gezwo-
rene klerk alhier, prezent
de natenoemene Getuigen,
de Vaandrig d.e. Manhaften
Frederik Treyter, be-
scheiden te Koilang, thans in
loco, dewelke tot voorstand
der waarheid en ter geeerd re-
quisit van den Weledelen,
Grootachtbaaren Heer Jo-
han Gerard van Angel-
beek, Raad extra ordinair
van Nederlands Indien,
mitsgaders Goeverneur en
Direkteur deezer kuste
Malabaar, bekende en ver-
klaarde waar en waarachtig
te zijn:

Dat in het Jaar 1784. door
den Heer Goeverneur, van
Koilang, verscheidene Moe-
quas ontboden waaren,

wegens

wegens klachten van de Moen-
doekares over hen lieden, die
te Koetsiem onderzocht
wierden, dat onder de Be-
schuldigden ook geweest
is eene Kotje Francis-
co, dat het E: Opperhoofd
Rosier alle dezelven gezon-
den had, behalven gem:
kotje Francisco, voorgee-
vende dat hij naar het ge-
bergte gegaan was, om
balken aftebrengen, doch
dat de Attestant vermeend,
dat hij niet naar het ge-
bergte geweest is, maar
zich te Koilang Schuil
gehouden heeft, alzo de
Attestant die te dier tijd
mede naar Koetsiem
ontboden en vijftien dagen
uitgeweest is, terug geko-
men zijnde, hem Kotje
Francisco daar gezien

en

en niet gehoord heeft, dat hij
balken van boven aange-
bragt had. Dat deeze
kotje Francisco in de
maand Januari 1787.
ook naar Koetsiem ont-
boden was, en dat toen
van Koilang geantwoord
was, dat hij naar Bada-
kentale gegaan was, dat
de Attestant den brief
die dit antwoord behelsde,
met het E: Opperhoofd
tezaamen geteekend hadde
alzo hij zulx toen niet
beter hadde geweeten, maar
dat de Attestant dien
zelfden dag ontdekt heb-
bende, dat Kotje Fran-
cisco niet naar Bada-
kentale gegaan was, maar
zich te Koilang en in
Skomp: limiet Schuil
hield, bij het E: Opper-

hoofd

hoofd Rosier gegaan
was en gezegd had, dat
hij Attestant gehoord
had, dat kotje Francis-
co in de limiet was.—
dat d.E. Rosier ge-
antwoord had, dat is zo
niet, dat de Atte-
stant gerepliceerd
hebbende, dat hij in de
kerk van Moedakal
zoude weezen, d.E. Ro-
sier zijn E.s Ordonnans
daar naar toe gezonden
had, en dat deeze terug
komende gerapporteerd
had, dat de Pater Vigair
gezegd hadde, dat hij
daar geweest maar wee-
der weggegaan was. Dat
deeze Francisco zich
toen bij den Bisschop
verscholen gehouden had, dat de
Attestant

Attestant vermeend ~~had~~ dat de E.
Rosier dit zeer wel zal ge-
weeten hebben, want dat
Francisco toen bij den
Bisschop voor Geweldiger
geageerd heeft en te dier
tijd een Dienaar van den
Pater Fre Eugenius,
die digte bij het huis van
den Bisschop gekoomen
was, opgevat en in de
tronk geslooten heeft, het
geen toen bij een ider en
dus ook zonder twijfel
bij den E. Rosier be-
kend geweest is.
Dat na eenige dagen eeni-
ge Nairos, bij den toenmaa-
ligen Tolk Rodrigues
gekomen waaren en naar
kotje Francisco gevraagd
hadden, om hem naar den
koning te brengen, dat
de Tolk aan die Nairos
gezegd

gezegd had, dat kotje Fran,
„cisco in de limiet niet
was; Dat de Attestant
van dit alles aan den Ede,
len Heer Poevernaur
kennis gegeeven had, bij
een brief van den 22e Ja,
„nuari 1787: en daar bij
„ook gemeld had, dat in
de maand Aug: of
September 1786: toen de
koning van Trevankoor
naar Koetsiem gegaan
was, eenige Nairos, voorm:
kotje Francisco had,
„den willen opvatten,
maar dat de E. Rosier
hem toen verschoolen had
in een van zijn E. tuinen
aan de Strand. Dat in
de maand Mai 1787:
kotje Francisco van
den koning van Trevan:
koor, waar naar toe hij
gegaan

gegaan was, terug gekoo,
„men weezende, de At,
„testant bij den E. Rosier
gegaan was en gezegd had,
dat er een ordre van Koet,
„siem lag, om kotje Fran,
„cisco optevatten en naar
derwaards tezenden, dat
zulx geschieden konde,
wijl hij weder in de limiet
was, dat de E. Rosier
geantwoord had, de Edele
Heer heeft niet geschree,
„ven, om kotje Francis,
„co als hij in de limiet
komt naar Koetsiem
tezenden; die orders zijn
al lange vergeeten, het
is uw bedrijf, uw woeld
altoos over zaaken die vr
niet afgevraagd worden.
ik weet niet wat de
Moequas uw voor quaad
gedaan of in den weg geleegd
hebben.

hebben.

Dat in de maand Juli 1787. bij een brief van den 9e dier maand, de Attestant van den Heer Goeverneur ordre ontvangen had om kotje Francisco optevatten en naar koetsiem tezenden, dat de Attestant daar op ten eersten aan den Tolk Salvador Rodrigues Netto die toen van koetsiem gekomen was, gezegd had, wanneer kotje Francisco bij hem quam, zulx den Attestant stil te laaten weeten, dat de Tolk ook den anderen dag bericht gezonden had, dat kotje Francisco aan de Strand was, en dat de Attestant toen twee Sipahis zonder wapens uitgezonden had om hem optevatten,

doch

doch het ander volk gereed gehouden had, om de twee Sipahis bij te springen als het nodig weezen mogte. dat deeze twee Sipahis kotje Francisco ook hadden gevat, maar, dat op het gerucht dat hij maakte, verscheidene Nairos met messen en ook eenige Moequas hem van de Sipahis afgenoomen en over de limiet gebragt hadden. Dat de Attestant gewapend volk zoude gezonden hebben om hem optevatten, maar zulx niet gedaan had om dat dan de E. Rosier die deezen kotje Francisco en zijne familie in alle opzichten protegeerde, daar achter gekoomen zoude zijn en den toeleg verijdeld

hebben

hebben, behalven dat het te
groote ophef gemaakt zoude
hebben en daar door kotje
Francisco die wel wist
dat op hem gepast wierd,
weggelopen zoude zijn, zon-
der dat de Attestant
echter had kunnen den-
ken, dat de Nairos en
zelfs de Moequas ~~de~~
de assurantsie zouden ge-
had hebben om kompe-
nies Sipahis in de limiet
aantetasten en kotje
Francisco van hen af-
teneemen. Dat de atte-
stant na dit geval bij
den E. Rosier gegaan
was en den brief overge-
geeven had, die aan zijn
E: en den Attestant
zaamen gericht was, en
meede ordre beheelde,
om kotje Francisco
optevatten

optevatten. dat de Atte-
stant toen ook geklaagd
had over het slecht bestier
van zijn E:, waar door de
inwooners zoo assurant
waaren, dat zij komp.s
dienaaren durfden aantas-
ten. Dat de E. Rosier
daar op alleen geantwoord
had, hadde ik den brief
vroeger gehad, ik zoude
hem geleeverd hebben, ik
hebbe geene ordre gehad
om hem met geweld op-
tevatten
Dat in die zelve maand
of op den 23, wanneer de
Attestant het kommando
aan den Luitenant de
Paradis overgaf, hij aan dee-
zen in prezentsie van den
E. Rosier gezegd had,
dat er ordre lag, wanneer
de Moequa kotje Fran-
cisco

cisco in de limiet quam,
hem op te vatten en naar
koetsiem te zenden. Dat
daar over verder gesproe-
ken zynde O.E. Rosier
aan den Attestant ge-
zegd had, Ja had uw
kotje Francisco al ge-
kreegen, wat zoude uw
met hem gedaan hebben,
uw had hem tot aan de
rivier gebragt en dan had-
den wel tweehonderd
Nairos hem van uw
afgenoomen, wat zoude
uw met uwe Sipahis
dan uitgevoerd hebben,
daar door had dan een
heelen oorlog kunnen
ontstaan en de Heer Goe-
verneur had mij dan ge-
vraagd, waarom ik niet
wijzer geweest was en
zulx zoo maar toegelaten
had.

had. Dat kotje Fran-
cisco zeder toen de Luite-
nant Paradis kom-
mandant was, eens met
musiek in de limiet
gekomen en daar na naar
de Noord gegaan was bij
den Minister van den
koning van Trevankoor
Sambradi Pulle; Dat
hij in de maand Juni dee-
zes jaars van de Noord
terug gekomen was met
den naame van Arajen
van de limiet, dat de At-
testant dit naderhand
vernomen hebbende en
wijl daar bij gezegd wierd,
dat zulx met voorken-
nis van den Edelen Heer
Goeverneur was, de Atte-
stant hem niet had laa-
ten opvatten maar eerst
bij brief van den 3: Aug:
daar

daar van aan Zijn Ed:
kennis gegeeven had; dat
toen bij brief van den 9e
dier maand naar Koi-
lang ordre gezonden was
om hem kotje Francis-
co te arresteeren en alle
Zijne goederen in beslag
te neemen; dat de E:
Rosier deeze ordre ont-
vangen hebbende, den
Attestant en den Tolk
bij zich ontboden en den
brief aan den Attestant
overgegeeven en gezegd had
wij hebben ordre om ko-
tje Francisco te ar-
resteeren en alle zijne goe-
deren en tuinen in be-
slag te neemen. dat de
Attestant toen verzocht
had, dat aan die ordre
nu mogte voldaan en
kotje Francisco ge-
roepen

roepen worden, dat de E:
Rosier geantwoord had,
laat ik hem roepen, hij
zal in het fort niet koo-
men. dat de Attestant
toen gevraagd had, of de
Onderdaanen dan niet
obedieeren moesten de
orders die Zijn E: als Op-
perhoofd gaf, dat de E:
Rosier geantwoord had,
neen, hij zal niet in het
fort komen, dat de At-
testant toen gezegd had,
laat hem in uw tuin
komen eeven of Vwd hem
spreeken moet, dan
heeft hij geen argwaan
ik zal mij met gewapend
volk gereed houden, om
hem ten eersten te ar-
resteeren, dat de E:
Rosier toen geantwoord
had, uwd zal hem niet
krijgen

krijgen, hij zal een groot
leeven maaken, de Moe,
quas zullen dan bijmal,
kander koomen en dan
zullen er ongelukken
gebeuren. Dat intus,
schen de Tolk daar geko,
men zijnde, de Atte,
stant aan hem gevraagd
had, of hij niet konde
verneemen waar Kotje
Francisco 's nachts sliep.
dat de Tolk geantwoord
had, ik hebbe niemand,
het opperhoofd heeft daar
toe de beste gelegenheid
en daar koomen dagelijx
menschen bij zijn E. die
met Francisco ver,
keeren. Dat de E. Rosier
toen gezegd had, dat hij
een Man bij nacht zoude
uitzenden om te vernee,
men in wat huis dat
hij

hij sliep, dat de Attestant
den geheelen nacht zich
gereed gehouden en het
winket open gelaaten
had, op dat de persoon
die het opperhoofd uitge
zonden had, hem konde
komen waarschuwen,
doch dat niemand ge
komen was, dat de
Attestant zelfs niet
wel had kunnen naar
buiten gaan, zonder zee
ker te weeten waar
kotje Francisco was,
alzo zulx te vergeefsch
geweest zoude zijn, wijl
de Attestant wel wist
dat hij niet altoos in een
en het zelfde huis sliep
maar dan bij zijn schoon
moeder en dan bij zijn
Swager, en dat deeze
huizen alle binnen een
muur

muur ingeslooten zijn.
Dat den anderen mor-
gen de Tolk aan den
Attestant verhaald had,
dat de E. Rosier zijn
Dienaar Benediktus
/: zoon van Pantjiko en
neef van kotje Fran-
cisco:/ uitgezonden had,
en dat deeze was komen
rapport doen, dat Fran-
cisco met hem Savonds
naar de kerk gegaan
was, maar dat hij in
het terug komen, hem
digt bij de limiet ge-
mist had; dat de At-
testant toen wel gedagt
had, dat Benediktus
niet gezonden was,
om Francisco te be-
spieden maar wel om
hem van wegen den E.
Rosier te waarschuwen

en

en dat, de Attestant
daar op naar de Heer
Rosier gegaan was, die
toen aan den Attestant
gezegd had, kotje Fran-
cisco heeft reeds tijding
dat er ordre is om hem
aptevatten; dat de At-
testant toen verzocht
had, dat wijl hij zich
schuil hield, ten min-
sten de ballangs en
visch netten van kotje
Francisco mogten in
het fort gebragt en
zijne huizen en tuinen
gearresteerd worden.
dat de E. Rosier
toen geantwoord had,
dat hij eerst hem zelfs
moest hebben, en dat
hij zulx eerst aan den
Ed. Heer Gouverneur

schrijven

Schrijven zoude.
Dat op den 18. Aug.
wanneer de Attestant
bij den E. Rosier was,
zijn E. gezegd had, dat
kotje Francisco met
noch vier Mooren
met Sabels in de li,
miet geweest was.
zeggende voorts of ik
of uwe hem al eens te ge
moet quam, zoude
wij hem niets kunnen
doen, uwe kan geene
Sipahis meede in de Sak
dragen en hij zal niet
staan blijven tot uwe
Sipais komen, al schoon
dat wij hem in arrest
hadden, dan zoude het
een oproer geeven en de
ze zouden ons niets in
de limiet laaten pas.
seeren

6.

seeren, tot zo lange wij
hem weder largeerden,
het is Konings volk,
daarom was het beter
dat de Ed: Heer Poeroo.
neut aan den Konning
daar over Schreef.
Dat bij die geleegen.
heid de Tolk met eeni.
ge Wallekares bij den
E. Rosier gekomen
was en te kennen ge.
geeven had, dat de
Torrekaren aan de
Wallekares een dla
geschreeven had, over de
tijding, dat kotje
Francisco zoude
opgevat worden, dat
daar na de Tolk
weggegaan zijnde
de E. Rosier aan
den Attestant gezegd
had

had, al wilde uwe de
ballangs binnen brengen
hoe zal uwe dat doen,
geen wallekaren of
andere Moequa zal
er een hand aan willen
slaan.
Wijders verklaard de
Attestant dat hij op
den 25. Aug: j.l. heeden
bij den E. Rosier op
't rapport gegaan zijnde,
zijn E. gezegd had, dat
kotje Francisco naar
de noord was gegaan,
om zeeker bij Sam,
boerdi Pulle te klagen
en dat dit een groot
aproer in de limiet ma-
ken zal, „dat de Attestant
daar op niets geantwoord
had, maar dat hij wel
weet dat de E. Rosier
deeze

deeze en diergelijke rec-
denen meer, ook met
het volk van den ko-
ning voerd, waardoor
hij toond, dat hij bang
is, en waar door een
ieder der onderdaanen
geliegen Eeid gegeeven
word om hunne
klagten direkt bij
den koning te brengen
en de komp: voorlij
te gaan. Dat de E.
Rosier de inwooners
van de limiet, „altoos Konings
volk noemd, dat de
Attestant over dit
zeggen aan zijn E.
eens gevraagd had,
waarom dat het
konings volk is,
of het was om dat
Z. Ed.

het volk hoofdgeld be-
taalde, dat dit in de
limiet zelfs konde ge-
vraagd worden, zonder
dat het noodig was,
dat een Naier of
iemand anders van
wegen den Koning
daarom in de limiet
kwam, doch dat de
E. ~~Heer~~ Rosier daar
op niets geantwoord
had.

Voorts verklaard de
Attestant dat zo
lange de E. ~~Heer~~ Ro-
sier opperhoofdblijft
Skonings volk altoos
in de limiet heerschen
zal en dat de fami-
lie van Pantjiko
altoos haare klachten
over

over den een of ander en
bij den koning brachten,
waar door gedúúrig
boetens gevorderd
wierd, dat Sdags voor
des Attestants vertrek
de E. Rosier aan hem
gezegd had, het is
noch gaed dat úwe niet
gewapend naar buiten
gegaan is om hem op-
tevatten, want dat
zoude een oproer in
het dorp gemaakt
hebben en alle levens-
middelen zouden ons
afgesneden geworden
zijn. dat de Attestant
geantwoord had, wij
hebben immers geen
oorlog en zijn geen
vijanden, en de Ed. Heer
zoude

zoude aan ons dan die
orders niet gegeeven
hebben, dat de E. Rosier
toen gezegt had, Ja,
de koning zocht Mee-
ster te worden en de Ed.
Heer Heeft.er geen begrip
van.
Laastelijk verhaald
de Attestant dat de
E. Rosier ~~ontkend~~
zegt, niet geweeten
te hebben dat kotje
Francisco in de li-
„miet was, maar
„dat de Attestant
van het tegendeel
verzeekerd is en dat
hij ook van den Tolk
gehoord heeft dat
de E. Rosier hem
kotje Francisco
twee

tweemaal gezien en
eens met hem gespro-
ken heeft. Dat ook
de E. Rosier zich door
de familie van
Pantjiko geheel laat
regeeren, dat daarom
ook die familie
te koilang alles
quaads doed, en dat
de E. Rosier alles
wat in zijn vermogen
is, altoos zal doen
om die familie te
beschermen.—
Eindigende de Attestant
deeze zijne gegeevene en
verleende verklaring met
betuiging dezelve te be-
helsen de zuivere en op-
„rechte waarheid, geeven-
„de voor reeden van wee-
„tenschap

tenschap als in den text,
overzulx bereid blijvende
het geattesteerde des noods
nader met Eede te sterken.—

Aldus gedaan ende geat-
testeerd binnen de Stad
Koetsiem ter Sekretarije
van Politie, ten dage,
maand en Jaare voor-
meld, in prezentsie
van Frans Hen-
drik Schuurman
en Carel van Leeuwen
klerken als Getuigen

Onsprezent
F. H. Schuurman
C. J. v. Leeuwen

Jr. H. Huijter

In mijnen kennis
Arnold Lunel
Eg. klerk.

1/

Heden den 4 September 1788
kompareerde voor mij
Arnoldus Lunel, eerste
gezworene klerk alhier
prezent de natenoemene
getuigen de E. Manhaften
Luitenant Jean Cras-
tagner de Paradis
dewelke tot voorstand
der waarheid en ter geeerd
requisit van den Welede-
len Prootachtbaaren Heer
Johan Gerard van
Angelbeek Raad ex-
tra ordinair van Neder-
lands Indien, mitsga-
ders Gouverneur en Di-
rekteur dezer kuste
Malabaar, bekende
en verklaarde waar
en waarachtig te zijn:
Dat toen de Attestant
in de maand Juli 1787
te Koilang het komman-
do van den Vaan-
dig

voorbij gegaan was, zich
ook aan die ordre niet
gestoord had.
Dat eens de Attestant
bij den Pater Vigair
op het middagmaal
geweest zijnde, door
deezen Pater en noch
een anderen Pater
naar huis gebragt is
met eenig inlandsch
musiek, dat kotje
Francisko bij den
Pater geweest zijnde,
ook onder de musi-
kanten meede gegaan
is, dat zij het huis
van Teresia (: vrouw
van Pantjiko :) voorbij
gaande gehoord hadden
dat de E. Rosier daar
was, en dus met het
musiek daar binnen
gegaan

gegaan waaren, dat
kotje Francisco bij
die gelegenheid daar
wel twee uuren lang
voor de E. Rosier ge-
danst heeft; Dat de E.
Rosier onder dit dan-
sen op kotje Fran-
cisco wijzende aan den
Attestant gezegd had,
daar is de Man die
door den Ed. Heer Pre-
verneur, zoo onrecht-
vaardig vervolgd en
geruineerd word, daar
hij geen de minste
quaad gedaan heeft,
het is mij lief dat dee-
ze Man de Sipahis
die hem hebben willen
opvatten en ook den
vaandrig beschaamd
gemaakt

~~vaandrig~~ beschaamd
gemaakt heeft, betui-
gende de Attestant
verder, dat de E. Ro-
sier deeze uitdruk-
kingen meermaalen
herhaald heeft, tel-
kens als de Attestant
de E. Rosier over de or-
dre om kotje Fran-
cisco optevatten gespro-
ken heeft en dat hij
dit ook meest aan al-
len die koilang passeer-
den op dezelfde wijze
verhaald heeft, zelfs
aan den Franschen Heer
Duprat die van
Pondicheri quam
en koilang passeerde
om naar Mahe te
gaan.
Dat hij deeze gelegenheid
kotje

kotje Francisco een
Mansjouw aan den Heer Du-
prat bezorgd had en
met hem naar Mahe
had willen gaan, maar
hoorende dat de Heer
Duprat koetsiem
aandoen wilde, daar
van afgezien had; Dat
de Attestant toen bij
den Heer Rosier zijnde
gehoord ~~heeft~~ had, dat zijn
E. met den Tolk over
het ~~[illegible]~~ geven van roeiers op die
mansjouw gesprooken
~~heeft~~ heeft, doch dat de At-
testant daar niet veel
opgelet ~~heeft~~ had, maar
dat de E. Rosier aan
den Attestant verhaald
had, dat de Tolk
gezegd had, dat hij
geen roeiers konde
geeven op een vaartuig
van kotje Francisco,
die

die aan de bevelen van
Zynen Gebieder Ongehoor-
zaam en uit Zyn Ed.s
gebied geweeken was,
maar dat hij het eer-
ter doen zoude, zoo de
E. Rosier hem daar
toe expresseerder
geeven wilde;
Dat de Attestant
verscheide keeren,
aan den Talk Sal,
vador gevraagd had,
of hij ook eenige or-
dre hadde om kotje
Francisco optevat-
ten, doch dat deeze
geantwoord had van
neen, dat de Atte-
stant gerepliceerd
had, daar is een
ordre aan den vorigen
Kommandt

3/

Kommandant, maar
het Opperhoofd zegt
mij dat die mij niet
aangaat, ik wilde
dat ik nu ordre kreeg,
ik zoude hem wel
opvatten en zenden,
dat de Talk toen
geantwoord had, als
het Opperhoofd wil,
kan hij hem alle dagen
laaten opvatten, maar
hij wil het niet
doen en verschoond
hem. —
Eindigende de Attestant
deeze zyne gegeevene en
verleende verklaring, met
betuiging dezelve te behelsen
de zuivere en oprechte
waarheid, geevende voor
reeden van weetenschap
als in den text, over,
zulx

Zulx bereid blijvende Eet-
geattesteerde des noods,
nader met eede te
Sterken.

Aldus Gedaan ende Geatte-
steerd binnen de Stad
Koetsiem ter Sekretary
van Polietsie, ten dage,
maand en Jaare voor-
meld, in prezentsie
van Frans Hen-
drik Schuurman
en Cazel van Leeuwen
klerken als Getuigen.—

/: J. L. Chasteigner De Paradis :/

Ons prezent
F. H. Schuurman
C. J. v. Leeuwen

In mijn. kennis.
Arnold Lunel
Eg. Kent.

Heeden den 23e September 1788.
kompareerde voor mij Ar-
noldus Lunel, pl. Sekretaris
van Politie alhier, pre-
zent de natenoemene Ge-
tuigen, de Malabaarsche
Christen Paulo Domingo
in de wandeling Jantje
genaamd Tuinis ~~gent.~~, bij den weledelen
Grootachtbaaren Heer
Johan Gerard van An-
gelbeek, Raad extra ordi-
nair van Nederlands In-
dien Gouverneur en Direk-
teur van de kuste Mala-
baar, dewelke tot voor-
stand der waarheid en ter
geeerd requisit van zijn
weled: Grootachtb: bekende
en verklaarde waar en
waarachtig te weeten, dat
op den 11e dezer Savonds
de Attestant met een
Poeliasche koeli gegaan
was

was naar Tjakengatti
om mist voor de thuin
te haalen, dat zij beide
een Smal pad gepasseerd
zijnde, daar wat van
daan een huis van een
Hoofd der Sjegos stond,
dat toen het hoofd van
de Sjegos buiten koomen,
de gevraagd had wie die
Man was, die de Atte,
stant bij zich had, dat
de Attestant geant,
woord hebbende, dat hij
een Poelia was, deeze
weeder gerepliceerd
had, wat hebt gij ge,
daan, die Man mag
mijn huis niet passee,
ren, die is nu ontrei,
nigt en ik moet nu
dierwegen onkosten doen,

des

des gij mij vijfhonderd
fanems moet betaalen.
dat de Attestant geant,
woord had, dat hij niet
zoude betaalen en dat
hij ver genoeg van zijn
huis ~~en~~ op het pad ge,
passeerd ~~maar~~ en zijn huis
niet aangeraakt had.
dat het hoofd van de Sje,
gos daar na niet had
willen luisteren maar den
Poelia door vier andere
Sjegos had laaten vast,
houden; dat de Attestant
toen gegaan was om een
vaier te roepen en te
vraagen of de Poelia
dat pad niet had moo,
gen passeeren, dat de
Attestant een vaier
gebragt had en dat deeze

toen

toen de verte van Eet
pad tot aan het huis ge-
meeten hebbende, verklaard
had, dat de Poelia daar mogte
passeeren; dat de Atte-
stant toen naar Eet hoofd
van de Sjegos gevraagd
hebbende, zijn vrouw ge-
zegd had, dat hij den
~~Sjego~~ Poelia naar een Rasia,
door Mandela Modeli
genaamd gebragt had,
dat de Attestant daar
naar toe gegaan zijnde
Mandela Madeli ge-
zegd had, ik hebbe den
Poelia naar Eet Hof
gezonden, blijft gij zoo
lange hier, ik zal hem
laaten terug brengen.
Dat een kleene tijd daar
na Eet hoofd vande
Sjegos

Sjegos daar gekoomen was,
dat Mandela Modeli
toen aan hem gevraagd
had, of zijn huis door
een Poelia ontreinigt
was, dat deeze Ja-
geantwoord hebbende,
de Attestant verzocht
had iemand te zenden
om te zien of Eet huis
van Eet hoofd der
Sjegos konde ontreinigd
worden met door Eet
daar voor leggend pad
te gaan. dat Mandala
Modeli daar op een
vaier daar naar toe
gezonden en deeze te
rug komende gezegd
had, dat Eet huis niet
ontreinigd was, dat
Eet

het Hoofd van de Sje-
gos geantwoord had, dat
zijn huis ontreinigd
was en dat de Naier
zulx niet wel opgaf.
dat de Attestant daar
op verzocht had een
andere Naier met
het Hoofd van de Sje-
gos daar naar toe te
zenden om de distantsie
van het pad tot aan
het huis te meeten.—
dat dienvolgende de
Attestant met een
andere Naier, het
hoofd der Sjegos en
noch zeven of agt
Sjegos derwaards ge-
gaan was en die distantsie
met

met een touw gemeeten
had, dat toen bevonden
was, dat het huis drie
en veertig voeten van
het pad af lag, dat daar
van aan Mandala
Modeli bericht gedaan
zijnde, hij gezegd had,
het Hoofd der Sjegos
denkt nu dat zijn huis
ontreinigd is, hij moet
nu onkosten doen, dus
moet gij vier en
Sestig fanems betaalen,
dat bij die geleegenheid
een Namboeri daar
bij gekoomen was en
dit aanhoorende aan
Mandala Modeli
gezegd had, waarom
maakt gij daar over
zoo veel omstandig-
heid

Eed, een Poelia mag een
Sjegd tot op 30. voet na-
deren en de distantsie
van het pad tot aan
het huis is drie en
veertig; dus is het huis
niet ontreinigd; dat
Mandela modeli
toen aan den Attestant
gezegd had, goed be-
taald gij maar twee
en dertig Panems, dat
de Attestant gewei-
gerd had, te betaalen
en dat Mandela
modeli geantwoord
had, het is reeds savonds
ses uur, kom morgen
weder hier, ik zal
naar den Kaziakaar
schrijven en de zaak
~~doen~~ dan afmaaken. dat de
Attestant

Attestant toen gehoord
hebbende, dat de Poe-
lia tot aan de knien
in het water gezet
was en zoo staan
blijven moest, aan een
Christen verzocht had
voor den Poelia te
willen instaan, om
hem den anderen dag
weder te leeveren en
hem zo lange in zijn
huis te neemen, dat de
Christen dit ook gedaan
had.

Dat de Attestant daar
op naar huis gegaan
zijnde, bij den Edelen
Heer Gouverneur
geroepen was, en toen
aan zijn weledelen Groot
achtb: het voorenstaan-
de verhaald had. dat
zijn

zijn Edele daarop aan den
Attestant gelast had bij
Skomp: koopman Anta
Sitti tegaan en hem te
zeggen dat hij aan de ka-
riakaar moest laaten
weeten om den Poelia te
laageeren. — Dat de
Attestant beeziggheeden
gehad hebbende niet naar
Anta Sitti gegaan was
en dat den 15: hij bij den
Edelen Heer Poeverneur
geroepen en gevraagd was
of de zaak van den Poelia
al afgedaan was; dat
de Attestant neen ge-
antwoord hebbende, zijn
weled: Prossaeck An-
ta Sitti daarover ge-
reprocheerd had; dat
een kleene tijd daar
na de Adjudant
bij den Edelen Heer Poe-
verneur

verneur gekomen zijnde,
zijn Ed: den Attestant ge-
last had, het huis van
Mandela Modeli
aantewijzen, dat de At-
testant met den Adju-
dant en een korporaal
en Ses Soldaaten naar
Mandela Modeli ge-
gaan was en hem aan-
geweezen had, dat de
Adjudant hem toen
geroepen had om meede
tegaan bij den Ed: Heer
Poeverneur, dat Man-
dela Modeli eerst
daar tegen geweest doch
naderhand meede ge-
gaan was; dat bij de
poort van de tuin
van den Edelen Heer
Poeverneur gekomen
zijnde, de Adjudant
aan

aan Mandelamodeli
gezegd had den Sabel
dien hij bij zich droeg
aan zijn eigen volk afte-
geeven, alzo hij niet
gewapend voor den
Heer Goeverneur
komen mogt, dat
Mandalamodeli
eerst zulx niet heeft
willen doen maar op
het herhaald zeggen
van den Adjudant
dat zulx gebruik-
lijk was den Sabel
aan zijn volk af-
gegeeven had en ~~wee~~
~~der~~ naar binnen
gegaan was, dat
de Edele Heer Goe-
verneur met
hem

hem gesprooken hebben
de hij weder gelar-
geerd en naar zijn
huis gegaan was. —
Eindigende de At-
testant enz.

Aldus gedaan ende
gepasseerd binnen
de Stad Koetsiem,
ten dage, maand en
jaare voorm. in
prezentie van
Cornelis Dirk
Swabe en Fran-
çois Martensz
klerken als getuigen

Ons prezent
[illegible]
[illegible] Swabe
[illegible]
Fran Martensz

In mijn kennis
Arnold Lund
pr. Secret.

Heeden den 27 September 1788.

Kompareerde voor mij Jakobus Adrianus Eversdijck Eerste gezw klerk van polietsie alhier, prezent de natenoemene getuige, de Zoon van den Christen Mokkua Bat„ Jaan gent Tiogo woonachtig te Zellaanen, dewelke tot voorstand der waarheid, bekende en verklaarde waar en waar„ achtig te Zijn: Dat nu omtrend vijftien „ daagen geleeden twee Nairossen van den Kouing van Koetsiem, waar van de eene een Masapadikaaren (of een die„ naar van den Kanarijn Nagendra Moedelpoedikaaren (of invorderaar van de gerechtigheeden, van de tuinen en Landerijen was: in de tuin van gem. Zijn Attestants vader waren gekoo„ men en naden Zelven gevraagd hadde, dat hij Attestant hen geantwoord had dat gem. Zijn vader was uitge„ gaan; dat gem. beide nairossen daarop

de

de pompoenen die in de tuin groeide alte-
maal afplukte, waarop hij Attestant
hen vroeg om wat reeden zij zulx dee-
den, dat daarop door hen wierd ge-
antwoord dat de Moedelpoedikaaren
dezelve benoodigt was, dat hij hen
Attestant geantwoord had dat die zelfs
zoude afplukken en bezorgen, doch dat
op dit gezegde van hem Attestant meerm.
Masapadikaaren met een stok die in de
hand had hem Attestant heeft geslaa-
gen en gescholden, ook een pompoen meede
genoomen

Eindigende de Attestant deeze zijne gegee-
vene en verleende verklaaring, met be-
tuiging dezelve te behelzen de zuivere
en oprechte waarheid geevende voor reeden
van weetenschap als in den text.

Aldus Gedaan ende Gepasseerd
binnen de stad Koelsiem, ten dage maand
en jaare voormeld in prezentsie van

Cornelis

Cornelis Dirk Swabe en François
Martensz klerken als getuigen.

dit kruisje de Attestant — is door zelfs gesteld

Ons Gezeend
Dirk Swaben
Fran Martensz

In mijn kennis
J. A. Everdijck
E. g. klerk

Vr. de vertaaling
J. M. Kruijen

Heeden den 26.e September 1788
kompareerde voor mij Jacobus
Adrianus Eversdijck, eerste ge-
zwoore klerk van politie alhier,
/: prezent de natenoemene getuigen :/
de Christen Mokkua Kotjo Batjian
woonachtig te Sellamen, dewelke
tot voorstand der waarheid beken-
de en verklaarde waar en waar-
achtig te zijn: Dat nu eenige
tijd geleeden twee Nairossen de
eene een Anikaar of Mallabaarse
soldaat en de andere een gemeene te
order van den Kanarijn Nagendra
Moedelpoedikaar van den Koning
van Koetsiem /: of de invorderaar
van de gerechtigheeden der thuinen
en Landerijen :/ omtrend drie uuren in
middags in zijn thuin kwamen, dat
hij Attestant toen in slaap was, doch
dat door een schoop die een van de
beide Nairos hem attestand gaf
wakker wordende, door hen onder
het uiten van veele Scheldwoorden
gevraagd wierd of hij Attestant
niet gehoord had dat zij hem ge-
spen hadden, onder welke woorden
wisseling zij hem attestand weder

een

een Schop in het gezicht gaaven en
buiten Sleepten, dat hij hen lieden
toen gevraagd had wat haar begeer-
te was, Zij hem daar op antwoorden
gij moet tot gebruik van den Moe-
delpoedekaaren de boontjes die
gij in de thuin hebt terstond geeven,
dat hij hen Attestand daar op antwoorde
dat dezelve noch heel klein waaren
en niet kost afplukken wijl die moch-
ten blijven om Zaat te geeven, doch
dat gem.e Nairos dezelve met geweld
hebben afgeplukt en in een mand ge-
daan, aan hem attestand toen Zeggende
dat de Modelpoedekaaren aan het Hof
van Sellaanen was en hij most meede
gaan, gelijk hij attestand ook gedaan
heeft, doch dat aan de noordzijde van
gem.e Hof koomende zij teegen hem
attestand Zeijde dat weder kost na
huis gaan, maar dat hij attestand hen
geantwoord had dat wijl Zij hem
meede hadden genoomen om bij gem.e
Moedelpoedekaaren te brengen nu
ook begeerde meede te gaan, doch dat
zij toen hem attestand met slaan en
stooten van daar hebben weggejaagt

en

en hun Sweegs gegaan.
Eindigende de Attestand deeze Zijne
gegeevene en verleende verklaaring
met betuiging dezelve te behelsende
Zuivere en oprechte waarheid geevende
voor reeden van wetenschap als in
den test:

Aldus Gedaan, en de Gepasseerd,
binnende Stad Koetsiem, tendage,
maand en jaare voormeld, in prezent-
sie van Cornelis Dirk Swabe
en François Martens Z., klerken
als getuigen.

Ons Prezent
C. D. Swabe
Fran.s Martens Z.

dit kruisje Attestant | † | door den zelfs gesteld.

In mijn kennis
J. A. Everdijck
E.g. klerk

Voor de verstaating
J. W. Pruijen

Heeden den 10 December 1788.

Kompareerde voor mij Jacobus Adrianus Eversdijck, boekhouder en Eerste klerk van polietsie deezes mallabaarschen Goevernements prezent de natenoemene getuigen, de maleidsche mattroozen Wiram en Itam beide van Soerabaija en kelek van pokalawa beschei-den geweest zijnde op een Hollandsch parti-kulier schip de naam hen attestanten onbe-kent, dewelken verklaarde dat zij in de maand December des verleeden Jaars van Batavia zijn gezeilt, bemant met een ka-pitain, een Stuurman een Bootsman en vier Europeesche mattroozen, en 47. maleid-sche mattroozen gedestineerd zijnde na maskette, dat op de hoogte van 17. graaden noorder breete bij het eiland warbot ge-koomen zijnde door een swaare storm zijn beloopen dat na twee ankers verlooren te heb-ben van het derde zijn geslaagen, waar door het schip op de klippen geraakt en geborsten is, daar door ider zig met swemmen na de wal heeft zoeken te redden zijnde ses maleidsche mattroozen in zee versmoord: dat vervolgens 26. perzoonen door het land volk aldaar omgebragt zijn en de Stuur-man en twee mattroozen met geweld heb-ben moeten moorsch worden; dat de kapitain

de

de boodsman, en twee mattroosen met de Schuit van daar zijn vertrokken na het eiland Silion en dat zij attestanten door een moorsch priester aldaar van kost verzorgt zijn, en na twee maanden met een bombaras na maskatte vertrokken alwaar zij attestanten van de Stuur-man van het Schip die met de kapitain vertrokken was, vernoomen hebben dat gem: kapitain na op het eiland Silion bij het uitstappen van de Schuit door ziekte en on-gemak gestorven is.

Waar meede de attestanten deeze hunne gegee-ven verklaringen eindigden met betuiging de-zelve te behelschen de zuivere en opregte waar-heid geevende reeden van weetenschap als in den text.

Aldus Gedaan en de Gepasseert ter Se-kretarije van polietsie binnen de Stad Koetsiem ten daage, maand en jaare voorm: in prezentsie van Frans Hendrik Schuurman en François Martensz klerken als getuigen

Ons Prezent
F. H. Schuurman
Fran. Martensz

dit merkt selfs ✝ door de attestanten gesteld

In mijn kennis
P. A. Eversdijck
Eskleek

Translaat Portugeesch brief ge-
„skreven door den Portugeesen Adel
in name Manoel Hoorne de Carvalho,
van Zijn Hoog Edelheyd den Heere Gou-
verneur Generaal van Nederlands Indien
luidende aldus

Zijn Excellentie en Hoog Edelen Heer

Ik Manoel Hoorne de Carvalho in wooner van de
Stad Macao Capitain en Eijgenaar van 't Schip Sant
Simon en de van hier na Batavia gaande Chialoup
Sinhara de Mon Sara, neemt de vrijheit uw Excel-
lentie eerbiedigst te vertoonen, hoe dat ik in gepas-
seerden Saare op Mallabaar ten handel ben gevaren,
en aldaar gedurende dertig dagen Zijnde op den 25.ste
April 1787. was komen te gebeuren dat ik in een loge-
ment aldaar bij eenen Geros woonde en bij mijne 't
huijs komste aan mijn kamer deur heb geplakt ge-
„vonden een brieffje waar bij gem. Castelein Communicatie
gaff van Zijn vrouws bevalliging een Zoontje mij

verzoekende

verstoken met bij hem te gast te komen

Dat ik op Zijn beleefde nodiging mij bij hem aan tafel heb
verheugd vindende alaar nog vier andere portugesen de
Commandant over de militie en den E. Boer Sabandhaar
Dan na den eten vriend ik door gem. Heren genoegsaam
gepersuadeert tot spelen hoe Een ik beluyste geen
remaak Daar in te hebben / oog om eyter hun te
contenteren ging ik Daar toe over

Dat na verloop van Een half uur ik Een meid
welke op mallebaar heb gelogt, had laaten komen,
en dat Een der vier heeren portugesen haar van
mij absolut wilde afkopen, wendende op de kamer
die Slavinne door fatsoen Zo verre door over, dat
hij Zich niet onthay van te leggen, dat ik Heeren
in t Logement hoyte, terwijl Zulk geerlig wend
van den Sabandhaar die merkend quaat Zonder
andere reden te hebben wierd, dat hij taalen floog
Edoi ik met Diniven aan mr Gelbentie melden heb.
bende ik daar op om alle disputen en onaange-
naamheden voor te komen na mijn kamer begeve,
en de deur Dezelve agter mij gesloten, terwijl Eenige
minuten Daar na gemelde Sabandhaar Boer

Zich

Zich met hart ontsteur mijn kamer deur van Stukken te
houwen, en binnen tredende mij voor alles wat lelijk
„ik verdroeg echter nogalles, om geen moeyelijkheid
„met zijn te hebben „op den hals te haalen, bai den ja„
bandhaar Zo wel als den fatsoen niet dat alles nogmit
tereede Zijnde tot toen enige manschappen vaardigt
haalen om mij in arrest te brengen, mmel terplaatse
Daar uit Dabagen gevangen Zitten, dan Den Commande„
dant der militie alhaar mede Zijnde uitzinde mij
selven dat Zulk tevrede ging en ik onbedrogen hart
Zond de intuygte gekomene manschappen weder weg
De schande mij voor desen aangedaan maakte ik
Zo Een met in mijn eijge persoon als wel aande
portugeese natie, ik heb dit om satisfactie teer„
langen bij de Edele Heer gouverneur van de Gerad„
mijn beklagd Willen doen, hoog de Commandant van de
militie stelde mij Zulx met veel aandrang Zeggende
dat hij die Zelfde magt hadt als de Edel Heer
Gouverneur en mij behoorlyke satisfactie aangaande
de aan mij gedaane hoon te geven, oog niet voor den
Zelven te doen gestelt en de tijt van mijn vertrek
Daar Zijnde moest ik onverrigter Zaken weg, ter
wijl den Commandant mij Zulx behandelde en reden

ik

ik met den Zelven eenig verschil over negotie Zaken gehad hebbe

Dan 't Zij mij gegunt dat ik aan uw Excellentie als het hooft bestier in indien hebbende endie regt en geregtigheijd tevens aan vreemde natie doet over het Zo, Zeer mij aangedaane hoon met alleen mijn regtmatig beklag doe, maar ook van uw Excellentie op 't ootmoedig„ste afbidden mij na 't gewigt dier Zaake behoorlijke sa„tisfactie tedoen erlangen

uw Excellentie Zult hier mede mij oneyndig verpligten

(was geteekend) Manoel Home de Carvalho,

Nagezien
Rumstorff

Accordeert
P. in Wijk
Secr.

Extract uyt de Notulen van het geresolveerde in Raade van India

op

Den 15e February 1788.

De door den Heer Gouverneur Generaal ter tafel geproduceerde brieff van Zeeke„ren Macaoschen Inwoonder Manuel Home de Carvalho Capitain van het Schip Sant Simon, waar bij de„selve doleert over Seekere Mishande„ling, die hem op Mallabaar Zoude Zijn aangedaan, en daar over Satis„factie versoekt, is Verstaan den Heer Gouverneur aldaar Johan Gerard van Angelbeek, in Copia te laaten toekoo„men, om daar op Zoo veel reflexie te Slaan als Zijn Ed: Zal nodig oor„deelen

Nagezien
P. Thomas

Accordeert
P. in Wijk
Secr.

Translaat Portugeesche brieff

geschreven door den Portugeeschen Adel in name Manoel Hoome de Carvalho, aan Zijn Hoog Edelheijd den Heere Gouverneur Generaal van Nederlands Indiën, luidende aldus

Zijn Excellentie en Hoog Edelen Heer

Ik Manoel Hoome de Carvalho inwoonder van de Stad Macao Capitain en Eijgenaar van het Schip Sant Simon, en de van hier na Batavia gaande Chialoup Sinhara de Mon Sara, neemt de vrijheijd uw Excellentie eerbiedigst te vertoonen, hoe dat ik in gepasseerden Jaare op Mallabaar ten handel ben gevaren, en aldaar gedurende „30 dagen zijnde op den 25 April 1787 was komen „te gebeuren, dat ik in een logement aldaar bij Eenen Geros woonde en bij mijne 't huijs komste aan mijn kamer deur heb geplakt gevonden, Een briefje waar bij gem: Castelein Communicatie gaf van Zijn Vrouwe bevalleging van Een Zoontje, mij verzoekende bij hem

te

van te gast te komen. —

Dat ik op Zyn beleefde uitnodiging bij hem aan tafel ben
vervolgens, vindende alaar nog vier andere Portugeesen, de heer
Commandant over de Militie en den E. Boer Sabandhaar,
aan na den eten wierd ik door geen Heeren gezelschaam
gepermitteerd tot spelen, hoe Zeer ik verlangde geen reden
maakt daar in te hebben, docg om eyter hun te storten,
teruit, ging ik daar toe over. —

Dat na verloop van een half uur, ik een bedje,
welke op Malabaar heb gekogt, had laaten
komen om dat een der vier heeren Portugeesen haar
van mij absoluit wilde afkopen, vreezende op de
komst van die Slavinne den jaloersen, te zeggen, dat
ik Heeren in 't logement brogte, terwijl Zulk gevolg
wierd van den Sabandhaar die wooerd quaat, Zonder
andere reden te hebben wierd, dat hij taalen Skeyt die
ik niet schuld aan zijn Excellentie melden, hebbende ik daar
op om alle disputen en onaangenaamheden van te komen
na mijn Kamer begeven, ende daar, de Zelve agter mij ge-
sloten, terwijl Eenige minuten daar na gemelte Sabandhaar
Boer Zich met hoed ontblood mijn Kamer deur
aan stukken te breken, en binnen tredende, mij daar alles

wat

ik Verdrag echter my alles om geen onaangelegenheden
wat lelijke was niet te willen op den hals te haalen, van den
Sabandhaar. Zo wel als den fiscaal niet dat alleenoguit
tevreede Zijnde, tuit bond eenige Maniskappen van dwangt
haalen, om mij in Arrest te brengen, en wel ter plaatse
daar misdadigers gevangen Zitten, van den Commandant
der Militie alhaar, welke Zijnde, en Zeende inisdien dat
Zulk teveren ging en ik onschuldig bevonden Zoud de uitvoerde
gekomene maatregelen reden weg. —

De schande mij door deese aangedaan maakte ik Zo Heer
met in mijn eige persoon als wel aan de Portugeese nasie, ik
het dus om Satisfactie te verlangen by d'Edele Heergoo-
renen van de Graaf mijne beklag wille doen, doch de
Commandant van de militie bekette my Zelve met veel
aandrang, Zeggende, dat hij en Zelvde magt hefft als
de Edele Heer Gouverneur om mij behoorlijk Satisfactie
aangaande de aan mij gedaane hoon te geven, doch wierd
door Hem, denZelven te Cuis, gestelt, en de tijd van mijne re-
treite daar Zijnde; moest ik onverrigter Zaken weg,
terwijl den Commandant my Zulk bekandelde en reden
ik met denZelven Eenig verschil over negotie Zaken
gehad hebbe. —

Dan hij mij gegunt dat ik aan zijn Excellentie

als

als het hoofdbestuur in Indien hebbende, en die regt en geregtigheijd tevens aan vreemde natie doet over het zo zeer mij aangedaane hoon met alleen mijn regtmatig beklag doe, maar ook van uw Excellentie op 't ootmoedigste afbidden mij na 't gewigt der zaake behoorlijke satisfactie te doen Erlangen

Uw Excellentie Zult hier mede mij onzijndig verpligten (was geteekend:) Manoel Home de Carvalho,

Onderdeel

P. de Vrijk

Naar Bij Karyeboom.

Aan Den Wel Edelen Groot Agtbaaren Heer

Johan Gerard van Angelbeek

Raad Ordinair van Nederlands India,
Goeverneur en Direkteur der Kuste
Mallabaar

Wel Edele Groot Agtbaare
Wijdgebiedende Heere

Ik heb door uwelEdele Groot Agtb. goedheijd ontvangen Het Kopia klagt schrift van den portugiezen Ridder Manoel Home de Carvalho inwoonder van de Stad Makkaü, ten lasten van mij en den Herbergier Gueirros, aan Zijn Hoog Edelheijd den Hoog Edelen Heer Gouverneur Generaal van Nederlands India te Batavia gerigt gelastende uwelEdele groot Agtb. mij daar tegens te verantwoorden. Waar toe de vrijheijd gebruijke in alle eerbied te betuijgen.

Dat ik onder dato 25. April des verleden Jaar door den Herbergier Gueirros op de verjaardag van Zijn Zoontje ter middagmaal bij Hem verzogt wierd,

alwaar

alwaar ik aan Tafel mede te gast vonden voorts: Manoel Hoome de Carvalho, nevens nog vier andere portugeezen, Den E. Manhaften Kommandant Gebhard, Zo mede den Luytenant der burgerij Carel Groenrood.

Na dat men van de Tafel opstond proponeerde men om een speel partij te maken, waar bij ook gemelden Manoel Hoome de Carvalho zig teffens bevond; dog onder het speelen wierd door Detselfs Dienaar gebragt twee Mijsjes, waar van een swart en als een slavinne gekleed, maar de andere eenigzints blank zijnde was gekleed met een korte kabaij en vrouwe rok, dewelke voorzegde Manoel Hoome de Carvalho op zijn schoot nam, omarmde en vervolgens op eenige deelen van dat Mijsje tastede die de eerbied mij gebied te swijgen: En vermits ik zag dat het Mijsje tot alles gewillig was, Zo vroeg ik aan den Herbergier Guerros of Hij aan de vreemdelingen permitteerde om onordentelijke vrouwlieden in Honette gezelschap te doen komen en daar bij ook oneerlijke daad te plegen? Waar op gemelden Guerros aan voormelden Manoel Hoome de Carvalho toevoegde dat het zeer oneerlijk van Hem gedaan was, in gezelschap daar braave en eerlijke Lieden waaren (S. R.) Hoeren tot zijn vermaak te laten komen, vervolgende, dat Hij het gezelschap daar door groote affront gedaan had, en dat Hij dus daar voor satisfaktie diende te geven, ordonneerde tegelijk een dienaar van de Herberg om de wagt te gaan haalen. En alzo ik vermeende als een van de gezelschap door meergezegde Manoel Hoome de Carvalho, door

zijn

zijn gehouden gedrag teffens beleedigd te zijn, Zo eijschte ik ook van Hem derwegens satisfaktie, dog Hij aan mijn woorden wijnig bekreunde gong heen na zijn Logement, terwijl ik Hem navolgde, dog aan de deur komende vond ik dezelve geslooten, aan dewelke ik een stoot met de voet deed, waar door de planken van malkander gong, en dezelve openging, ik onmiddelijk binnen treedende, vroeg van voormelden Manoel Hoome de Carvalho andermaal satisfaktie, dog denzelven replicerde mij daar op, dat op een plaats daar Hij woonde, Hij alles doen kon wat Hij gaarne wilde, en dat Hij niet gehouden was aan iemand wie het ook is eenig reeden van te geven: waar op ik dan Hem verzogte, dat Hij mijn gezelschap wilde mijden, gelijk ik dan ten opzigte van Hem ook doen zal, en vervolgens uijt detselfs kamer gaande zag ik dat de wagt reeds was aangekoomen, dog door den E. Kommandant Gebhard weder terug gezonden wierd, waar na ik ook tot stilte begaf.

Zier daar wel Edele groot Agtb. Heer! de zaak zo als dezelve voorgevallen is, ontkennende voor het overige het verder voortgebragte door den geklaagde Manoel Hoome de Carvalho, terwijl ik hoope niet anders gedaan te hebben dan het geen mijn eere vorderde.

In vertrouwen dat deze mijne verantwoording voor uwelEdele groot Agtb. voldoende zijn zal, Zo hebbe de hooge eere

met

met diep schuldig ontzag mij tenoemen.

Porka
den 18. 7ber
1788.

Wel Edele Groot Agtbaare
Wijdgebiedende Heere

UWel Edele Groot Agtbaars
Zeer Gehoorzame en onderdanige
dienaar
J. Bos

Heeden den 23e Maart 1789
kompareerde voor mij Jakobus Adri-
anus Eversdijck, Boekhouder en eerste
klerk van Politie, deezes Mallabaarsche
Goevernements, prezent de natenoemene
getuigen: De weledele Manhaften Heer
Godlieb George Gebhardt, kapitain
en kommandant der Honorable milit-
sie alhier, dewelke tot voorstand der waar-
heid verklaarde, waar en waarachtig
te zijn, dat hij op den 25e April 1787
bij den Stads Herbergier alhier Joachim
Marques de Cueros, ter geleegenheid
een van zijn kinderen jaarig was
neevens eenige portugeezen en andere
Heeren, op het middagmaal was ge-
noodigd geweest, na welkers eindiging
het geselschap in de groote voorka-
mer was, aan het Speelen geraakt, dat
hij attestant zulx een weinig had toe-
gezien, doch vervolgens de kamer uit-
gegaan zijnde, om wat door het huis
te wandelen, het geselschap hard on-
der elkander had hooren spreeken, en

dat

dat hij daar op na binnen gaande, ge-
„zien had, twee Slaaven meiden ach-
„ter de Stoel van den portugeeschen ka-
„pitain Manoël Homu de Car-
„valho, Stonden, die ook meede een
van de genoodigden was, en dat hij tef-
„fens gehoord had, dat het geselschap
in het portugeesch Sprak over dishon-
„neur en minachting, die hen Zoude
aangedaan Zijn, doch wijl hij attes-
„tant de portugeesche taal niet wel
machtig is, Zoo heeft hij op Zijn
Hollandsche gevraagd, wat de reeden
van hun Verschil was, Zonder dat
hij attestant Zich kan te binnen bren-
„gen, door wien, dat hoeren in het ge-
„Zelschap gebragt waaren, en dat Zulx
in een fatzoendelijk geselschap niet
betaamlijk was, dat daar op van el-
„kander gescheiden Zijnde, hij attestant
na deszelvs huis was gegaan, doch
kort daar na weder koomende daar

de

de patroelje had gevonden, aan welke
gevraagt hebbende, wat Zij daar te doen
had, de korporaal geantwoord had, dat ge-
„roepen was om iemand in arrest te brengen,
Dat hij attestant hoorende, dat het op gem.e
portugeesche kapitain gemeent was, en aan-
„merkende, dat alles in vroolijkheid geschied
was, aan de patroelje gezegt had om weg
te gaan, gelijk Zij gedaan had, en dat des
anderen daags, hij attestant buiten de stad
gegaan Zijnde, om wat in Zijn tuin die
even buitende Stad is, te gaan wandelen,
gem.e kapitain Carvalho, met nog een
ander portugeesch Joze Gonzalves gen.d
die ook mede in het geselschap geweest
is, ontmoet had, en dat gemelde Car-
„valho hem attestant gevraagd had, of
van het gevalkennis aan den Weledelen
Gestrengen Achtb.r Heer Goeverneur had
gegeeven, en dat hij Zulx met neen be-
„antwoord hebbende, gemelde Carvalho
daar over Zeer vergenoegt had gescheenen.
Eindigende de Attestant deeze Zijne
gegeevenen verleende Verklaaring met
betuiging dezelve te behelsen, de Zuivere

en

en oprechte waarheid, geevende voor reeden van weetenschap, als in de text.

Aldus Gedaan en Verklaard, binnen de Stad Koetsiem, ter Sekretarije van Po-
„lietsie, ten dage, maand en Jaare Voormeld, in prezentsie van Cornelis Dirk Swabe en Pieter Joost Kappes, kler-
„ken als getuigen.

G.G. Gebhardt

Ons prezent.
C. Dirk Swabe
P. J. Kappes

In mijn kennis
P. A. Everdyck
Eyklerk

Heeden den 23: Maart 1789.

kompareerde voor mij Arnoldus Lunel, p.t Sekre-
„taris alhier, present de natenoemene Getuigen, De
Skomp.s koopman en Pachter van de Alfandige,
Anta Sitti, dewelke tot voorstand der waarheid be-
„kende en verklaarde waar en waarachtig te zijn, dat
de Bombara van een inwooner van Maskatte met
naame Bimani, waar op als karani of karga
was eenen gadojie in de maand Januari 1788: van
Maskette koomende naar Alepe gegaan is, en daar ver-
„kocht heeft, tweehonderd Ses en twintig pakken
kapok, bedraagende eenhonderd en dertien kandylen
voor vijf en tachentig ropijen ider, kandyl, dat hij daar
weder ingekocht en gelaaden heeft, acht en twintig
kandylen koppara voor vijf en twintig ropijen
ider kandijl dat gem: Bombara daar voor
aan pacht had moeten betaalen.

voor 113: kandylen teegen 85: ropijen ider, uitmaa-
„kende

kende Rop: 9605: à 5: p.Cto Rop: 480: 1/4:

voor 28: kandylen koppara teegen

25: Rop: ider uitmaakende

700: ropyen à 4: p.Cto

tezaamen Rop: ... en fo...

Doch dat hy na veel Dingen, verzoeken, ... niet meer betaald heeft dan eenhonderd ... maakende 475: rop: dus dat hy minder be... heeft en het geen aan hem geschonken is rop: 33

Eindigende de Attestant deeze Zyne gegeeven en ver... leende verklaaring met betuiging dezelve te behel... de zuivere en oprechte waarheid, geerende voor reed... van weetenschap als in dem text.

Aldus Gedaan en verklaard binnen de ... koetsum ter Sekretarye van Polietsie ten daage m... en Jaare voorm: in presentsie van Cornelis ... Swabe, en Pieter Joost Kappes, klerken als gel...

ons Present

[signature]

[signature]

[signature]

ja mijn Secretaris
Arnold Lunel
p.sekretaris

Verantwoording gedaan
en met veel eerbied overgegeeven
aan den WelEdele groot achtbaare Heer
Johan Gerard van Angelbeek
Raad extra ordinair van Nederlands
Indiën, Goeverneur en Direkteur
ter Kuste Mallebaar, door den
Ondergeteekende vaendrig der blanke
Burgerije en Stads Herbergier
Joachim Marques de Queirós.

Het heeft uwweledele groot achtbaare be=
haagd, den Ondergeteekende ter hand te stellen, een
Translaat Portugeesche brief door Manuel Homé
de Carvalho, Inwooner van de Stad Makão ge=
richt aan zijn Hoog Edelheid den Heere Goe=
verneur Generaal van Nederlandsch Indiën,
behelschende bezwaarnisse tegen den Ondergetee=
kende en den Boekhouder en geweezene Sabandaar
Johannes Bos, om zich daartegen te verantwoorden:

Dierhalven neemt d'Ondergeteekende d'eerbiedige
vrijheid, uwweledele groot achtbaare bij dezen
zijn verantwoording te doen, en de zaak in waar=
heid bloot te leggen.

Het is geweest den 25. April 1787. op de verjaars=
dag

dag van des Ondergeteekendens Zoon, dat hij eenige van zijne goede Vrienden op 't middag maal verzocht had, onder anderen voorschr: Manuel Homé de Carvalho die op de Herberg logeerde, en dat na den eeten van de tafel opstaande, eenige van dezelve aan het speelen begaf, bij welke geleegenheid aldaar verscheenen waaren twee vrouws perzoonen (: waarvan een blank in 't hollands en d'andere zwart in 't mixtiese gewaad gekleed:) die de dienaar van gem: Carvalho daar gebracht had; waarop gem: Carvalho aan de speel-tafel zittende, zijn arm uitstrekte en de blanke vrouw omhelsde en op zijn schoot stelde, voelende op d'indecente deelen, vraagende aan andere Portugeezen die daarbij waaren, of hij niet een perzoon was van goede smaak?

Op deze enorme behandeling, sprong de Sabandaar Bos op, en zeide dat zulks onverdraaglijk was en scheide met speelen uit, waarop d'ondergeteekende tegens dikgem: Carvalho zeide dat hij, hem Carvalho verzocht had, om eere van hem tegenieten, maar niet zulke ligte vrouwen in eerbaar gezelschap te laaten brengen en diergelijke meschante behandeling die onder honette Lieden geen plaats vind, te pleegen: Hij verschoonde zich daarop, dat onder de manslieden zulks zoo zeer niet genomen word; en intusschen het eene

woord

woord voor, en 't andere na, zo verre liep, dat de Sabandaar Bos toornig wierd, en wilde van Carvalho die onbeleeftheid niet verder verdragen. Daarop is Carvalho na zijn kamer gegaan en bleef binnen met geslooten deur, terwijl de Sabandaar in de zaal op en needer kuirde, en den ondergeteekende naar een ander vertrek van 't Logement ging, alwaar de Kommandant en Hoofd van de Milietsie alhier de weledele Manh: Heer Gebhardt zat, die meede in 't gezelschap was en aan den ondergeteek: vroeg, wat voor allarm daar gebeurd was? en intusschen dat d'ondergeteek: aan zijn E: daarvan verhaal deed, hoorde hij eenige slaagen aan een deur en gaande vervolgens om te zien wat er passeerde, zag dat de Sabandaar in de kamer van Carvalho was en hooge woorden voerde en dat zoodanig, dat d'ondergeteekende en meer anderen die daar waaren voor eenige onheilen vreezende, zocht beide van malkander te helpen, maar daartoe geen kans ziende en zijl: hoe langer hoe meer verwoed rakende, liet d'ondergeteek: patrouille van de wacht haalen, om de parthijen te doen bedaaren, gelijk geschied is door tusschen spraak van voorm: Heer Gebhardt, die ook de patrouille terug zond en de zaak ook bijgelegd heeft.

Uit

Uit all' het voorenstaande zal uwweled: groot achtb. duidelijk kunnen zien, dat d' Ondergeteek: geen de minste schande aan voorschr: Carvalho gedaan, maar gepoogd heeft hem alle plaizier toetebrengen, echter d' Ongeteek: was gehouden uit hoofde van zijn beroep zijn plicht te betrachten, dat geen grootere onlusten in de Herberg voorvielen.

Doch dat gem: Heer Carvalho bij zijn klachte onder anderen aanhaald, dat door dien hij schielijk most vertrekken, zijn recht bij uwweledele groot achtb: niet had konnen zoeken, is ten onrechte voorgebracht, alzoo dit geval den 25. April gebeurd en hij den 6. Mei onder zeil gegaan is, dus genoegzaam tyd overig was, om, indien hij vermeende hem ongelijk gedaan te zijn, zijn beklag aan uwweledele groot achtb: te doen, ter erlanging van behoorlijke Satisfaksie. —

Koetsiem den 17e September 1788.

J. M. de Queirós

Relaas gedaan en met veel eerbied overgegeeven door den ondergeteekenden aan den weledelen Gestrengen Grootachtb: Heer Goeverneur Johan Gerard van Angelbeek.

Weldele Gestrenge Grootachtbaare
Hoog Gebiedende Heer!

De Skompanies koopman Antasetty heeft den ondergeteekenden ter bekendmaking aan uweledele Gestr: Grootachtbaare, het volgende verhaald.

Dat de koning van koetsiem hem gelast had aan uweledele Gestrenge Grootachtbaare te rapporteeren, dat Tipoe Sultan thans zich te koimbatoer bevond, en dat daar groote toerustingen tot den oorlog gemaakt worden, om in d' aanstaande maand Augt: deeze Beneiden Landen vijandig aan te tasten, dat derhalven d'E: kompanie, en de koning van Trevankoor, die zeer geallieerd is met de Engelschen, als ook gem: zijn Hoogheid alle mogelijke middelen dienden te beraamen, om den vijand tegenstand te bieden, en dat het ook noodig zijn zoude, dat men hierover raadpleegde met de Stenden en Landsgrooten van Samorijn, kolastri en andere noordelijke Landen, die uit vreeze voor den Sultan van daar gevlucht

waaren

waaren en zich thans in het Trevankoorsche Rijk ophielden, en dat Uweledele Gestrenge Groot achtb. niet voor ongoede geliefde aan te merken, dat Zijn Hoogheid Deszelfs Minister bij uweledele Gestrenge Grootachtbaare niet gezonden had om dit alles be„kend te maaken, maar dat Hij dit eenlijk door gem: koopman aan uweledele Gestrenge Grootachtbaare in geheim liet bekendmaaken, om bij den Sultan, door het zenden van Zijne Ministers geen quaad ver„moeden te verwekken, doch dat gem: Zijn Hoogheid Deszelfs Ministers bij den koning van Trevankoor zenden zoude, om de tegenwoordige omstandigheeden bekend te maaken, en zoo dra dezelven retourneerden, door hen aan uweledele Gestrenge Grootachtbaare nader van alles verwittigen zoude, en dat men in„tusschen op hoede moest zijn, om een onverwachten aanval van den Sultan tegen te gaan. —

Dat Zijn Hoogheid van de achterstallige tribut„penningen aan den Sultan thans ruim 6000. Pag.o door de gunstige assistentsie van uweledele Gestr. Grootachtbaare voldaan had, en om de noch mankeerende sterk aangemaand word, waar„toe Zijn Hoogheid Deszelfs Minister

Sikalen

Sikalen Patter Sarbadikariakarer op Tritjoer belast had om de voldoening van dezelven te bezorgen —

Koetsiem Den 28.e Mai 1789. —

J. M. Truijens

Relaas van den Moor Ammadoe Koettij, dienaar van den Moorsch koopman Mahmado thans invorderaar van 's Nababs gereeltigheeden te Panoer beoosten Tellitseeri.

Dat de relatant door voorm: Zijn Heer herwaards gezonden was, om het een en ander tot Zijn huis gebruik in te koopen, en teffens naar den welstand van Zijn familie die op Repolion is, te verneemen.

Dat hij voorleeden Donderdag van Panoer vertrokken en gisteren morgen op koetsien gekomen was, en onderweegs op de volgende plaatsen de troepen van den Sultan had zien leggen.

op Randatarra beoosten Tellitseeri een leger van 8000. koppen, met eenige veldstukken.

Op Tallitseeri is den toevoer van alle leevens middelen belet, en aan de rivier kant ligt 3000 Man, en eenige veldstukken.

Op Kadeloer beoosten Tellitseeri, een Leger van 10000: Man, met eenige veldstukken.

op Koottapoerom beoosten Male een kleen Leger van 2. of 3000. Man, en eenige veldstukken,

op Pajoermale beoosten Koottapoerom, een Leger van 2. of 3000. Man, en eenige veldstukken.

Op Karikaro bewesten Pajoermale een Leger

van

van 8000. Man, en eenige veldstukken.

Op Wepoer (nu hert. Paaroch) twee mijlen bezuiden kalikut, een Leger van 2. of 3000. Man, en eenige veldstukken.

Dat onder alle deezen troepen geen kavaleristen waaren.

Op Wengattakootta beoosten wepoer, ligd Mr. Lalee, met zijn heel Leger, groot agttienduizend Man, met dees toebehooren.

Op Sjawakatti ligt een kleen Leger van 2. of 3000 Man.

Dat hij relatant ook gehoord had, dat Tipoe Sultan zich thans op Koimbatoer bevond met een Armé van 10000 kardaners, 20000 Sipaies en 2000. Ruiters met dies gehoorende kanons, (de kalibers hem onbekend) dat de overige Ruiterij, met Sultans eerste Minister Poerna Ayen (Bramine van gestagt) oostwaards vertrokken was.

Dat op Koimbatoer veel oorlogs toerustingen gemaakt worden, om met de goede Mousson over Palekatseeri en door het gebergte, de zuider Malabaar in te vallen.

Dat van Kananoor tot Kranganoor thans 12. Toekri aangesteld en aan dezelve door den Sultan uitdruklijk bevoolen was, om alle de luiden van het land van wat gestagt zij ook

mogten

mogten zijn, op te vatten, en te besnijden.

Dat gem. Sultan ook gelast had om de onthefde lasten aan de Kooplieden, weder van hen in te vorderen, dat daardoor veele lieden geleegenheid zoeken van hunne plaatsen te abandonneeren.

Dat aan alle de Inwooners die op kalikut zijn, geordonneerd was om hunne huisen af te breeken, en naar Wepoer of zogenaamde Paaroch te gaan, om zich daar neder te zetten.

Dat Tipoe Sultan aan Adikasia Bibi geschreeven had, dat hij over een maand of drie op Kananoer zoude komen, om het Huwelijk van zijn zoon (die het Jawoord gepasseerd heeft met haare Dochter) voor te vaaren.

Dat de Relatant ook gehoord had, dat op Palekatseeri thans een kleen Leger van 2000. Man voetvolk ligt, en dat daar groote Mandoes opgeslaagen worden, en ~~[illegible]~~ ook gezegd word, dat aldaar twee forten zullen gebouwd worden, doch tot noch daarmeede niet begonnen waaren.

Koetsiem Den 10. Juli 1789. —

Door mij ten papiere gesteld

J.W. Truijens
Hrantl

Relaas gedaan en met veel eerbied overgegeeven door den Ondergeteekenden, aan den weledelen Gestrengen Grootachtb: Heer Goeverneur Johan Gerard van Angelbeek.

Weledele Gestrenge Grootachtbaare Wijd Gebiedende Heer!

De eerste Minister van het koetsiemsche Hof Gowinda Menon Baliasarbadikariakaar gen.t laat hetvolgende uweledele Gestrenge Grootachtb. raporteeren.

Dat hij heeden morgen een ola van den Sarbadikariakaar van de noord ontvangen had, met bericht, dat nu eenige dagen geleeden, duizend koppen voetvolk van het Leger van M.r Lalee hetwelk op Wengattakootta geleegen had, op Tirtale bewesten Sjawakatty gearriveerd was, en dat M.r Lalee met het overige van Zijn Leger binnen twee dagen op Tirtale staat te komen, om (: volgens geruchten die gem: Sarbadikariakaar heeft:) over Sjawakatty of Tritjoer naar kranganoor te marcheeren, doch, dat de landen van Zijn koet-

siemschen

siemselen Hoogheid tot noch vrij en onverhinderd waaren.

Dat gemelde Sarbadikaria kaar bij Zijn ola geschreeven had, dat op Koimbatoer groote Oorlogs-toerustingen gemaakt worden, en dat de Sultan ook haast op Palekat-seeri Zoude komen.

Doch om dit alles met meerdere Zeekerheid te weeten, Zijn Hoogheid Deszelfs Ari-kaars dat heen gezonden had, en bij hunne terug komste de waare tijding daarvan, gemelde Balia Sarbadikariakaar aan uweledele Gestrenge Groot achtbaare Zoude bekend-maaken.

Dat intusschen uweledele Gestrenge Groot achtb. alle voorzorge gelieve te gebruiken tot ver-sterking van Kranganoor en Aikotta, waar-over hij in perzoon uweledele Gestrenge Groot achtb. mondeling verzocht had, en ook de noodige hulptroepen van Ceilon te laaten komen.

Koetsiem Den 22. Juli 1780.

J.W. Truijens

Relaas gedaan door 's Kom,
,pensis Koopman Ephraim
Cohen en den Joodskoop,
,man Abraham Samu,
,els aan den Ondergetee,
,kenden Sekretaris van
Politie.

Dat de Relatanten voor drie à vier
dagen op Paroe Lijnde, aan het huis
van den Kommandant Knoks, onder
andere diskoersen aan tafel, ook over
de beweegingen die Tipoe Sultan
maakt, gesprooken was, dat toen
een van de Officieren die daar waa,
,ren, aan de Relatanten gevraagd
had, hoe veel volk op Kranganoor
lag, dat de Relatanten daar op ge,
,antwoord hebbende, dat daar naar
hunne gedachten vijf of ses honderd
Man moest leggen, die Officier ge,
,repliceerd had, ik ben daar ge,
,wust en hebbe het fort gezien, maar
daar ligt zoo veel volk niet, en
het is te zwak om zich te defen,
,deeren. Dat de Relatanten toen
aan den Kommandant Knoks ge,
,vraagd hadden, hoe het niet Kran,
,ganoor gaan zoude, als hetzelve
aangetast wierd, of hij de Hol,
,landers dan niet zoude helpen? dat

de,

de kommandant Knoks, daar op ge-
antwoord had, ik hebbe daar geen
order toe; dat de Relatanten toen
gezegd hadden, dat wanneer Kran-
ganoor eens genoomen was, de vij-
and immers een open weg zoude
vinden, om in het land van Tre-
vankoor in te dringen; dat toen
de kommandant geantwoord had,
ik hebbe naar Madras daar over
geschreeven en een vraag gedaan,
hoe ik mij gedraagen moet, als
Kranganoor mogt worden aan-
getast, doch ik hebbe tot ant-
woord gekreegen, dat wanneer de
Hollanders door eenige Europeesche
Naatje mogten worden aange-
tast, zij ten eersten moesten ge-
holpen worden, maar niet tegen
een' Inlandschen Vorst, doch (: voegde
hij er bij :) word er een Man van
Trevankoor dood geschooten of be-
leedigd, of word er eenig geweld
in zijn land of op zijn grondge-
bied gepleegd, dan is de oorlog tus-
schen ons en Tipoe ook gedekla-
reerd, en dan zullen wij er van
uit koomen.
Dat de Relatanten voor het overige
op Paroe niets anders gehoord
hadden,

hadden, als dat Tipoe Sultan
met zijn leger in het land van
Koimbatoer lag en zeeder een
maand alle noodige preparaatjes
maakte, om naar Kranganoor
te koomen en dat veroverd heb-
bende, verder naar Koetsiem te
marcheeren; en dat de Generaal
Lalé met zijn onderhebbend leger
van Kaimbatoer, reeds naar
Kalikut gemarcheerd was.

Koetsiem den 29e Juli 1789.

Arnold Zünel
p.t. Sekret.

Vertaald Extrakt uit een Brief door den Heer Kapitain Olivier aan den Joods Koopman Samuel Abrahams in d' Engelsche taal geschreeven, geda-
„teerd Paroe den 21! Juli 1789. —

Eenige Ruiterij van Tipoe heeft zich in het Koet-
„siemsche laten zien. Een Havildaar van het 19.de Battaillon, die in de laatste Oorlog krijgsgevangen gemaakt was, vond geleegenheid Tipoe te ontslippen, en kwaam dezen morgen bij ons. Hij zegd, dat de geheele Armee van Tipoe in het Koimbatoersche staat, en dat er in het openbaar groote toerustingen voor de Beleegering van Koetsiem gemaakt wier-
„den, ook dat gemelde Armee wel 100000: Man sterk was

aldus geextraheerd en vertaald ~~door~~ Koetsiem den 23! Juli 1789. door

J.A. Cellarius

Relaas gedaan door den ge-
„weezen Tolk van Kranga-

Extrakt uit den Madras:ne Koerier van den 5. August 1789.

Reports begin again to circulate relative to Tipoe's hostile intention to the Southward. It is certain, that he has collected his Army in great force, and particular accounts are received of his making very rapid exertions in cutting great roads through the Contry; it is generally believed, that their direction and his views are towards Cochim; other profounder Politicans however mention, that Travancore is stil the object of his restless ambition —.

Berigten nopens de vyandlyke oogmerken van Tipoe beginnen al weer te circuleeren ten opzigte van de Zuid. Het is zeeker, dat hy een zeer groote Armee verzamelt heeft, en byzondere Narigten zeggen, dat hy zeer schielyke vordering maakt in het aanleggen van groote landstraaten. Men gelooft in 't algemeen, dat deze weegen, en zyne oogmerken op Cochim gerigt zyn; egter zeggen andere en diepdenkender staatskundigen, dat Trevankoor nog het voorwerp van zyne rustloze veroverings zugt is —.

Vertaald door

J.A. Cellarius

was, dat de ingeleiden ...
van het gebergte groote toerustingen maakten, en dat ook de Maratten
beweeging

Relaas gedaan door den ge-
weezen Tolk van Kranga-

Extrakt uit den Madras: Koerier, dd. 12. Aug. 1789.

Wy ontvangen by aanhoudenheid berigten van de Zuid nopens de formidaable krygstoerustingen door Tipoe. De Staatskundige gevoelens egter ten opzigte van Zyn waar oogmerk Zyn gedeelt. Cochim is het Zigtbaar voorwerp van Zyne presente maatregelen — maar veelen, die de Werkzaamheid en eerzugt van dezen rustlozen Vorst kennen, denken, dat hy nog Zeer ernstige oogmerken teegen den Koning van Trevankoor heeft.

Accounts continue to be received from the Southward of formidable military preparations on the part of Tipoe. Political opinion however is divided as to his Intentions. Cochim is the ostensible object of his present measures, but many, whoe are well acquainted with the Activity and Ambition of this restles Chief, think, that he has still serious dessigns against the King of Trevankore.

Uit het Engelsch vertaalt door

J. A. Cellarius

was, dat de ongeleerden ...
van het gebergte groote toerustingen
maakten, en dat ook de Maratten
beweeging

Relaas gedaan door den ge,
„weeken Tolk van Kranga,
„noor Dionis Alewijn van
het geen hij op Tjakkerekar,
„ro daar hij voor vier of vijf
dagen geweest is gehoord heeft
van twee terug gekoomene
spions die van Kranganoor
naar Koimbatoer en Wen,
„gatekote gezonden zijn

Eerstelijk van den spion die van Koim,
batoer gekoomen is.
Dat het Leger van den Nabab Tipoe Sultan
aldaar heel groot was zonder dat hij het
getal wist optegeeven.
Dat terwijl hij daar was, van Sjawakatti
schrijvens was ontvangen, dat Kranganoor
en Aikotte aan den Trevankoor waaren
overgegeeven, dat over deeze tijding een heele
verslaagenheid in het leger geweest was.
Dat kort daar na ook tijding ontvangen
was, dat de Engelschen aan de overzijde
van het gebergte groote toerustingen
maakten, en dat ook de Maratten

beweeging

beweeging maakten om in het land van Tipoe te vallen.

Dat daarop een sterk koor gereed gemaakt was om naar de kant van het gebergte te marcheeren om op de beweegingen der Engelschen aldaar te letten, en dat er in het algemeen gezegd wierd, dat Tipoe na het eindigen van de Moorsche vasten, met zijn heele macht naar de noord vertrekken zonde om de Maratten tegenstand te bieden.

Ten tweeden de spion van Wengattekote,

Dat Mr. Lale noch daar ligd met een Leger van 12000. Man, van verscheide naatsien, daar onder wel 5. à 600 Europeeschen. Dat hij zeven kanons van 8. en 12. ℔. in het Leger heeft. Dat daar geen order was werwaards Mr. Lale moest marcheeren, maar dat men dacht dat hij met het leger van Tipoe naar de noord zal trekken.

Dat hij op Sjawakattij een leger van 5000.- Man gevonden had, maar dat hetzelve ook geen order had werwaards het moest marcheeren.

Dat op Tortalle 300. Sipais lagen

Koetsiem den 16e Augustus 1789.

Arnold Lunel
p.t. Sekret.o

Heeden den 4: November 1789:
kompareerden voor my Arnoldus
Lünel, Sekretaris van polietsie alhier,
prezent de natenoemene Getuigen Simon
Haim, en Izaak Soeton Joodsche Koop-
lieden, woonachtig te Maskette, en
eergisteren met een Dauw alhier van
Maskette aangekoomen, dewelken ter
requisietsie van den weledele, Gestrenge,
Grootachtb. Heer Johan Gerard
van Angelbeek, Raad ordinair van
Nederlandsche Indiën, Goeverneur en
Direkteur van de Küste Malabaar,
bekenden en verklaarden waar en
waarachtig te zyn, dat zy voor agt
en twintig dagen van Maskette
zyn vertrokken, en dat zy vier of
vyf dagen voor hun vertrek van
daar, gehoord hadden, dat lieden
van Obet Hassius drie à vier
dagen bezuiden Maskette gelegen,

daar

daar aangekoomen waaren en ver-
haald hadden, dat te Obet Hassies
een Schip gestrand was, belaaden
met Poeder en Kandy Zuiker,
Nagelen, Nooten, foeli en Jin.
Dat Zommigen Gezegd hadden,
dat het een fransch Schip geweest
was, maar dat de meesten en daar
onder die geenen, die de lieden van
Obet Hassies Zelfs gezien en Gesproo-
ken hebben, verhaald hadden, dat
het een Hollandsch Schip geweest is,
en dat de lieden van Obit Hassies
ook van de goederen, van dat Schip
meede gebragt en op Maskette ver-
kocht hadden, eenige nagelen, noo-
ten en foelie, voorts dat eenigen
van het Scheeps volk verongelukt
waaren.

Eindigende de Komparanten hier
meede deeze hunne gegeevene
verklaring

verklaaring, met betuiging dat deze-
ve de Zuivere en oprechte waarheid
behelst.

Aldus Gedaan en Verklaard, binnen
de stad Koetsiem, ter Sekretarije van
polietsie, ten dage, maand en Jaare
voormeld, in prezentsie van Frans
Hendrik Schuurman en Henrik
Fredrik Stettnitz klerken als
getuigen

Ons Prezent
F H Schuurman
[illegible] Stettnitz

voor de vertaaling
Jos of Surjon
[illegible]

In mijn kennis.
Arnold Lunel
Sekret.

Relaas gedaan door Christiaan Dirksz. die op den 14e deezer van Tallikseeri met een inlandsch vaartuig alhier aangekomen is.

De Relatant verhaald dat hij in het Jaar 1776 op het Komp. Schip Hoolwerf bescheiden is geweest als Mattroos zijnde toen geweest vijftien Jaaren oud, dat hij in de maand November dat Jaar toen het Schip voor Settua lag en daar een landing onder noomen wierd, met het volk dat toen bij Haider Alichan gevangen genoomen is, mede gevangen is geraakt.

Dat de deklaarand toen naar Seringapatnam gebragt en daar bij de arthillerij als Bombardier geplaatst is, met vijf pagoden en vijf fanums

's maands

s maands.
Dat kort daar na een leger
van den Nabab waar onder
de relatant ook geweest is
tegen een leger van den Ma-
ratten, gekommandeerd door
eenen Ibrahim Donsa opge-
trokken is en het laatstgem-
leger op de vlucht gejaagt
heeft. dat de relatant ver-
volgens verscheide veldslagen
tegen den Maratten bijgewoond
heeft, en dat in dien oorlog
door den Nabab verscheidene
forten genoomen zijn, als
Siteldroeg, Kapelbaderbanda,
Kajanderkar, Karpesidot
en meer andere kleene forten.
Dat de deklarant na deeze
veldtochten op Patna terug
gekoomen weezende als Ka-
pitain van een Kompenie
Togpas is aangesteld met 50.
rp. s maands, Dat hij tien
maanden daar na van Patna
naar

naar de Kust Kommandel
gegaan is en den geheelen oor-
log aldaar bijgewoond heeft.
Dat hij daar van daar weder
terug gekomen bijnde, de
beleegering en verovering
van Nagar en Mangaloor
meede gedaan heeft. Dat hij
van daar naar Korga en
vervolgens naar Ballon en
van daar weder naar Korga
meede gegaan is, om de rebel-
len tot gehoorzaamheid te bren-
gen, dat de Nabab zelfs in
Korga gekomen en de re-
bellen tot stilstand gebragt
hebbende tegen de Maratten
en Nisam Ali is opgetrok-
ken, Dat de deklarant
twee jaar in Korga gestaan
heeft, dat de deklarant
toen met zijn Kompenie
ontboden is naar het leger
van den Nabab, en dat toen
de Koning van Nagalgonda
wiens

wiens rijk digt aan de Rivier
Manuali legd te ondergebragt
is gelijk, ook de Vorsten van
Kitoer, Raideroe, Harpeneli,
en Soerattiwelli, dat deeze
Vorsten voor zo verre er
noch in liven zijn, bij den
Nabab in arrest zitten. Dat
het leger toen naar Patna
terug gekeerd is, dat de dekla-
rant in het jaar 1787. met
het leger van den Nabab
naar deeze beneeden landen
gekoomen is. dat dit leger
toen sestig duizend Man sterk
geweest en alleen afgekomen
is om de Mapels of Mooren
die gerebelleerd hadden te
straffen, dat zulx geschied
zijnde de Nabab met het
leger weder naar Patna
terug gekeerd is, en wijl de
Nairos en eenige tot mooren
besneedene Kristenen weder
gerebelleerd hadden, in de
maand

maand Dber: 1788. andermaal
naar de Benedenlanden ge-
koomen is, dat eerst Mr
Lale met 600. Man daar-
onder 200. Europeeschen, en
de Generaals Saidegafar
met een Koeson of 3000.
Man en Saidamin ook
met een Koeson of 3000.
Man van Tammertjerie
afgekoomen zijn, dat deeze
beide Generaals in den oor-
log tegen de Engelschen krijgs-
gevangen gemaakt en nu
den Nabab dienen, dat zij
zeer kundige en dappere
Generaals zijn; dat een ander
leger groot 8200. Man waar
bij een Baksie was genaamd
Gader Nawaschan, met drie
generaals gent: Oesenchan
Bojie, Kola, Moedien, Mira
Oesen, deeze laaste een Neef
van den Nabab van Nagalkotta
afgekomen

afgekomen is. dat daar bij 3.
Kanons van 4. ℔ geweest
zijn en dat de deklarant met
dit leger meede afgekomen is.
Dat een leger van Tindigal
afgekoomen is onder den Ge-
neraal Saied Saib, doch dat
de relatant niet weet, hoe
sterk dit leger geweest is en
welke andere Generaals
daar bij gekommandeerd
hebben. Dat een leger sterk
elfduizend Man van Arre,
Sikatte afgekoomen is ge,
kommandeerd door Faselchan,
Dat de Nabab bij zich gehad
heeft twee Katjeries, of
15000. Man. Dat deeze
legers verdeeld geweest zijn
in Koimbatoer, Palkatseeri
Farochie Kalikut Kaderi-
kotta en Sarkal. Dat de
deklarant gestaan heeft op
Kaderikotta digt bij Mahe,
onder den Generaal Oesenchan Bojie
en onder het Batteljon van Seid Mir
dat

Dat gedúúrende deeze tien
maanden niets anders uitge,
voerd is, dan dat de Nairos
die opgevat wierden besneeden
en die zich daar tegen stelden
opgehangen zijn. Dat nu vijf
maanden geleeden van Patna
60. stukken zwaar geschut
ontboden en dat nu vier
maanden geleeden meer troe,
pen van boven afgekoomen
zijn en wel tot 24000. Man.
Dat toen dit Kanon ontbo-
den is een algemeen gerucht
had gegaan, dat de Nabab
Talleseeri en ook het Rijk
van Trevankoor wilde aan,
tasten, dat daar toe ook
de wegen naar ~~naar~~ Trevan,
koor zijn schoon gemaakt.
Dat van de ontbodene 60.
stukken die alle op Tamme,
seri aangekoomen zijn, maar
8 en 10 stukken naar beneede
zijn gebragt zijnde 24. en 18.
ponders

pondens, dat de Hele macht
van Tipoe in de Benedenlan-
den nu bestaat uit 70000.-
Man min en meer, en dat
dezelve overal bij 2. en 3.
Roesons verdeeld legd, en dat
de Nabab 10. à 12000. Man
bij zich heeft.
Dat de Generaals die thans in
deeze beneedenlanden zijn,
voor zoo verre de Relatant
bekend is genaamd zijn
Said Gafar, Saidamin,
Sechansen Sech Jman, Sech
Mamod Said Mamod, Lan-
gra Sech Jman, Haider
Ali beek, Seer Beek, Amat
Beek, Fadelchan, Golomodien
Mira oesen, oesenchan Basie,
en de Zoon van Machdoen
Saib; Dat er behalven deeze
noch grootgeneraals zijn,
met naame Boerandin
Mir Ramordien chan, Zoon
van den Nabab Mir Saib,
oom

oom van Tipoe, Sajed Saib,
alle Nababs ook de Zoon
van den Lala.
Dat de deklarant wijl het
Kamp bij Kaderikotta, moest
opmarcheeren naar Paijere-
malle, twee mijlen van
Korlandi in het gebergte
om de Naikos te straffen,
op den 30! November laastl.
van daar naar Mahe gede-
serteerd is. Dat dien zelfden
dag wanneer de relatant
de Katjeri was om den
Baksie te spreeken zeven
brieven van den Nabab
aangekomen waaren, die
dadelijk geopend en geleezen
wierden en wijl de dekla-
rant de Marattasche taale
verstaat, toen gehoord had,
dat die brieven behelst
hebben. dat het Kanon en
zwaare

Zwaare goederen naar Patna
moest gezonden worden; dat
de Pakscha tegen de nieuwe
maan die in Januari aan=
staande invald in Patna
zal weezen, om ingehuldigd
te worden, dat op dien dag
10000 nieuwe besneedenen
moesten getrouwd worden,
en dat de geenen die zich
wilde laaten besnijden en
op dien dag trouwen, idea
600 ropijen tot geschenk zoude
krijgen, dat dit de reeden
is geweest, waarom de de=
klarant dien dag het be=
sluit genoomen heeft en naar
Mahe gedeserteerd is, om
ook niet genoodzaakt te
weezen zich te laaten besnij=
den. Dat de deklarant dien
zelfden dag van Mahe naar
Tallesseri gegaan is, dat de
Goevernieur van Tallitseeri

den

den deklarant gevraagd heeft
of hij bij de Engelschen wilde
dienen, maar dat de dekla=
rant gezegt had weder bij
zijn naatsie de Hollanders
te willen weezen en daarom
ook van daar herwaards
gekomen is, dat de deklarant
zijn zwager en zoon op Tal=
leetserie gelaaten had.
Dat de heele macht van Tipoe
Sultan bestaan uit

90000. Man gereguleerde troepen,
die betaaling genieten, daar
onder is het Koor van
Mr. Lale

40000. Tjellas die voor de kost die=
nen, doch ook goed volk is.

100000. Man met loud geweeren die
Karnat of Piadas genoemd
worden.

40000. Kavallerij

1200. goede geleerde arthilleristen
daar onder wel 70 Man
Europeesen

20000. Artilleristen, die bij het Kanon
dienen met trekken en aan=
draagen en ook wel helpen laaden.

291200.

Dat

Dat de Relatant voor een jaar
gehoord heeft dat Nisam Ali,
een plaats genaamd Adoni
leggende bij de Rivier Tama,
„dera, agt of tien dagen be=
„noorden Patna, aan de Engel=
„schen had geschonken.
Dat Karim Saib de Broeder
van Tipoe in het fort van
Bengaloer gearresteerd is, doch
zodaanig dat hij binnen
het fort vrijheid heeft om
overal te gaan.
Dat in de oorlog tusschen Enge=
land en Frankrijk, alle En=
„gelsche krijgsgevangenen door
de franschen aan Haider Ali
overgegeeven en in de voornaam=
„ste vestingen bewaard zijn,
doch dat Tipoe na zijn va=
„ders dood, eerst alle jonge
Engelschen die maar wel
uitzagen met geweld had
laaten besnijden en onder
zijne grooten verdeeld die

Ze

ze gebruikt hebben, om tot
staatsie voor de palenkijns
te loopen. dat hij naderhand
ook verscheidene andere En=
„gelschen had laaten besnijden,
die nu allen gelijk ook de
jongelingen bij hem dienst
hebben als officieren doch
binnen Patna moeten blijven.
Dat volgens algemeen zeg=
„gen Generaal Mattheus,
met vergif omgebragt en
Kollonel Bellij en verschei=
„dene andere Engelschen overlee=
„den zijn, Dat een Engelschman
genaamd Mr. Bamberie
zich vrijwillig om de wille
van een vrouw had laaten
besnijden en thans als Gene=
„raal een Kosson komman=
„deerd en den naame van
Gaijdoedi chan voerd.
Dat nu een maand geleeden
de relatant gehoord heeft

dat

dat de Maratters in een dorp
genaamd Tarpatrie, digt bij
Goeti, daar zijdene stoffen
gemaakt worden, waaren
ingevallen en daar hadden
geroofd en het dorp in brand
gestooken, dat daarop een at=
taque voorgevallen was
tusschen de Maratters en de
Kavallerij van Tipoe, die
daar bij lag, dat bij die ge=
leegenheid eenig volk aan
beide kanten gebleeven en
een standaard van de Ma=
ratten veroverd is, die naar
Patna gebragt en daar in een
Tuin Derria Doulat Bach
genaamd geplant is.
Dat de Maratters rondom
Ballari digte bij Adonie
daar Mr. Lale toen hij den
Basalasin diende een batalje
tegen Haider verlooren heeft
over al roofden en het land
onthutsden

Dat

Dat de Relatant ook gehoord
heeft, dat Tipoe van Korin=
batoer een grooteschat van
geld naar Nisam Ali ge=
zonden had onder bedekking
van 4000. Man Kavallerij
4000. Piadas, en een Bataljon
Sipais en daar bij had laaten
bekend maaken, dat hij zich
als Patscha wilde laaten
huldigen, dat Nisam Ali
de schat terug gezonden
had en daar bij laaten weeten
dat wanneer Tipoe zich als
Patscha ~~wilde~~ liet huld=
digen, hij Nisam Alie dan
een onderdaan van hem moest
worden, en dat indien Tipoe
dit onderstond, ~~hij hem~~ de Nisam ~~wood~~
~~zaaken~~ daar door genoodzaakt worden zoude, ~~het zwaard~~
hem den oorlog aan te doen
~~tegen hem aantegorden~~.
wijders verhaald de Relatant
dat in Patna alles door Eu=
ropeeschen verricht word,
naamelijk kruit maaken
geld munten, geweeren gieten
affuiten maaken en al zulk
werk meer.
Koetsiem den 16de december 1789.
Arnold Kunst
Schr.

Heeden den 17. December 1789.

kompareerde voor mij Andreas Heinrich Schacht eerste gezwoorene klerk van poliet-
„sie deezes Malabaarsche Goevernements
prezent de natenoemene getuigen, de koster
van de kerk van Sra de Sauda gent. An-
„zetaijkel Ponzie en de dienaar George
dewelke ter geeerde requisietsie van den weledelen
Gestr. Grootachtb. Heer Johan Gerard
van Angelbeek, Raad ordinair van
Nederlandsch Indien, Goeverneur en Di-
„rekteur deezer kuste, verklaar den waar en
waarachtig te weezen, dat zij gisteren avond
in de kerk te slaapen leggende, door het ge-
„stommel in de kerk waaren wakker ge-
„worden, dat zij toen eenig los linnen goed
in de brand en na gissing zeeven à agt per-
„zoonen hadden gezien, die bij hun waaren
gekoomen en gevraagd, wie zij waaren, dat
zij daar op gezegd hadden. wij zijn koelies,
dat zij hun toen verder gevraagd hadden,
waar het goud en zilver, waar meede
de kerk vercierd was geweest, beland was,
dat zij daar op geantwoord hadden, dat
de Dienaaren van de kerk het zelve had-

den

„den weggebragt, en dat Zij de blaakers van
„deren daags ook moesten weg brengen, dat
Zij toen haar handen en voeten niet alleen,
maar ook de oogen hadden vast en toege-
„bonden, vervolgens gedreigde hen te Zullen
vermoorden Zoo Zij maar schreeuwen Zouden
dat Zij hen op de Grond geworpen en een pak
met linne, dat in de Kerk was, op hun ge-
„smeeten hadden, terwijl de overige alles
opengebrooken en weg genoomen hadden, dat
naderhand vijf bij hen gekoomen waaren
en hen ontbonden behalven de handen en
hen bij de haaren gevat en naar boven in
de ~~St Christi~~ Sakristij gesleept hadden en gevraagd,
waar de Sleutel van de Palaij was. dat Zij
attestanten daarop geantwoord hadden dat
de dienaaren van de kerk de Sleutel had-
„den, dat Zij toen met een bij hen hebbende
instrument voormelde palaij en alle kisten
en kasten met geweld hadden opengebroo-
„ken, en hun vervolgens wederom handen
en voeten, als mede de oogen gebonden, op
de grond gesmeeten en hen gegaan waaren,
dat Zij attestanten naderhand de touwen,
waar mee de Zij gebonden waaren, met hun

„nen

„nen tanden hadden los gebeeten en opge-
„staan, dat Zij beneeden koomende gezien
hadden, dat de deur aan de noordelijke Zij-
„de van de kerk open stond, en Zijn naar den
Pater vigaier gegaan en hem van het voor-
„gevallene kennis te geeven, dat Zij toen
met den pater kerkwaards waaren gegaan
en ons assistentie gerooepen hadden,
dat daarop verscheidene menschen toe-
„geschooten waaren, en in de kerk gebleef-
„ven tot den volgende morgen, dat Zij toen
besloten hadden, daar van rapport te
Zullen maaken, dat Zij des Zien morgens
boven op de Solder gekoomen Zijnde, het
breek instrument gevonden hadden in
de ~~St Christi~~ Sakristij, ~~welk~~ getuigende noch niet weeten
~~Eerweerde~~ Heer Pastoor Zij doch bij gader ons stoek daar van bericht te geeven
~~Eerweerde~~ hier mee de de attestanten
hunne gegeevene en verlienden verklaarin-
„gen, die Zij betuigden de Zuivere en op-
„rechte waarheid te Zijn, geevende voor
„rieden van weetenschap, van alle het geene
Zij komparanten in persoon gezien en on-
„dervonden hebben, over Zulx bereid bij-
„vende dit hun geattesteerde, des gere-
„quireerd werdende, nader met eede Sa-

„lemneal

„lemneal te bevestigen.

Aldus Gedaan en Geattesteerd binnen de Stad Koetsiem, ter Sekretarij van polietsie, ten daage, maand en Jaare voorm: in prezentsie van Frans Hendrik Schuur„man en Hendrik Fredrik Stettnitz, klerken als getuigen.

Ons Prezent
F H Schuurman
F W Fz Stettnitz

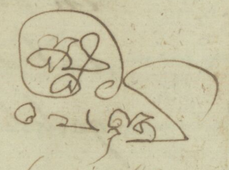

dit Kruisje / + / door George
Zeeft / / gesteld.

Voor de vertaaling
Leend Cardozo.

In mijn Kennis
A A Schacht
Eg klerk

Relaas gedaan door den Pater vigair van de kerk Sra de Sauda, gent Francisko Nunes

Dat de Relatant gister avond Circa twaalf uuren te Slaapen leggende, door de koster en een dienaar van de kerk was wakker gemaakt en gewaarschuwd, dat er dieven in de kerk waaren die de deur van de Predik=Stoel opengebrooken en binnen gekoomen waaren en aan den koster gen Anzetaijkel Ponzie en de dienaar gent George gevraagd hadden, waar de kleijnoordien waaren waar mede de kerk heden versierd was geworden die daar op gerepliceerd hadden, dat zij koelies waaren en de goederen naar de Stad hadden gebragt; waar op de geweldenaars hen ge„bonden hadden, aan handen en voeten en met geweld op de grond gesmeeten en een groot pak linnen goed dat in de kerk was, op hun gelegd, dat eenige met zwaarden gewaapend bij hun hadden gestaan, verbiedende hen te Schreuwen, wijl andere van dat komplot de kerk rond Snuffelden in verscheidene vertrekken, kisten en kassen, als meede

vier

vier Schat kisten van de kerk open gebroo-
„ken en alles daar uit genoomen en weg ge-
„bragt, door de voordeur van de kerk, nadat
Zij weggegaan waaren, hebben de koster en
de dienaar, de banden waar meede Zij ge-
„bonden waaren, met hunne tanden los
gebeeten en daarop na den Relatant waa-
„ren gegaan, hen verwittigende van het gee-
„ne in de kerk voorgevallen was, waar op de
relatant ligt aangestooken hebbende, met
hun naar de kerk was gegaan, alwaar hij
alles in een disolaate toestand heeft bevon-
„den, dat Zij ook toen aan den Relatant
verhaald hadden, dat Zij dagten, dat het
Mooren geweest waaren, naar gissing veer-
„tien à vijftien perZoonen, dat op het ge-
„Schreuw toen veele menschen waaren
toegeschooten en een paarig beslooten had-
„den, van dit geval behoorlijk rapport te
doen, aan den weledelen Gestr. Groot
achtb. Heer Goeverneur, betuigende noch
niet weeten welke goederen absent Zijn, doch bij nader onderZoek
daar van Relaas te dienen.

Aldus Gerelateerd binnen
de Stad Koetsiem den 17. Decem-
„ber

„ber 1789. voor mij ondergeteekenden in pre-
„Sentsie van de bezijde geteekende getuigen

Ons Prezent
F. M. Schuurman
W. H. F. Stettnitz

P. Ind. Nunes.

voor d. vertaaling
Lund. Cardozo.

voor het ten papier
brengen deezes
A. A. Schacht
Eg. Klerk

Kompareerde voor my Jonas van der
Poel, gezworene klerk van Politie en
Justitie deezes Malabaarschen gouvernements,
(: prezent de natenoemene getuigen :) Den ge-
„weezene Portugeesche Stuurman, Thans
Passasier, in naame Francisco Xavier
de Roquete, dewelke ter requisitie
van den weledelen Gestrengen Groot Achtb: Heer
Johan Gerard van Angelbeek, Raad
Ordinair van Nederlands Indië, Goever-
„neur en Direkteur deezer kuste, en door
vertaaling van den Jongtolk Leendert
Cardozo, verklaarde waar en waarachtig
te zijn; dat hij op den 2e Mei anno pas-
„sato van hier in Qualiteit als Stuurman
met het Schip Geldria, gekomman-
„deerd door den kapitain Joseph
Kingsmill, vertrokken is naar Ma-
„dras, dat den kapitain Rodrigo Joze
Loureiro, gemelde boden afgehuurd had
voor een Somma van Driedruizend roppyen,

welke

welke penningen bovengenoemde Kingsmill,
alhier ontvangen had tot reparaatsie van
Zijn onderhebbende kiel Geldria, dat even
voor dat gem.e schip onder Zeil ging, door
gemelde Kingsmill, geproponeerd wierd
aan den Heer Soureiro, dat hij Zich bedie-
nen wilde van de schoone gelegenheid
van een Engelsche Pattamaar, die klaar lag,
om daar mede naar Bombay te vertrek-
ken, overmits hij Kingsmill, op Madras,
veele schulden gemaakt hebbende, Zich al-
daar niet veilig agtede, gelijk hij ook
effektief Zich met Zijn vrouw en goede-
ren in evengemelde pattamaar begeeven en
daar mede werklijk op den zelfden dag
naar de noord vertrokken was; dat ech-
ter het schip Geldria Zijn reize naar
Madras vervolgd had; dat hij attestant
te Madras gekoomen Zijnde Zelfs als
getuigen Tegenswoordig was geweest, dat
de Graaf van Bijland, op het gerucht

van

van het arrivé van Zijn bodem van
Paleakatta direktelijk naar Ma-
dras was gekoomen, en voormelde
schip plechtig verkocht heeft voor
agttienduizend ropijen aan bovengeciteer-
den kapitain Soureiro; voorts dat de
Graaf van Bijland, op de eerste
aanmaaning om de verschootene drie-
duizend ropijen Zulx niet heeft wil-
len voldoen, echter de Zaak duidelijk
onder het oog van gedagte graaf van
Bijland gebracht en gedemonstreerd
Zijnde, hij eindelijk tot de ~~acceptaat-~~ voldoening
~~sie~~ overgegaan was.

Waar mede de Attestant deeze
Zijne verleende Attest fineerde,
met betuiging, dezelve te behelsen,
de Zuivere en oprechte waarheid, geeven-
de voor reeden van wetenschap, als in
den text, overzulx bereid blijvende

het

Het geattesteerde des noods nader met eede te sterken.

Aldus Gedaan ende Gepasseerd, ter Sekretarije van Polietsie, binnen de Stad Koetsien, den 21e Maart 1790. in prezentsie van Godlieb Hendrik Bakker en Pieter Joost Kaffes, klerken, als getuigen.

Ons Prezent.

Fran.co Xavier Roquet

G. H. Bakker

P. J. Kaffes

Voor d' vertaaling
Lund. Cardozo

In myn kennis
J. W. Poel
gklerk

Heden den 27 Maart 1790.

Kompareerde voor mij Arnoldus Lunel Sekretaris van polietsie alhier, prezent de natenoemene getuigen, den Sabandaar Johannes Wolff, dewelke tot voorstand der waarheid en ter requisietsie van den weledelen Gestrengen Grootachtb Heer Johan Gerard van Angelbeek, Raad ordinair van nederlandsch Indien, mitsgaders Goeverneur en Direkteur van de Kuste Malabaar, bekende en verklaarde waar en waarachtig te zijn, dat, de Portugeesche Koopman Loureiro in het gepasseerde Jaar 1789 in het laast van de maand April met zijn Snaauw de Belle union hier zijnde, de volgende goederen daar uit overgescheept had in het Schip Geldria, gekommandeerd door een Engelschman Joseph Kingswill genaamd, als

50 rollen Zeildoek
15. Vaderlandsche trossen en
2. vaten Heer

dat

dat de pachter van hem voor die goederen
pacht begeerd hebbende, hij Loureiro zich
bij den attestant vervoegd had, dat de Attes,
„tant aan hem daar op geantwoord had, dat
hij goederen uit het eene Schip in het andere
overgescheept hebbende, daar voor ook pacht
moest betaalen, dat Loureiro toen gerepliceerd
had, dat het wel weezen konde, dat hier
de gewoonte was, pacht te betaalen, wanneer
goederen van 't eene Schip in een ander Schip
iemand anders toebehoorende wierd overgescheept,
maar dat dit Schip Geldria moest aange,
„merkt werden als zijn eigen Schip, wijl
hij hetzelve afgehuurd had en ook zelfs daar,
„meede vertrekken zoude. Dat de Attestant
van dit geval aan den Edelen Heer Goeverneur
kennis gegeeven hebbende, zijn weledele Gestr
groot Achtb geordonneerd had dat Loureiro
de pacht volgens de gewoonte moest betaalen,
en dat ook dienvolgende voor die goederen
halve pacht betaald is.

Eindigende de Attestant deeze zijne gegee,
„vene en verleende verklaaring, met betuiging

dezelve

dezelve te behelsen de zuivere en oprechte
waarheid.

Aldus Gedaan en Verklaard
binnen de Stad Koetsiem, ter Sekretarije
van politie, ten daage, maand en Jaare voorn
in prezentie van Cornelis Dirk Grabe
en Godlieb Henrik Bakker klerken
als getuigen.

Johann Wolff

ons prezent
Dirk Grabe

G H Bakker

In missie kennis
Arnold Lunel
Sekret.

Heden den 28 April 1790.

Kompareerde voor mij Arnoldus Lunel
Sekretaris van polietsie alhier (prezent de nate-
noemene getuigen) de Portugeesche kapitain
Rodrigo Joze Laurero, dewelke tot voorstand
der waarheid en ter requisietsie van den welede-
len Gestrengen groot achtb. Heer Johan Gerard
van Angelbeek, Raad ordinair van Nederlands
Indien, mitsgaders Goeverneur en Direkteur van
de kuste Malabaar tot nadere opheldering van
zijn bevoorens verleend onderhands declaratoir
van den 26. Maart Jongstl. bekende en ver-
klaarde waar en waarachtig te zijn dat hij
voorleeden Jaar hier zijnde het Schip Geldria
toebehoord hebbende den Heer Graave van
Bijland alhier van dies Kapitain Joseph
Kingsmil gehuurd heeft voor drie duizend
ropijen naar Madras, en dat hij die drie
duizend ropijen ook aan Kingsmil hier
betaald heeft, op zijn verzoek en voorgeeven
dat hij dat geld noodig hadde, tot de reparaat-
sie van dat Schip en andere onkosten ten
dienste van hetzelve, en dat hij dienvolgende

met

met gemelde Ringsmil geen Koop Kontrakt
gemaakt of het Schip van hem gekocht heeft,
maar dat de Attestant het gemelde Schip
Geldria te Madras van dies Eigenaar gemel-
den Heer Graave van Bijland Zelfs heeft
gekocht voor agttien duizend ropijen en dat
toen dat Schip hernaamd is Cassa Mayor.

Eindigende de Attestant deeze Zijne gegee-
vene en verleende verklaaring met betuiging
dezelve te behelzen de Zuivere en oprechte waar-
heid, geeivende voor reeden van weetenschap
als in den text, overzulx bereid blijvende het
geattesteerde des noods nader met eede te sterken.

Aldus Gedaan en verklaard binnen
de Stad Koetsiem ter Sekretarije van politie
ten dage maand en Jaare voormeld in prezentie
van Henrik Frederik Stettuitz en Fran-
cois Martensz klerken als getuigen.

ons Prezent
H. F. Stettuitz
Fran. Martensz

A. J. Lour.

In mijn kennis.
Arnold Lunel
Sekret.

Heeden den 7 Mei 1790.

Kompareerden voor mij Arnoldus Lunel, Sekretaris van Polietsie alhier, present de natenoemene Getuigen, de Koelies Kotje Anthoni en Anthonij, dewelken tot voorstand der waarheid en ter requisietsie van den Weledelen Gestrengen Grootachtbaaren Heer Johan Gerard van Angelbeek Raad ordinair van Nederlands Indiën mitsgad. Gouverneur en Direkteur van de Ruste Malabaar op de vertaaling van den Jongtolk Leenderd Cardozo bekenden en verklaarden waar en waarachtig te zijn dat zij nu tien dagen geleeden, met noch twee Koelies, met de Water Gamel van hier gegaan waaren om water te haalen, dat zij den anderen dag boven Warapoli, ligt bij Metane gearriveerd en daar bezig zijnde water te scheppen, een gewaapende Sipahi van den Arabab daar bij een gekoomen was en hen geroepen had naar de wal te koomen, dat de Attestanten zulx geweigerd hebbende tedoen, die Sipahi gedreigd had te zullen

Schieten

schieten, en vervolgens zijne Kameraaden
toegeroepen had, dat toen noch 8 à 10
gewapende Sipahis daar gekoomen
waaren en de attestanten naar de
wal meede genoomen en gevraagd
hadden, voor wien zij water haalden,
dat de attestant: geantwoord hebbende
wij haalen water voor de Europeesche
in de Stad Koetsiem, zij gerepliceerd
hadden, laaten zij voortaan zoutwa
ter drinken, van hier zal geen water
meer gehaald worden, Gijl: en de Koning
van Trevankoor zijn een. dat de attes
tanten door dat volk vervolgens
verder naar de noord bij een Hoofd
van een gebragt zijnde, hij op de
zelfde wijze aan hem gezegd had en de
attestantten, in een huis opgeslooten
waaren. Dat des anderen dags de boot
daar ook gekoomen zijnde om water
te haalen, het volk op dezelve mede
opgebragt was, en dat toen de attestan
ten

ten ook gezien hadden, dat 's Nababs volk mee
de gebragt hadden zeilen, masten, riemen
touwen en vlaggen, Dat toen de attestan
ten en hunne beide Makkers met volk van
de boot verder naar Maloerkote gebragt
zijn en op den weg de bagasie van 's Na
babs volk hebben moeten draagen. Dat
zij daar gekoomen zijnde, aan het
werk gezet zijn, bij het afbreeken
van het fort aldaar, dat zij de eerste
dag niet daar voor ontvangen hadden,
maar in de volgende dagen betaald
zijn met Kopergeld, ter waarde van schaars
twee fanems 's dags. Dat de Sipahis al
daar aan de Attestanten gezegd hadden,
Gijl: moet goed werken, als wij Kran
ganoor genoomen hebben zullen wij
naar Patna gaan, dan kunt Gijl:
ook dienst krijgen. Dat de attestan
ten daar zijnde, kennis gemaakt
hadden met een Poelia, dat de attes
tanten drie dagen te Meloerkote gear
beid hadden, en daar na van daar pro
visien hebben moeten drägen naar een
eiland

eiland bij Kranganoor, en daar weder twee
dagen gearbeid hadden aan een batterij
die daar gemaakt werd, dat Zij daar
zynde door behulp van Vorm. Dolia
ergisteren avond van daar weggeloopen
en gisteren avond hier aangekomen
zijn

Word verklaard de Attestanten, dat Zij niet
opgeven kunnen hoe groot het legers van de
Arabab daar is, wijl het verspreid legt
en ook niet van de sterkte op het eiland
voor Kranganoor, wijl dagelijx volk
aankomt en weder afgaat

Eindigende de attestanten deeze hunne gege-
ven en verleende verklaring, die Zij bekra-
gen te zuiver en oprechte waarheid te behe-
ben, ten gevolge waar reeden van wetenschap
als in den text

Aldus gedaan en verklaard bin-
nen de Stad Koetsiem ter Sekretarije
van Policie, den dage, maanden Jaare
voormeld, in presentie van François
Martenize en Godlieb Heindrik Bakker
Klerken als getuigen

de 2 Malabaren
Letter A.B.
en deze voor
Zelfs
+
+

Die is voor
Anthonij ge-
schreven

Dus gedaan
in Fransch Caelenz

in mijn Reinus
Arnold Zunel
Sekret.

G.H. Bakker

voor vertaalen
Leind. Hardoes.

Klaas gedaan en met veel eerbied over-
gegeven door den ondergeteekenden aan
den weledelen Gestrengen Grootachtbaaren
Heer Gouverneur Johan Gerard
van Angelbeek.

Weledele Gestrengen Grootachtbaare
Hoog Gebiedende Heer!

De ondergeteekende door uwweledele gestrenge grootachtb:
heden magtig naar het Koetsiemsche Hof gezonden Zijnde,
om Zeker commissie te verrichten, heeft de Eerste
Minister van dat Hof in naame Sowinda Mieran
hem hetvolgende ter bekendmaking aan uwweledele
Gestr. Grootachtb: verhaald;
De koning Zijn Meester had aan Tipoe Sultan ge-
schreven, dat hij niemand anders in Zijn Rijk had
dan hij gerreglijx aan hem Sultan Zenden kost,
dan Zeekeren Baamine Soepa Nijen gent die een
Zeer geschikt Man en in verschijde Zijn Hooghieds
commissies naar de vroond geweest en daar bekend
was, dat hij Sultan deshalven aan Zijnen
Ambassedeur order gelieefde te Zenden met gem
Soepa Nijen dienvolgens te verstrekken.
Hierop was eergisteren een brief van den Sultan
ontvangen, Zeedert trots van het voormeld verzoek

te vinden; als eerlyk, dat de Sultan wel verzeekerd was, dat de koning voorstaan alle Zyne Zaaken Zonde behartigen, gelyk hy voor hem gedaan had, en dat de Sultan ook niet manneeren Zonde van Zyn Zyde alles wat mogelyk was tot welzyn van Zyn Rijk te kortsluiten.

Maar den Sultan had aan Zynen Gezant geschreeven, dat nopens den door den koning aangeboodenen Gramine Soepa Myen, by nader gelegenheid aan hem Zonde Schryven, wyl hy hem niet kende, en eerst naar Zyne begeerlaamheid moeste informeeren

Hierna begoft de Minister omstandig te verhaalen, dat de Nikaars van den koning verzeekerd hadden, dat op Koimbatoer vele oorlogstoerustingen gemaakt en alle de oorlogs-troepen die bezuiden Kustna liggen daar vergaderd wierden.

Dat de heele Macht van den Sultan in 150000. Ruiters, 30000. Sipalis en 70000. kanonniers, (of landmilitie) en verschyde groot en klyn geschut bestond, en dat alle die troepen met meinve Wapengoederen en Ammonitie voorzien wierden, en een gedeelte van de Ruiterij langs de Gates tot naar Tritsjenapalli verdeeld lag, en d'overige Ruiters met het vetvolk in tweën verdeeld, de eene helfte door het gebergte Kanamale

naar

naar de meinve nog gekapot isy en de andere eerste over Tamaraseri naar Calicatseeri en verder gens naar deeze Heidenlanden stond gezonden te worden —, en dat de uitvoer van leevensmiddelen van Koimbatoer belet was, en daarop maatregelen gepast wierd.

"Dat zekere personnen te Koimbatoer en verstroomen door gem. Nikaars aan Zyn Hoogheid hadden laaten bekendmaken, dat het ontwerp van den Sultan eerlyk was, Zuiderspalabaar te vermeesteren, en daartoe bestooten had, niet alleen Zyn heele macht die thans by Zunden Kristna Staat op te offeren, maar ook alle de Landen tot Koimbatoer te laaten vaaren, welkers redden hem weinig deeren Zonde, en dat deshalven hy in persoon Zonde afkomen, en dat men Zyn aankomst op Calicatseeri wel haast, of ten minsten binnen 15 dagen Zonde kunnen weeten.

Dat Zyn Hoogheid alle deeze gerugten aan den koning van Travankoor schriftlyk bekendgemaakt, en Zyn Hoogheids Dirvaan kusa Pille geschreeven had hem te komen, om hierover het noodige te beraamen, en tot tegenstand van den Vyand mee Engelsche troepen te laaten koomen, en dat Vreedelievende gesteunde Grootachtte met de

komste

komste van gem. Diwaan, hem nader hierover ook geliefde te onderhouden.

Wijders verhaalde gem. Minister, dat de Sultan op Mangaloer alle de vaartuigen die eenigsins groot waaren, liet toerusten tot een Expeditie om de Zuid, en wijl men op hoede diende te Zijn, Zoo liet gem. Minister uit naam van Zijn Meester uweledele Gestr. Grootachtb. verzoeken, de noodige Oorlogs-Schepen tot vijligheid van de rheede alhier, van kolombo te laaten komen.

De Minister eindigde hiermede dit Zijn verlaal, en Zyde, dat de Zwager van Zijn Hoogheid koenjo Tiroepadoe gent. van Mawelikare nu voor eenige dagen aan het Hof alhier gereverteerd was, met het advis van den koning van Trevankoor wegens het Zenden van een der Stenden van het koetsiemsche Rijk bij den Sultan, dat Zijn Trevankoorsche Hoogheid den koning van koetsiem liet aanraaden, Zich niet te laaten overhaalen om imand van Zijn Rijk met den Gezant van den Sultan te Zenden, wijl de wreede mishandelingen van Tipoe Sultan tegen verscheidene Vorsten om de Noord te over bekend en daarvan een meenigte exempels noch in versch geheugen waaren.

Koetsiem Den 9e Oktober 1789

J. W. Wruijens

Relaas gedaan en met veel eerbied overgegeeven door den ondergeteekenden aan den weledelen Gestrengen Groot achtbaaren Heer Goeverneur Johan Gerard van Angelbeek.

Weledele Gestrenge Grootachtbaare Hoog Gebiedende Heer!

De eerste Minister van het koetsiemsche Hof gent. Gowinda Menon laat uweledele Gestr. Grootachtb. uit naam van Zijn Meester bekendmaken, dat de Arikaars van Zijn Hoogheid (dewelken vijf dagen van koimbatoer onder weegs geweest) van de Noord heeden morgen alhier gearriveerd waaren, met Zeekerheid verklaard hadden, dat den 14e dezer 15000. voetvolk met 6. veldstukken onder kommando van drie Moorsche Generaals van koimbatoer op Palekatseeri gekomen waaren, en de overige troepen ook op den afmarsch gereed stonden, en de veld-tent van den Sultan op Soendakapoetoer benoorden de rivier van Naloedesam (het land van den koning van koetsiem) opgeslagen was, en de Sultan ook haast of den 23e dezer op Palekatseeri, stond te komen.

Dat het hoofd van Palkatseeri met Zijn Leger

van

van 3000 koppen en 4 veldstukken bewesten
Mankare gearriveerd was.
Dat de Arikaars aldaar niet gehoord hadden
wat de intentsie van den Sultan is, doch dat
men zulx met zyn komste op Palekatsieri
zoude kunnen ontwaaren.
Dat zyn Hoogheid van deezen afmarsch aan den
koning van Trevankoor en deszelfs Diwaan
kesa Pulle geschreeven had, en zoo dra zyn
Hoogheid eenige nadere berichten erlangen mogte,
ten eersten uweledelegestrenge Grootachtbaare
zoude bekendmaken.

Koetsiem Den 19e oktober 1789.

J. M. Truijens

Aan den weledelen Grootachtbaaren Heer,
Johan Gerard van Angelbeek,
Raad ordinair van Nederlandsch Indiën,
Goeverneur en Direkteur ter kuste
Malabaar en Rezorte van dien
C.a H.a E.a

Weledele Grootachtbaare
Hoog Gebiedende Heer!

Volgens uw weledele Grootachtbaare hoog geeerde ordere is de ondergeteekende heeden middag om twaalf uuren naar het Palais van den Patjetter te koetsiem bij den Ambassadeur van den Patscha Tipoe Sultan in naame Khader khan geweest, en heeft, door vertaaling van den Rasiadoor van den koning van koetsiem in naame Samie Patter (: een Bramine) die daar ook prezent was, in het karnatikaasch, het komplement van uw weledele Grootachtbaare afgelegd en denzelven met zijn arrivement verwelkomt. De Ambassadeur stelde zich hierover zeer vergenoegd

aan,

aan, en liet uw weledele Grootachtbaare voor deszelfs vriendelijkheid bedanken, en van zijne reciproque dienstpresentaatsie verzeekeren, onder bekendmaking, dat hij van zijne komste den koning van koetsiem te Tirpoenitorre reets kennis gegeeven had, en zoo dra hij het antwoord bequam naar Tirpoenitorre vertrekken, en van daar retourneerende de eere hebben zoude by uw weledele Grootachtbaare te komen, en niet alleen deszelfs brief overgeeven maar ook de mondelinge voorstellen doen zoude, waarmede hij van zijnen Meester aan uw weledele Grootachtbaare gelast was. —

Voorts zijde hij noch, mijn Meester is over den Heer Goeverneur zeer vergenoegd, om dat Hij altoos de vreede betracht, en de vriendschap met den koning van koetsiem onderhoud.

De ondergeteekende repliceerde den Ambassadeur daarop, dat hij, deese zijne expressien die mede tot genoegen van uw weledele Grootachtbaar strekken zouden, behoorlijk zoude bekendmaken.

Hiermede heeft de ondergeteekende de eer zich met de diepste veneraatsie te noemen

Weledele Grootachtbaare
Hoog Gebiedende Heer!

Uw weledele Grootachtbaare
Trouwschuldige en Gehoorsaame Dienaar
J. W. Truijens

Koetsiem
den 19e Aber.
1789

No. 1

Aan den weledelen Grootachtbaaren Heer
Johan Gerard van Angelbeek
Raad Ordinair van Nederlandsch Indiën,
Gouverneur en Direkteur ter kuste
Malabaar en Resorte van dien
&c.a &c.a &c.a

Weledele Grootachtbaare
Hoog Gebiedende Heer!

De ondergeteekende is, volgens het gedaane verzoek door den koning van koetsiem aan Uw weledele Grootachtbaare, gisteren avond naar Tirpoenitorre vertrokken en dien nacht aldaar gearriveerd, en heeft heden morgen om 7 uuren Zijn Hoogheid ontmoet, die hem gelast heeft, hetvolgende aan Uw weledele Grootachtbaare bekend te maaken.
Dat de Ambassadeur van den Patsela Tipoe Sultan in naame khader khan en noch twee Sobdaars op den 20.e deezer bij Zijn Hoogheid op Tirpoenitorre waaren geweest, en den brief

van

van den Patscha aan Zijn Hoogheid ter hand gesteld hadden, wiens inhoud met de mondelinge ver-handeling van gem: Khader khan overeen quam, behelsende: dat de Patscha in handen van gem: Ambassadeur twee brieven gezonden had, als een voor den Koning van Trevankoor en d'ander voor uw weledele Grootachtbaare, en aan Zijn Hoogheid liet verzoeken om dezelven door assistentsie van een Zijner Hoogheids Ministers naar behooren te laaten bestellen.

Dat de Patscha aan Zijn Hoogheid liet verzeke-ren, dat Zijn betrachting niet anders was, dan om de staat van Zijn Hoogheid meer en meer te ver-heffen, en wijl de Patscha tot aan de grens van Zijn Hoogheids landen tot buiten de Linie stond te komen, het hem zeer aangenaam zijn zoude wanneer bij hem een bezoek quam afleggen.

Dat de Patscha aan den Koning van Tre-vankoor geschreeven had, dat veele Landsgrooten en vermoogende persoonen zich naar het Trevankoorsche-rijk begeeven hadden, en dat door dezelven veele hostiliteiten in de Armeneesche landen gepleegd wierden, teffens daarby verzocht had om in de zaaken van Zijn Koetsiemsche Hoogheid te assisteeren.

Dat hij voorts Zijn Hoogheid ernstig liet aanzeggen

om

om door denzelven uw weledele Grootachtbaare te onderhouden wegens het fort Kranganoor om het-zelve weder door Kompanies volk te laaten bezetten, wijl dat fort in 't Armeneesch Rijk lag, en de Kompanie jaarlijx zeeker gerechtigheid aan hem had opgebragt, en dat hij dus niet begrijpen kost, wat reeden uw weledele Grootachtbaare gehad had, hetzelve aan den Koning van Trevankoor te verkoopen, en dat de Ambassadeur nopens deeze zaak een brief voor uw weledele Grootachtbaare gebragt had, dien hij zelve bestelten en daarover mondeling handelen zoude.

Dat Zijn Hoogheid daarop geantwoord had, dat hij zijn vertrouwen altoos op de gunst van den Patscha Tipoe Sultan gevestigd had, en trachten zoude zich dezelve waardig te maaken, maar wat het fort Kranganoor aanging, dat hij reets aan gem: Khader khan bij zijn voorig aanweezen alhier gezegt had, dat Zijn Hoogheid van de overgave van dat fort niet eerder geweeten had, voor dat dezelve geschied was, en op Zijn hoogheids vraage van uw weledele Grootachtb. tot antwoord gekreegen had, dat uw weledele Groot achtbaare zulx volgens bekomene orders van Deszelfs Heeren Majores gedaan had.

Dat de Ambassadeur daarop naar Koetsiem

vertrokken

vertrokken was, en dus zonder tardance bij
uw weledelegrootachtb. zoude komen om uw
weledelegrootachtb. hierover te onderhouden, en
dat Zijne Hoogheid uw weledelegrootachtbaare
hiervan liet vooraf verwittigen om bij zoo een
geval het antwoord van uw weledelegrootachtb.
met dat van den koning overeen te doen komen,
wijl men in de zaake van Tipoe zeer voor-
zichtig moest te werk gaan, doordien zijn toeleg
niet anders was, dan om tusschen de drie ge-
alieerden (teweeten de Hollandsche kompanie,
de koningen van Trevankoor en Koetsiem)
misverstand te verwekken, om daardoor zijn
oogmerk te berijken. Dat Zijne Hoogheid
derhalven best geoordeeld had, dit uw weledele
Grootachtb. mede onder het oog te brengen, en
te verzoeken om voortaan bij het beantwoorden
van de brieven van Tipoe, eerst met Zijn
Hoogheid en den koning van Trevankoor
in geheim bij geschrift te raadpleegen,
op dat het antwoord van uw weledelegroot
achtb. en de beide koningen over een en
dezelve zaak eensluidende konde gericht wor-
den. doch wanneer men dit door de Mi-
nisters liet doen, als dan aan den Patscha
quaad vermoeden zoude verwekken. —

Dat

Dat Zijn Hoogheid ten dien einde aan den Diwaan
van den koning van Trevankoor geschreeven had
ten spoedigsten bij hem te komen, en den koning
van Trevankoor ook aangeraaden had wat nader
te komen, op dat Zijn Hoogheid bij de presente
geleegenheid met ons in geschrift raadpliegen
en het noodige beraamen kost, die daarop aan
den koning van Koetsiem antwoord gezonden had,
dat hij den 22e November van Tiroewanande-
waram naar de Noord vertrekken zoude.
Voorts laat Zijn Hoogheid uw weledelegrootachtb.
verzeekeren, dat hij noit op de beloften van
den Patscha zijn hoop gevestigd heeft, en nu
noch minder doen zal, wijl de wreede be-
handelingen met de Vorsten van Kolastrie,
Koteam en Kadattanadoe, alle bij Zijn
Hoogheid in versche geheugen zijn, en tot eeu-
wige gedachtenis van Zijne navolgers strekken
zullen, en dat Zijn Hoogheid niemand anders
tot Zijne Bondgenoot heeft, als de Hollandsche
kompanie die hem in alle tijden bijgestaan
en begunstigd heeft, en zijn nauwe vriend
de koning van Trevankoor, en dat hij op die
Mogendheeden zijn hoop gevestigd had, en de
vriendschap met iever en trouw onderhouden
en alles ondergaan zoude wat hem mogten

overkomen

overkomen. Doch dat Zijn Hoogheid dus lange door uw weledele Grootachtb: hooge verstand, overleg en assistentsie zich noch staande gehouden en zijn onkosten goed gemaakt had, maar in het vervolg geen raad wiste dezelve goed te maaken, wijl Zijn Hoogheid nu met gedüürige Onkosten belaaden wierd, en daarbij gevaar liep bij de minste disgraatsie van den Patscha Zijn Hoogheids landen die buiten de Linie liggen te verliesen.

Eindelijk laat Zijn Hoogheid uw weledele Grootachtb: bekendmaaken, dat hij de kopij van den brief van den Patscha morgen met een expresse zenden zal, en intusschen uw weledele Grootachtb: verzoeken een kopij van den brief van den Patscha, dewelken de Ambassadeur aan uw weledele Grootachtb: bestellen zal, als ook de kopij aanteekening van de aanstaande konferentsie tusschen uw weledele Grootachtb: en gemelden Ambassadeur als ook uw weledele Grootachtb: gevoelen daaromtrend, aan Zijn Hoogheid toe te zenden. Hiermede heeft de ondergeteekende de hooge eere zich met de diepste ontzag te noemen.

Weledele Grootachtbaare
Hoog Gebiedende Heer!

Uwer weledele Grootachtbaare
Trouwschuldige en gehoorsame Dienaar

J. W. Fruijen

Koetsiem
den 22e November
1789.

Aan den weledelen Grootachtbaaren Heer
Johan Gerard van Angelbeek,
Raad ordinair van Nederlands Indiën
Goeverneur & Direkteur der Kuste
Malabaar met dies onderhoorigheeden,
&c. &c. &c.

Weledele Grootachtbaare
Hoog gebiedende Heer!

De ondergeteekende is, volgens het gedaane verzoek door den koning van koetsiem aan uw weledele Grootachtbaare gisteren naar Tirpoentorre geweest, en heeft Zijn Hoogheid ontmoet, die hem gelast heeft, hetvolgende uw weledele Grootachtbaare bekend te maaken.

Dat Zijn Hoogheid uw weledele Grootachtbaare dankbaar was, voor de favorabele Schrijven aan de Engelsche Regeering van Madras, nopens het aangegaane provisioneele Traktaat tusschen de Engelsche kompanie en gemelden koning, en dat Zijn Hoogheid niet alleen wenschte de goedkeuring van hetzelve spoedig te erlangen, maar ook de overige Landen van het koetsiemsche Rijk, dewelken de Samorijn

van

van tijd tot tijd door macht daarvan afgescheurd en in bezit genoomen had, door de bewerking van uw weledele Grootachtb: volgens hoogst deszelfs gedaane belofte aan Zijn Hoogheids Voorzaat, na mogelijkheid, weder in bezit te krijgen.

Dat het Zijn Hoogheid Zeer lief en aangenaam Zijn Zoude, wanneer D.E. Hollandsche kompanie haare voorige konquesten Lettua en Caponettij in bezit mogt neemen, en dat Zulx tot groote gerustheid van Zijn Hoogheid Strekken Zoude, maar Zoo de kompanie Zulx niet begeeren mogte, verzocht Zijn Hoogheid, die landen aan hem (als een getrouwe Bondgenoot van lange Jaaren Zijnde:) over te laaten; en dat Zijn Hoogheid voor gemelde landen, wanneer de Engelsche kompanie dezelven in bezit mogt neemen, een reedelijke kontribuutsie aan de Engelsche kompanie Zoude opbrengen, en dat Zijn Hoogheid het bedraagen der Tribuutpenningen van gem: landen, aan het goeddunken van uw weledele Grootachtbaare overliet.

Dat wanneer gem: landen door eenige Inlandsche Vorsten bezeeten wierden, Zulx voor Zijn Hoogheid Zeer lastig Zijn Zoude om dat voornoemde landen tusschen de Zijnen liggen, hetgeen voor den uitvoer van Zijne Landsprodukten Zeer hinderlijk Zijn Zoude; en daarvoor tol en gerechtigheeden

Zoude

Zoude moeten betaalen, dat derhalven van uw weledele Grootachtbaare afhing omtrend deeze landen een goede Schikking te maaken, het Zij dat dezelven door de Hollandsche kompanie in bezit genoomen, dan wel door de goede bewerking van uw weledele Grootachtbaare aan Zijn Hoogheid, voor een Jaarlyxe kontribuutsie voor de Engelsche kompanie, overgelaaten wierden.

Hiermede heeft de ondergeteekende de eer Zich met de diepste veneraatsie te noemen.

Weledele Grootachtbaare
Hooggebiedende Heer!

Uwer weledele Grootachtbaare
Trouw Schuldige & Gehoorzaame
Dienaar
J. W. Duijen

Koetsiem
Den 21e September
1790

Heeden den 14e Februari, 1795.

Komparerende voor mij Andreas Heinrich Schacht, Eerste gezworene klerk van Politie deezes Malabaarsche gouvernements, (: present de natenoemene getuigen :) De Christen Laskorijn Palakel Migel, dewelke tot voorstand der waarheid en ter g'eerde requisitie van den weledelen Gestrengen Groot Achtbaaren Heer Johan Gerard van Angelbeek, Raad ordi„naire van Nederlands Indien, Mitsgaders Gouver„neur & Direkteur deezer kuste, op de vertaa„ling van den ondertolk Johannes Martinus Pruijens, bekende & verklaarde waar & waarach„tig te zijn, dat hij en de Laskorijn Lontjie op g'eerde ordre van den weled. Gestr. Grootachtb. Heer Gouverneur op vrijdag den 11e deezer met den Kanarijn Narana Kamoetti, naar Koem„belenga gegaan was, om den Christen Tjozie op te vatten & dat op ~~Zaterdag~~ Sdaags daarna middags om twaalf uur den ijzersmit Ramen had koomen waar„schuwen, dat den Christen Tjozie in zijn huis zou„de koomen & dat ze hem konden opvatten, dat de

Attestant

Attestant voor het huis van Gem.e Kanarijn staan-
de gem.e Tjorie naar zijn huis had zien gaan,
hebbende een houwer in zijn rechter en een krits
in zijn linkerhand, dat de attestant daar op hem
achtervolgd en gezegd had, gij moet met ons na de
stad gaan, wij hebben bevel van den Heer Goever-
neur om u op te vatten, dat Tjorie daar op ge-
repliceerd had, ik weet van geen Governeur en
van geen orders en zoo gij mij te nakomt zoo zal
ik u 't leeven benemen, dat hij daar op zich ge-
keerd en naar het bosch gegaan was, dat de attes-
tant hem achter ~~volgd~~ ~~hebbende~~ nagevolgd was, doch niet gevonden
had, dat de Attestant daar op naar het huis van
voormelde Kanarijn gegaan en tot den avond daar
gebleeven was, ~~dat~~ en savonds om ses uur bij voorm.e
Kanarijn zijnde ~~was~~ gezien had, dat gem.e Tjorie uit
het bosch gekoomen ~~en~~ ~~in~~ door de spruit geswommen en
naar zijn huis gegaan was.

Eindigende de Attestant deeze zijne gegevene
en verleende verklaaring, die hij betuigd de
zuivere en oprechte waarheid te behelsen, ge-

vende

vende voor reden van wetenschap als in den
text.

Aldus Gedaan en Verklaard binnen de
Stad Koetsien, ter Sekretarije van Politie
ten dage, maanden jaare voormeld, in presentie
van Carel van Leeuwen en Dieter
Joost Kappes klerken als getuigen.

Ons present
H. v. Leeuwen
P. J. Kappes

Jan Mijnkennis
A. A. Schacht
Eg. Klerk

dit kruisje
Laskorijn
Kelps

+

is voor een
Palakel Migel
gesteld

Voor de Vertaaling
J. M. Truijens
Kranck

Heeden den 26e Februari 1791.

Kompareerde voor mij Andreas Hein-
rich Schacht eerste Gezwoorene klerk
van Polietsie deezes Malabaarschen
Goevernements /: Present de natenoe-
mene Getuigen :/ De Sjegosse Sergeant
Pattatte Inneri, en den Christen Las-
korijn Palakel Migel, dewelken
tot voorstand der waarheid en ter ge-
eerde requisietsie van den wel-
edelen Gestrengen Groot achtb: Heer
Johan Gerard van Angelbeek
Raad ordinair van Nederlands
Indiën, mitsgaders goeverneur
en Direkteur deezer kuste, op de
vertaaling van den ondertolk
Johannes Martinus Truijens,
bekenden en verklaarden waar en
waarachtig tezijn, dat zij den 14: dee-
zer op bevel van den weled: Pestr:
Groot achtb: Heer Goeverneur, met
een Detachement Sjegos bestaande
in gemelde Serjant en 6: gemeenen
naar Kamblenga vertrokken en

'savonds

Savonds om negen uur aldaar aange-
koomen waaren om den Christen
Tjorie die zich daar verschoolen
had optevatten, dat zij met gemelde
Sjegossen zich bij den kanarijn
Naranen kamottij begeeven en
gezegd hadden dat zij order van den
Heer Goevernenr hadden om den Chris-
ten Tjori optevatten, dat gem: ka-
narijn toen aan de Attestanten ge-
vraagd had of zij order hadden eenige
guastus van hem te mogen ontvan-
gen, de attestanten daar op gerepli-
ceerd hadden daar toe geen order te
hebben, maar eenlijk den kristen
Tjorie optevatten, dat de kanarijn
toen gezegd had, dat zij Attestanten
bij den Paniken dien nagt kos-
ten blijven en hij kanarijn na
voorm: Tjorie verneemen zoude
die 's dags bevoorens aldaar be-
soopen gekoomen was, dat 's dags
na de komste der Attestanten bij gem:
kanarijn, hij hen gezegd had, dat hij

een

een van zijn volk na de stad bij den
tolk Truijens had gezonden wegens
de guastus te verneemen en tot
antwoord gekreegen had, dat gem:
kanarijn 's dags agthien fanems
aan den Attestanten benevens het
Detachement geeven moest en dat
belast was om den dief Tjorie opte-
zoeken waar hij was, dat de kanarijn
voormeld den 19e deezer zijnde vrij-
dag 's middags bij de Attestanten ge-
koomen en gezegd had, dat zij Attes-
tanten niet hunne bij zich hebbende
Sjegossen naar Tjanganadoe moesten
vertrekken om voorm: Tjorie optevatten,
dat de Attestanten toen gerepliceerd
hadden dat zij niet belast waaren
om zich naar het Trevankoorsche ge-
bied te begeeven, dat de kanarijn daar
op gezegd had, dat wijl zij lieden belast
waaren om den dief op te zoeken waar hij
zich mogt bevinden en zulx de tolk
ook gezegd had, dus de attestanten
de order moesten volbrengen, dat zij
daar op met de Sjegossen te zaamen

in

ingezelschap van gem: kanarijn naar
Tjanganadoe vertrokken waaren
doch voor dat zij in de limiet van
gemelde District gegaan waaren,
zij Attestanten aan meermelde
kanarijn gezegd hadden om in gem:
dorp te gaan, en wanneer hij met
zeekerheid wist dat voorm: Tjo-
rie daar zich ophield met voor-
kennis van den zaakbezorger
van dat dorp een van zijn dienaa-
ren meede te brengen, op dat in
het opvatten geen onheilen ontstaan
mogten. Dat de kanarijn den
Attestanten gezegd had, dat het
niet noodig was, dat zij Attestanten
buiten het dorp bleven, maar met
hem meede kosten gaan, dat hij hen
op een goede plaats brengen zoude,
dat gem: kanarijn toen de Attesta-
ten binnen het dorp gebragt en digt
bij een heidensche tempel gelaaten
had, dat 's avonds omtrend seven uur
de kanarijn voorm: hen had koomen

waar

waarschuwen, dat den dief Tjorie daar
ter plaats zich verschoolen had, doch
dat zijn matter eenen Sjego die ook
twee maanden bevoorens Christen ge-
worden was alleen te vinden was,
en de Attestanten gem: Sjego kosten
opvatten, de Attestanten daar op gere-
pliceerd hadden daar toe geen orders
te hebben, dat de kanarijn gezegd
had, dat voorm: Sjego aan de dief-
stal ook handaadig was en hij ka-
narijn van de opzienders van gem:
dorp permissie had gem: Sjego op-
tevatten en dus de Attestanten geen
swarigheid behoefden te maaken, dat
de Attestanten daar op gem: tempel
genaderd zijnde, de kanarijn den
voorm: Sjego had aangeweesen,
dat de Attestanten toen gem: Sje-
go bij zijn hand gevat, hij met een
mes de Attestanten had willen
steeken, het welk de gewaapende
Sjegossen hadden belet en hem op-
gevat gebonden willende wegbrengen

de

de protikaar en kartave van gem:
dorp met veel volk daarop toegeschoten
waaren en gem: Sjego ontweldigd, voorts
de wapens van het meede gezondene
detachement Sjegossen afgenoomen,
hen gebonden en naar Tjeertale ge-
bragt hadden, al waar de Attestanten
en voorm: Sjegossen in de boeijen gesloo-
ten wierden tot eergisteren avond, wan-
neer zij door de kariakaar van
Tjeertale met de Laskorijn van den
Edelen Heer Goeverneur herwaards gezonden
waaren.

Eindigende de Attestanten deeze
hunne gegeevene en verleende
verklaaring, met betuiging de-
selve te behelsen de zuivere en
oprechte waarheid te zijn, gevende
voor reeden van weetenschap als
in den text.

Aldus gedaan en verklaard
binnen de Stad Koetsiem, ter
Sekretarije van Politie ten

dage

dage, maand en Jaare voormeld in
presentie van Pieter Joost
Kappes en Jan Joachim
Radebant klerken als getuigen

Ons Present
P. J. Kappes
J. J. Radebant

{ ⊙ }
{ + }

Sr. mijn kennis
A. A. Schacht
Eg. klerk

Vr. de vertaaling
[illegible]
Grant

Heeden den 17. Februari 1792.

kompareerde voor mij Andreas Heinrich
schacht, Eerste geswoorene klerk van politsie
deezes Mallabaarschen Goevernements /: pre-
sent de natenoemene getuigen :/ De Mala-
baarsche Christen gent. Jewangatty
Chandij van Kombelon dewelke tot voorstand
der waarheid en ter geeerde requisietsie
van den weledelen gestrengen grootachtbaa-
ren Heer Johan Gerard van Angelbeek
Raad ordinair van Nederlands Indien
Goeverneur en Direkteur deezer kuste
en door vertaaling van den Jolk Dionijs
Alewijn bekende en verklaarde waar
en waarachtig te zijn, dat hij op den 10. dee-
zer met een Mansjoe met 60. Parras Nelie
van Aroer vertrokken was om dezelve naar
de stad te brengen en te verkoopen, dat
op de hoogte van Kastella komende
door Skonings gewaapend volk van de
overkant aangehouden was en hem ge-
vraagd, waar hij de neli naar toe wilde
vervoeren, dat hij daar op geantwoord
had dezelve te willen verkoopen, dat
Skonings volk gezegd had neen gij zoekt

de

de neli aan andere en niet aan skomp.s volk
in de stad te verkoopen dat vervolgens sko-
nings volk zonder woord of weer woord
hem deklarant met geweld aangepakt
en met slagen tot het draagen van
brandhout geforceerd had, dat hij na
het draagen van Brandhout met zijn
gelaaden Mansjoe Nelie door skonings
volk meermeld naar de bazaar van
Angekaimaal gebragt en de Nelie uit
de Mansjoe met parras gemeeten in
skonings boetiek geborgen was, en dat
skonings volk niet meer dan vijftig
Mallabaarsche parras neli uitgemee-
ten had, dat skonings volk hem daar
voor seshonderd tjakarons gegeeven,
vervolgens in arrest genoomen had,
dat de kapitain Panikerre die al-
daar de wagt had van hem niet al-
leen de genoemde seshonderd tjaka-
rons, maar daar en boven vijftig ropijen
afgenoomen had, dat al het geene voorm:

drie

drie dagen lang geduurd en hij in al
dien tijd geen eeten gekreegen had, dat
hier na evengenoemde Kapitain hem
deklarant uitdrukkelijk geordonneerd
had van maar schielijk met zijn
Mansjoe te vertrekken, gelijk hij ge-
daan vervolgens aan zijne Kapi-
tain van het geval kennis gegeeven
had.

Eindigende de komparant hier mee-
de zijne gegeevene verklaaring die hij
betuigde de zuivere en oprechte waar-
heid te behelsen

Aldus gedaan en verklaard
binnen de stad koetsiem ter sekre-
tarije van Politsie ten dage maand
en jaare voorm: in presentsie van
Hendrik Fredrik Stettnitz en
Godlieb Hendrik Bakker klerken
als getuigen

Ont. Prezent
Hendrik Stettnitz

Voor de vertaaling

G. H. Bakker

D. v. Alsem

In kennis van mij
A. A. Schacht
Eg. klerk

Heeden den 17e Februari 1792:
kompareerde voor mij Andreas Heinrich
Schacht Eerste gezwoorene klerk van po-
„lietsie deezes Malabaarschen Goeverne-
„ments (prezent de natenoemene ge-
„tuigen) De Malabaarsche Christen Etta-
„moerie Paylie, van Kombelon; dewelke
ter geeerde requisietsie van den Wel-
„edelen Gestrenge Grootachtbaare Heer
Johan Gerard van Angelbeek,
Raad Ordinair van Nederlands
Indiën, Goeverneur en Direkteur dee-
„zer kuste en door vertaaling van
den Tolk Dionijs Alewijn, be-
„kende en verklaarde; dat hij nu
omtrend ses dagen geleeden hij
voor agt en drie quart ropijen
koppera en voor zeven ropijen kayer
gekogt had, ten einde dezelve al-
„hier op Mattanseerie te verkoopen

dat

dat hij op de hoogte van Kastella
gekoomen zijnde door een Mansjon
met Skonings Volk aangehouden
en vervolgens naar Anjekanaal
gebragt was; dat Skonings volk
na boven gem. goederen te hebben
gewoogen, hem eenhonderd een en
negentig en drie quart Tjakerons
gegeeven en gezegd had, dat hij kon
de heen gaan; dat hij zulx ge-
daan en van het gebeurde aan
zijn Kapitain verwittigd had,

Eindigende de Komparant hier me
de zijne gegeevene verklaaring, die hij
betuigde de zuivere en oprechte waar-
heid te behelzen.

Aldus gedaan en verklaard bin-
nen de Stad Koetsiem ter Se-
kretarije van Polietsie, ten dage,
maand en Jaare voormeld,

in

in prezentsie van Hendrik
Fredrik Stettnitz & Godlieb Hendrik
Bakker klerken als getuigen

Voor de vertaaling

Ons Prezent
W. Fr. Stettnitz
G. H. Bakker

D. W. Alexander

In kennis van mij
A. A. Schacht
Eg. klerk

Heeden den 17 Februari 1792.
kompareerde voor mij Andreas Hein-
rich Schacht Eerste gezworene
klerk van politie dezes Malabaar-
schen Goevernements (prezent de nate-
noemene Getuigen) De Malabarsche
Christen genaamd Cantara Caram-
bil Jiko woonachtig te Komblon
dewelke tot voorstand der waarheid en
ter geerde requisitie van den Weledelen
Gestrengen Grootachtbaaren Heer Johan
Gerard van Angelbeek Raad
Ordinair van Nederlands Indien Goever-
neur en Direkteur deser Kuste en door
vertaaling van den Tolk Dionijs
Allewijn bekende en verklaarde
dat hij omtrend ses daagen geleeden
te Komblon voormeld voor negen en
vijftig ropijen aan Kopperu gekocht
had, ten einde dezelve te verkoopen,
dat hij op de hoogte van Kastella gekoo-
men zijnde door een Mansjoe met 's Konings
volk ~~[illegible]~~ aangehouden en naar

Anjekaimaal

Aangekaimaal gebragt had; dat 's Konings volk de koppera gewoogen en hem daar voor agt honderd en dertien Tjakarons gegeeven en gezegd had dat hij nu konde heen gaan

Eindigende de komparant hier meede zijne gegeevene verklaaring die hij betuigde de zuivere en oprechte waarheid te behelsen

Aldus gedaan en verklaard binnen de stadkoetsiem ter sekretarije van policetsie, ten dage, maand en jaare voormeld in prezentsie van Hendrik Fredrik Stettnitz en Godlieb Hendrik Bakker klerken als getuigen

Voor de vertaaling

Dro Alevern

Ja kennis van mij

A A Schacht
Eg klerk

Ons Prezent

Wm Fr Stettnitz

G. Fr Bakker

Heeden den 13e December 1792.
Kompareerde voor mij Arnoldus Lunel
onderkoopman en Sekretaris van Politie
deezes Malabaarsche Goevernements, pre-
zent de nabenoemene getuigen, De moor
koetti Aliassen Ajie woonachtig te
Alepe in de Paudiaal van den Moorsch
koopman Moesa Wadapen van
Jellitseeri thans in loco, dewelke ter
requisietsie van den Weledelen Ge-
strengen Grootachtbaaren Heer Johan
Gerard van Angelbeek, Raad
Ordinair van Nederlands Indien
Goevernuur en Direkteur ter kuste
Malabaar en door vertaaling van
den Oppertolk Johannes Mar-
tinus Gruijens attesteerde en ver-
klaarde, dat hij op den 5e deezer
Gnamiddags van Alepe op Mani-
koorde bij den Posthouder Stolzen-
berg gekoomen zijnde om kokus te
koopen, toen een Moequassche Vrouw
aan hem Posthouder was komen
zeggen, dat twee koenjekoettas

met

met den Arezen of Hoofd der Mocquas
en noch eenige Visschers van den koning
van Grevenkoor op Skomps. post ge=
koomen waaren om een Mocqua (de
naam hem Attestant onbekend) op te
vatten en weg te brengen; dat de
Posthouder daar op direkt een van zyn
volk naar gem. Grevenkoorsche Bedienden
gezonden en hen verzocht had bij hem
te koomen, maar dat deezen geweigerd
hebbende te koomen, hij voor de twee=
demaal een boodschap aan hen gezon=
den had en dat de Attestant toen
ook een van zyn volk meede gegee=
ven had om gem. Grevenkoorsche Be=
dienden te verzoeken bij den Posthou=
der te koomen, doch dat voor dat
deeze bij het volk van den koning
quaamen; de Posthouder voor de
tweedemaal van gem. Mocquas=
sche vrouw bericht ontvangen had,
dat voorm. Mocqua door sko=
nings volk met slagen en
stooten weggebragt wierd; dat
de

de Posthouder daar op met eenige Men=
schen van zyn post zoo wel Mannen
als vrouwen daar naar toe geloo=
pen was en dat de Attestant toen
met zyn makkers hem ook was
gevolgd, doch dat toen de Attes=
tant ter plaatze quam, daar de
Posthouder met skonings volk
in disput was, hij Attestant
gehoord had, dat de Bedienden
van den koning aan den Post=
houder zeiden, dat skomps. volk
een Mocqua van den koning een
slag op de kop en een slag tegen zyn
been gegeeven had; dat de Post=
houder toen gerepliceerd heb=
bende, dat skomps. volk zulx
niet doen zoude, zonder dat
het eerst door konings volk
aangetast wierd, mitsgaders
dat het geval zoo ver niet zoude
gekoomen hebben, indien zij op
zyn

zijn verzoek bij hem waaren gekoomen;
Skonings Bedienden toen aan den
Posthouder gezegd hadden, Gij moet
meede koomen en dat zij hem toen
geen tijd hebben willen laaten
om zijn hoed en stok van huis
te haalen maar hem naar Alpe
meede genoomen hadden. —

Eindigende de Attestant deeze zijne
verleende Attestaatsie, met betuiging
dezelve te behelzen de zuivere en opreg-
te waarheid. —

Aldus Gedaan ende verklaard
binnen de stad Koetsiem ten daage,
maand en Jaare voormeld in prezent-
sie van Cornelis Dirk
Swabe en Johannes Mar-
tensz klerken als Getuigen. —

Ons prezent
D. Swabe

dit merk is Attestant in genhandig { A } door den deeken ei-gesteld.

In mijn Kennis
Arnold Lunel
Sekret.

voor de vertaaling
[illegible]
Gtrand.

Heeden den 9 Maart 1793 —

kompareerde voor mij Arnoldus Lunel,
Sekretaris van polietsie alhier, present de nate-
noemene Getuigen, Den E. Manhaften Heer
Johannes van Blankenberg, kapitain ter
Zee en Equipasiemeester alhier, dewelke deklareerde
dat hij gisteren voormiddag aan boord van het
Schip Houglij gekoomen zijnde, aan den p.e
kapitain Luitenant van dien bodem met naa-
me — Aarents Arendsz, gezegd
had het luik te laaten openen om te zien en
plaats te maaken tot het bergen van eenig ge-
schut dat van de wal afgescheept zoude worden;
dat Arendsz toen geantwoord had, het Schip is
vol met pakken, ik kan niets meer bergen, dat
de deklarant daar op gerepliceerd hebbende, het
Schip kan van agthonderd pakken niet vol
weezen, ik zal er wel plaats voor de stukken
in maaken, hij Arendsz gezegd had, als Mijn
Heer wat wachten wil tot het dek droog is wij
het geschropt word; Dat de deklarant daar op
naar het Schip 't Meeuwtje gegaan en op den
middag

middag weder op het Schip Hongly gekoomen en
in het ruim gegaan was en order gegeeven had,
om de pakken over de water leggens in het voor,
„Schip te werken om plaats te krijgen voor het ge,
„schut, dat Arendsz toen gezegd had, dat het
wel was, dat de deklarant teffens gelast hebben,
„de, de Groote rhaa in order te brengen tot het
heizen van het geschut hij Arendsz gezegd had,
geen topreep daar toe te hebben met verscheidene
andere voorwendzels; dat de deklarant toen ge,
„antwoord had dat hij dan een kabeltouw moest
scheeren en gebruiken het voor een topreep, en
ziende dat gem: Arendsz in alles wat er geor,
„donneerd wierd teegen had op het dek koomende
aan den kapitain Luitenant en gezaghebber
Theodorus Alexander Ham,
„mar, verzocht had orders te geeven dat de groote
rhaa in order gebragt wierd. Dat de deklarant
na den middag maaltijd zijn orangbaai heb,
„bende laaten op zeide haalen om naar de
wal te gaan, aan gem: gezaghebber gezegd
had, Mijn Heer ik zie noch niets beginnen,

tot

tot het in order brengen van de groote rhaa,
die daarop geantwoord had de blokken worden
nagezien en klaar gemaakt, Dat de deklarant
daar na aan meerm: Arendsz gevraagd heb,
„bende of hij had laaten beginnen om de pakken
naar vooren te werken, hij geantwoord had, neen
ik moet eerst water hebben, en op het zeggen
van den Deklarant dat het water zoo spoedig
niet konde bezorgd worden, en daar na het
verwerken van de pakken niet behoefde
wachten, hij weder geantwoord had, ik moet
het water eerst hebben, Dat de deklarant,
daarop weder gezegd had, ik zal het water
wel bezorgen, de pakken moeten intusschen
verwerkt worden want de stukken moeten
er in en wijl gij er zoo veel tegen hebt, zoo
ordonneer ik uw om het te doen, of ik zal
aan boord komen en het zelfs doen, Dat
Arendsz daarop gezegd had, ik kenne
Jou niet en hebbe geene orders van Jou te
wachten, maar van die Man die daar staat,

wijzende

wijzende op den gezaghebber, Dat de deklarant
toen gezegd had, ik zal mij addresseeren bij
de geene die Jou mij zal doen kennen, dat
Arendsz daar op gerepliceerd had, ik ben
van de Heeren en Meesters zoo goed in
dienst gesteld als Jij gebruikende meer ande-
re diergelijke uitdrukkingen, die den de-
klarant niet meer voorstaat, alzoo hij van
het dek naar de kamer gegaan was. Dat
de gezaghebber daar na in de kamer koo-
mende gezegd had, Mijn Heer uw is ër
quaad om het is een Jongeling dat de dekla-
rant daarop geantwoord hebbende die Jonge-
ling moet gehoorzaamen aan de orders die
hem gegeeven worden, want ze koomen van
den Edelen Heer Goeverneur, in de kamer ge-
bleeven was, denkende dat Arendsz
zoude binnen koomen om over zijn bru-
taliteit ex kuus te vraagen, doch daar van
niets ziende koomen kort daar na van
boord naar de wal gegaan was en van

het

het voorgevallene aan den Edelen Heer Goe-
verneur kennis gegeeven had.

Eindigende de deklarant dit zijn gegeeve-
ne deklaratoir betuigende dat hetzelve
de zuivere waarheid behelst.

Aldus Gedaan en Gedekla-
reerd, binnen de Stad hoetsiem, ter
Sekretarije van poliessie ten dage,
maand en Jaare voormeld in presen-
sie van Cornelis Dirk Swabe en
Johannes Martentz, klerken
als Getuigen

J. W. Blankenberg

ons Present
De Swabe
Johannes Martentz

Ter mijn kennis.
Arnold Zurel
Sekret.

Heeden den 11e Maart, 1793

kompareerde voor mij Arnoldus Lunel
Sekretaris van polietsie alhier, present de na-
tenoemene Getuigen De E: Manhafte Wielse
de Boer, kapitain ter Zee kommandeerende
het Schip het Meeuwtje, dewelke tot voor-
stand der waarheid en terrequisietsie van
den weledelen Gestrengen Grootachtbaaren Heer
Johan Gerard van Angelbeek
Raad ordinair van Nederlands Indien, mits-
gaders Goeverneur en Direkteur deezer kuste
bekende en verklaarde waar en waarachtig
te Zijn, dat de Attestant op den 8: deezer
op het Schip Honglij Zijnde naden mid-
dag maaltijd heeft gezien dat de Equipa-
siemeester Johannes van Blankenberg
en de waarneemende kapitain Luitenant
van dat Schip Aarents Arendsz naar
het ruim gegaan Zijn en dat Zij beide

daar

daarna weder op het halver dek gekoomen
weezende de attestant gehoord heeft dat gem:
Arendsz aan den Equipasiemeester Zeide ik
ken Jou niet ik hebbe geen orders van
maar wel van die Man, wijzende op den Gelaghebber
Jou te ontvangen, ik ben door de Heeren
Meesters Zoo goed aangesteld als Jeij, dat
de attestant toen naar de boeg gegaan
Zijnde verder niets gehoord heeft wat die
beiden met malkanderen gesprooken heb,
,ben.
Eindigende de Attestant hier meede deeze
Zijne gegeevene verklaaring met betuiging
dezelve te behelsen de Suivere en oprechte
waarheid, geevende voor reeden van wee,
,tenschap als in den text, over Zulx be,
,reid blijvende het geattesteerde des noods
nader met eede te Sterken.

Aldus Gedaan en verklaard,
binnen de Stad Koetsiem, ter Sekretarije
van

van politie ten dage, maand en Jaare voor,
,meld in presentie van Carel van
Leeuwen en Johannes Martens
klerken als Getuigen

Ons Present

W. Boer

Johannes Martensz

In mijn kennis
Arnold Lunel
Sekret.

Heden den 13e December 1792.

Komparede voor mij Arnoldus Lunel onderkoopman en Sekretaris van polietsie deezes Malabaarschen Goevernements pre-zent de natenoemene getuigen, De moor-koetti Aliassen Azie woonagtig te Alepe in de Pandiaal van den Moorsch koopman Moesa Wadapen van Pellitsseri-tsans in loco, dewelke ter regtsietsie van den Weledelen Gestrengen Grootachtbaaren Heer Johan Gerard van Angelbeek, Raad ordinair van Nederlands Indien Goevernuur en Direkteur ter kuste Malabaar en door vertaaling van den opperholk Johan-nes Martinus Truijens attesteerde en verklaarde, dat hij op den 5e deezer Jna-middags van Alepe op Mainkoorde bij den Postkonder Stolzenberg gekoomen zijnde om kokus te koopen, toen een Mocquassche vrouw aan hem postkonder was komen zeggen, dat twee koenjekoettas met den Arezen of Hoofd der Mocquas en noch eenige visschers van den koning van Grevankoor op Skomps post gekoo-men waaren om een Mocqua (de naam hem attestant onbekend) op te vatten en weg te brengen; dat de Postkonder daar

op

op direkt een van zijn volk naar gemelde
Trevankoorsche Bedienden gezonden en hem
verzocht had bij hem te koomen, maar dat
deezen geweigerd hebbende te koomen, hij
voor de tweedemaal een boodschap aan
hem gezonden had en dat de attestant toen
ook een van zijn volk meede gegeeven
had om gem. Trevankoorsche Bedienden
te verzoeken bij den Posthouder te koomen,
doch dat voor dat deeze bij het volk van
den koning quaamen; de Posthouder
voor de tweedemaal van gem. Mocquas
sche vrouw bericht ontvangen had, dat
voorm. Mocqua door 's Konings volk
met slagen en stooten weggebragt
wierd; dat de Posthouder daar op met
eenige Menschen van zijn post zoo wel
Mannen als vrouwen daar naar toe
geloopen was en dat de attestant toen
met zijn makkers hem ook was gevolgd,
doch dat toen de attestant ter plaatse
quam, daar de Posthouder met 's Konings
volk in dispüt was, hij attestant gehoord
had dat de Bedienden van den koning
aan den Posthouder zeiden, dat 's Komp.
volk een Mocqua van den koning een
slag op de kop en een slag tegen zijn

been

been gegeeven had; dat de Posthouder
toen gerepliceerd hebbende dat 's Komp.
volk zulx niet doen zoude, zonder dat
het eerst door konings volk aangetast
wierd, mitsgaders dat het geval zoo ver
niet zoude gekoomen hebben, indien
zij op zijn verzoek bij hem waaren ge
koomen; 's Konings Bedienden toen
aan den Posthouder gezegd hadden, gij
moet meede koomen en dat zij hem toen
geen tijd hebben willen laaten om zijn
hoed en stok van huis te haalen maar
hem naar Alpe meede genoomen hadden.

Eindigende de attestant deeze zijne
verleende attestaatsie met betuiging
dezelve te behelsen de zuivere en opreg
te waarheid.

Aldus Gedaan ende verklaard
binnen de stad koetsiem, ten daage,
maand en jaare voormeld in prezentsie
van Cornelis Dirk Swabe en Johannes
Martensz klerken als getuigen (onder
stond) een merk en daarome geschreeven
dit merk is door den Attestant
in deezen eigenhandig gesteld (lager)
In mijn kennis (was geteekend)

Arnoldus

Arnoldus Lunel Sekretaris (nog lager)
voor de vertaaling (was geteekend)
J. M. Truijens Eg. translateur
(in margine) ons present (geteekend) C.
D. Swabe en Johannes Martens Z.

Akkordeerd
Arnold Lunel
Sekret.

Heden den 29e Augustus 179

Compareerde voor mij Andreas Heinrich
Schacht, Boekhouder en Eerste Gezw. Klerk
van Politie deezes Malabaarschen Goeverne-
ments, ten bijweezen van de natenoemene
Getuigen, de Toepasen Manuel de Coenja
en Francisco de Zouza, beide van Porka
geboortig, en van Competenten Onderdom.
dewelken tot voorstand der waarheid en
ter geeerd requisiet van den Weledelen Ge-
Grootachtb. Heer Johan Gerard van Angelbe-
Raad Ordinair van Nederlandsch Indien, Ge-
„verneur en Direkteur deezer Kuste ver-
klaarden, dat zij op den 27. deezes 's avonds
te negen uur op order van den Resident
van Porka gezonden waaren met drie
brieven ter bestelling aan zijn Weledelen Ge-
„strengen voorn. en aan den Heer Secunde;
dat zij Snachts te twaalf uur op Alepe Ge-
koomen zijnde, door eenige Sipais van
den Trevankoorschen Koning aangehou-
„den waaren, met te zeggen, dat zij
Snachts niet passeeren, maar den an-
„deren dag eerst de order van den Engel-
„schen Officier afwachten konden; dat

Zij

zij daar op geantwoord hadden, dat zij niet vertoeven konden, maar hunnen weg vervolgen moesten, uit oorzaake zij Comp.s brieven te bestellen hadden; dat de sipais echter hun aangehouden het zijdgeweer en de brieven afgenoomen hadden, dat zij den anderen dag bij den Officier voorn. gebracht waaren, dat de sipais het zijdgeweer en de brieven medegebracht en aan voorn. Officier getoond hadden dat de officier na het addres geleezen en van hun Comparanten verstaan te hebben, tot welken einde zij geschikt waaren, hunnen zijdgeweeren, brieven terug gegeeven en hunnen koers had laaten vervolgen. dat zij toen hunnen reis vervorderd hadden naar herwaards: Hier mede eindigden de Comparanten deeze hunne verklaaring met betuiging de zuivere en oprechte waarheid te behelzen.

Aldus gedaan en verklaard ter sekretarije van politsie binnen

de

de Stad Koetsiem, ten dage, maand en Jaar voorn. in prezentsie van Jan Hardegen en Carel van Leeuwen, klerken als getuigen

Ons Prezent.

J. Hardegen

J. B. Leeuwen

Zijnde van de in

de Handteeninge Komparanten deezen.

In mijn kennis

A. A. Schacht
Eg. klerk

Heden den 3e December 1794

Kompareerde voor mij Andreas Heinrich Schacht
Boekhouder en eerste Gezwoorene klerk van Politie
deezes Malabaarschen Kommandements (: present de
natenoemene Getuigen :) Den kabelgast Jakob Dray
dewelke ter requisitie van den weledelen Achtbaren
Heer Jan Lambertus van Spall kommandeur en
oppergebieder deezer kuste bekende en verklaarde waar
en waarachtig te zijn dat gisteren 's namiddags ten
half twee uur een Eond van den alhier residerende
Engelschen Postmeester Frantz Joseph von Wreede ge-
koomen was dewelke de aldaar liggende kayer
wilde bevuylen waar op de komparant wijl hij
gesteld was om op de kayer te passen een takje
van een boom genoomen en daarmeede den Eond
weggejaagd had, dat de ~~[illegible]~~ te Jankes
~~[illegible]~~ op de sloep gekoomen en aan zijn
sipais in het Duitsch gevraagd had, wie de Eond geslaagen had, dat
de sipaiers op een komparant geweezen hadden
zonder dat hij weet, wat zij gesprooken hebben
dat daar op von Wreede een dikke rotting uit de
hand van een zijner sipaiers genoomen en daar
meede den komparant op zijn blooten Eind mo-
den vijfen twintig slaagen toegebragt had, [illegible]
zelfs zodaanig, dat de striemen twee du-
dik op zijn lichaam te zien zijn, dat de ko-
parant vervolgens na deeze mishandeling zijn
beklag bij den quartiermeester Jakobus Golia

/: die benevens anderen Mattroosen bij dit geval
present waaren :/ gedaan had, dat daar op de
quartiermeester Rapport van het gebeurde aan
den Equipasie opziender Brand gedaan had,
dat de Equipasie opziender na ontvangene rapport
den komparant en den quartiermeester Goliat
voorn: naar den Weled: achtb: Heer Requirant
gezonden had, Hoogstdewelke den komparant
zijn lichaam bezien hebbende, hem naar den
Heer Fiskaal gezonden had, alwaar de kom-
parant in voegen voorsz: zijn beklag gedaan
had.

Hiermede eindigde de komparant deeze zijne
gegevene en verleende verklaaring met betuiging
dezelve te behelsen de zuivere en oprechte waarheid

Aldus gedaan en verklaard ter schrijf
van politie, binnen de stad Koetsiem den 8
maand en Jaare voorn: in presentie van Johan
Martentz en Hendrik Leendert Groenbaas
klerken als getuigen.

Jacob Drijver

Jn mijn kennis
A. A. Schacht
Eykleek

ut present
Johann Martentz
H. Groenbaas